

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ГРУПА ДЗИ

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2016 година

Доклад за дейността на Групата	i
Доклад на независимия одитор	
Консолидиран Отчет за печалбата или загубата	1
Консолидиран Отчет за другия всеобхватния доход	2
Консолидиран Отчет за промените в собствения капитал	3
Консолидиран Отчет за финансовото състояние	4
Консолидиран Отчет за паричните потоци	5
Пояснителни бележки към консолидирания финансов отчет	
1. Корпоративна информация	7
2.1. База за изготвяне	7
2.2. Промени в счетоводната политика и оповестявания	8
2.3. Предстоящи изисквания	9
2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки, предположения и грешки	12
2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики	18
3. Информация по сегменти	34
4. Нетни премии	38
5. Приходи от такси и комисиони	39
6. Приходи от инвестиции	39
7. Реализирани печалби	9
8. Печалби (и загуби) от преоценка до справедлива стойност	9
9. Други приходи от дейността	9
10. Разходи за изплатени претенции	90
11. Обезценка на застрахователни вземания	9
12. Административни разходи	9
13. Други разходи за дейността	9
14. Разходи за възнаграждения на персонала	42
15. Разход за данък върху доходите	42
16. Платени дивиденди	43
17. Данък върху доходите, отнасящ се за елементите на другия всеобхватен доход	44
18. Компоненти на другия всеобхватен доход	44
19. Нематериални активи	44
20. Материални активи	45
21. Инвестиционни имоти	46
22. Деривативни финансови инструменти	48
23. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, парични средства и парични еквиваленти и справедлива стойност на финансови инструменти	49
24. Активи по презастрахователни операции	57
25. Данъци	57
26. Вземания по застрахователни операции	58
27. Отсрочени аквизиционни разходи	59
28. Парични средства и парични еквиваленти	59
29. Разходи за бъдещи периоди и други активи	59
30. Задължения по застрахователни договори	60
31. Задължения по инвестиционни договори	65
32. Задължения към персонала при пенсиониране	65
33. Задължения към застрахователи, брокери и агенти	67
34. Търговски и други задължения	67
35. Провизии	67
36. Собствен капитал и резерви	68
37. Правила за управление на риска	69
38. Застрахователен и финансов риск	72
39. Условни задължения и неотменими ангажименти	105
40. Оповестяване на свързани лица	105
41. Събития след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние	107

Доклад на независимия одитор

До акционера на „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД и неговите дъщерни дружества (наричани заедно „Групата”), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2016 г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата, консолидирания отчет за всеобхватния доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2016 г. и нейните финансови резултати от дейността и паричните ѝ потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет”.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Групата в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на консолидирания доклад за дейността, в т.ч. декларацията за корпоративно управление ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломираните експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС), издадени на 29.11.2016 г./утвърдени от нейния Управителен съвет на 29.11.2016 г. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100(н) от ЗППЦК, където е приложимо), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, съответства на този консолидиран финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) В декларацията за корпоративно управление, представена като част от консолидирания доклад за дейността и отнасяща се за финансовата година, за която е изготвен консолидирания финансов отчет, е предоставена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводство и чл. 100(н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Отговорности на ръководството и лицата натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидираните финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата натоварени с общото управление упражняват надзор върху процеса на финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.

- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигахме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства за финансовата информация на дружествата или бизнес дейностите в Групата, за да изразим становище върху консолидирания финансов отчет. Ние сме отговорни за управлението, надзора и изпълнението на одита на Групата. Оставаме единствено отговорни за изразяване на нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Росица Ботева
Регистриран одитор

Щефан Вайблен
„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

30 март 2017 г.
София, България

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГРУПА ДЗИ

за 2016 година

ГРУПА ДЗИ

Група ДЗИ извършва застрахователна и презастрахователна дейност по животозастраховане и общо застраховане.

Дружеството-майка „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД („Дружеството-майка“, „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД) е правопреемник на създадения през 1946 г. чрез обединяване на всички национални застрахователни дружества и клонове на чуждестранните дружества, осъществяващи застрахователна дейност в България, Държавен застрахователен институт. На 21 август 2002 г. „Държавен застрахователен институт – ДЗИ“ ЕАД е приватизиран чрез продажбата на 80% от капитала на „Контракт-София“ ООД.

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД е търговско дружество по смисъла на Търговския закон, регистрирано е в Република България със седалище и адрес на управление гр. София, община Средец, бул. „Цар Освободител“ № 6 и е Дружеството-майка в Група ДЗИ.

През 2007 г., „Кей Би Си“ придобива 70% от капитала на ЗПАД „ДЗИ“ чрез покупка на 2,702,000 броя акции от „Контракт-София“ ООД. Сделката е финализирана на 3 август 2007 г., след което „Кей Би Си“ стартира публичен търг за придобиване на останалите 30% от акциите на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД.

С протокол на Управителния съвет на ЗАД „ДЗИ“ от 11 октомври 2011 г. на основание чл.149, ал.8 във връзка с чл. 149б от ЗППЦК и при условията на Наредба Номер 13 за търгово предлагане за закупуване и предлагане на акции е взето решение за отправяне на търгово предложение за закупуването на 256,839 броя обикновени, безналични, поименни, свободно прехвърляеми акции от капитала на ЗАД „ДЗИ“. През април 2012 г. „Кей Би Си“ Иншурънс НВ, Белгия е изкупило всички акции с право на глас на ЗАД „ДЗИ“, с Протокол № 69/24.07.2012 г. от извънредно заседание на Изпълнителния комитет на „КБС Иншурънс“ НВ, упражняващ правата на едноличен собственик на капитала на ЗАД „ДЗИ“, е взето Решение за отписване на ЗАД „ДЗИ“ от регистъра на публичните дружества на КФН и сваляне на акциите на Дружеството от търговия на Българската фондова борса, както и за промяна на наименованието на Дружеството. С Решение № 967 – ПД от 26.09.2012 г. КФН отписва ЗАД „ДЗИ“ от регистъра на публичните дружества и други емитенти на ценни книжа. На 16 октомври 2012 г. в Търговския регистър на Агенция по вписванията по партида на ЗАД „ДЗИ“ е вписана промяна в правната форма и наименованието на Дружеството, като от ЗАД „ДЗИ“ името на Дружеството е променено на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД.

Към 31 декември 2015 г. „Кей Би Си“ Иншурънс НВ, Белгия е едноличен собственик на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД.

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД, в качеството си на дружество-майка, изготвя консолидиран финансов отчет с този на дъщерните дружества, в които пряко или косвено притежава над 50% от капитала.

Към 31 декември 2016 г., консолидираният финансов отчет на Група ДЗИ включва отчета на Дружеството-майка „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД и дъщерните дружества, в които пряко или косвено чрез дъщерни дружества „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД притежава над 50% от акциите, изброени по-долу:

Компания	Държава на учредяване	Основна дейност	% участие в собствения капитал	
			2016 г.	2015 г.
„ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД	България	Общо застраховане	100	100
„ДЗИ – Здравно осигуряване“ АД – ликвидирано	България	-	-	100

ГРУПА ДЗИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Дружествата в Група ДЗИ са търговски дружества по смисъла на Търговския закон и извършват дейност на територията на Република България с изключение на ДЗИ – Здравно осигуряване, което е в процес на ликвидация към края на 2015 г. и е окончателно ликвидирано през 2016 г. с дата на заличаване от Търговския регистър 18.11.2016 г. Дружествата в Групата нямат регистрирани клонове по смисъла на чл.17 от Търговския закон.

Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата на тяхното придобиване, представляваща датата, на която Групата получава контрола, и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол бъде изгубен.

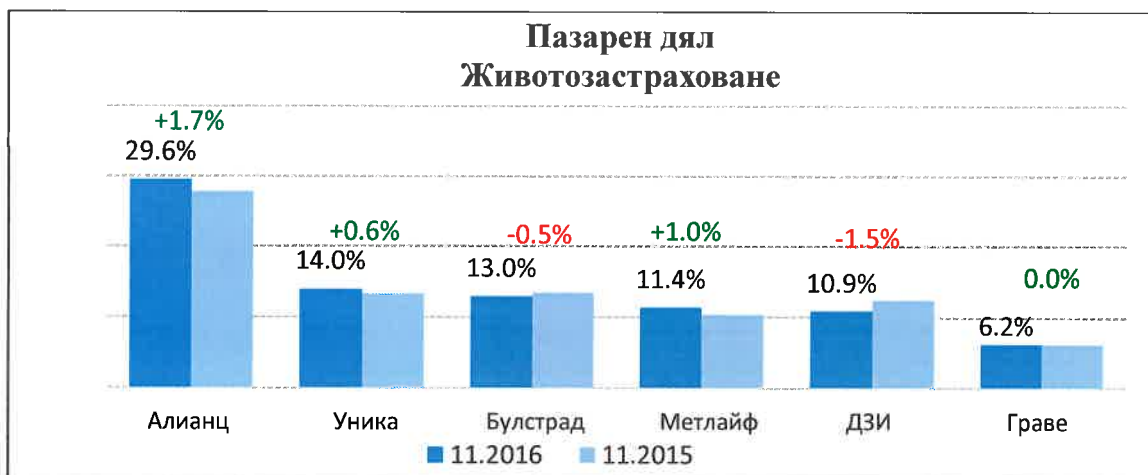
Възнагражденията на членовете на управителните органи и търговските пълномощници през 2016 г. са в размер на 795 хил. лв. По-детайлна информация относно тези възнаграждения е представена в бележка 40 на Годишния консолидиран финансов отчет.

ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВАТА В ГРУПАТА

През 2016 г. икономиката на Р. България се нарежда сред най-бързо развиващите се в Европейския съюз, отчитайки 3.4% ръст на БВП през четвъртото тримесечие, спрямо същия период на предходната година (експресни оценки на НСИ). Среден темп на икономически растеж за страните от Европейския съюз е 1.8%. Основен двигател за възходящото движение на БВП продължава да бъде крайното потребление (+0.9%), както и нетният износ от 1.3%. Нивото на инфлация през 2016 г. отново отбеляза отрицателна стойност (-0.5% изменение на годишна база при хармонизирания индекс на потребителските цени), докато безработицата продължава да спада и към края на четвъртото тримесечие на година достига стойности от 8.0%, което представлява спад от 2.0 процентни пункта спрямо същия период на 2015 г.

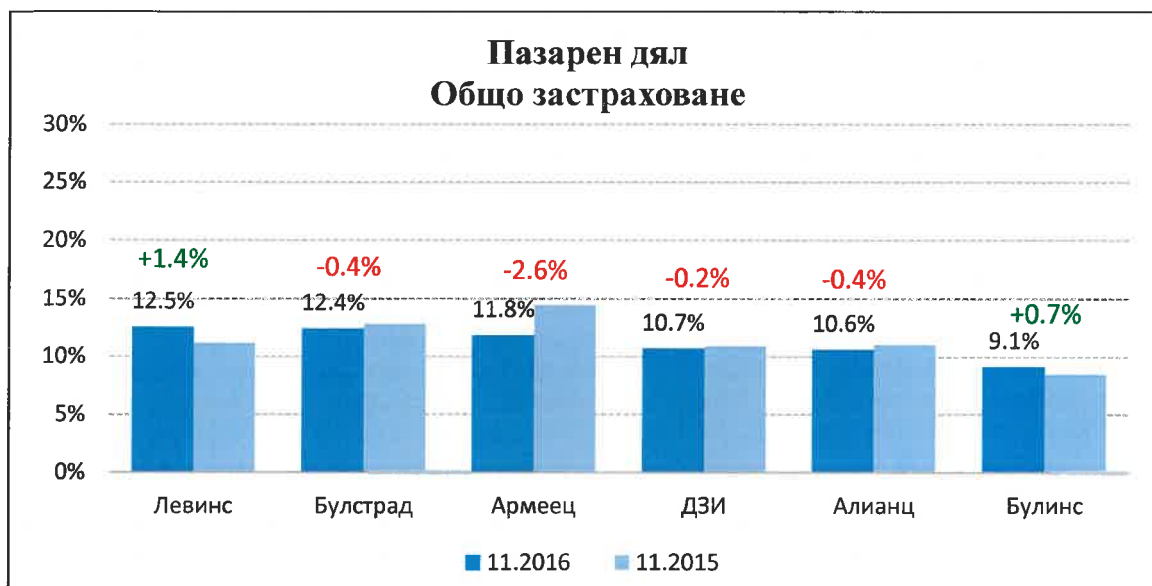
През 2016 г., застрахователният пазар (пряко застраховане) отчита ръст от 9.6% по последни данни на КФН към края на месец ноември.

Публикуваните данни за пазара по Животозастраховане показват ръст от 9.2% на годишна база, което се дължи основно на ръста в обемите по застраховки „Живот свързана с инвестиционен фонд“ (134.3%) и „Заболяване“ (30.0%). По пазарни данни към ноември 2016 г., „ДЗИ - Животозастраховане“ се нарежда на 5-то място по пазарен дял, отстъпвайки с една позиция спрямо 2015 г.

Публикуваните данни за пазара по Общо застраховане показват ръст от 9.4% на годишна база, което се дължи основно на ръста в обемите по застраховки „Автокаско на сухопътни превозни средства“ (+9%) и „Гражданска отговорност на МПС“ (12.9%). Според последните налични пазарни данни към ноември 2016 г., „ДЗИ - Общо застраховане“ се нарежда на 4-то място по обем на продажбите в общо застраховане.

ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВАТА В ГРУПАТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

„ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД притежава лиценз за застрахователна и презастрахователна дейност по всички видове застраховки от раздел I, Приложение № 1 към Кодекса за застраховането в сила към 31.12.2016 г., с изключение на Застраховка за изкупуване на капитал. През 2012 г. Дружеството придобива лиценз за застраховките „Злополука” и „Заболяване” от раздел II на цитираното приложение.

Съгласно Устава на „ДЗИ – Животозастраховане” ЕАД, членовете на управителните органи нямат преференции и ограничения относно придобиването акции на Дружеството.

Начислените застрахователни премии през 2016 г. са 26,679 хил. лв. Записаните премии, нетно от презастраховане, са 26,284 хил. лв. Начислените застрахователни премии отбелязват спад от 8.0% спрямо 2015 г.

Делът на спестовното животозастраховане е 60.8% от общия премиен приход на „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД за 2016 г., на здравното застраховане – 23.3%, а на рисковото – 15.4%.

Изплатените обезщетения по животозастраховане са в размер на 17,996 хил. лв., което е с 11.2% повече от предходната година.

Реализираният доход от инвестиции възлиза на 13,523 хил. лв.

Финансовият резултат от дейността на „ДЗИ - Животозастраховане” ЕАД за 2015 г. е печалба в размер на 11,957 хил. лв.

„ДЗИ - Общо застраховане” ЕАД е учредено през 1998 г., от който момент извършва дейност по общо застраховане от името на „ДЗИ”. Дружеството е вписано в търговския регистър на СГС – Фирмено отделение под № 5215 от 1998 г.

„ДЗИ – Общо застраховане” ЕАД притежава разрешение от Националния съвет по застраховане №3 от 13 май 1998 г. за извършване на застрахователна и презастрахователна дейност по всички видове застраховки от раздел II-ри на Приложението към чл.6, ал.2 към Закона за застраховането (отм.) и допълнителен лиценз по застраховката по раздел II, б. „А”, т. 10 от Приложение № 1 към Кодекса за застраховането, в сила към 31.12.2016 г., „Всяка отговорност за вреди, възникваща при използването на сухопътни моторни превозни средства”, съгл. Решение № 1175-ОЗ от 06.12.2006 г. на Комисията за финансов надзор.

Записаните брутни застрахователни премии през 2016 г. са 173,059 хил. лв. или с 6.7% повече спрямо 2015 г. Нетните от презастраховане спечелени премии са 159,223 хил. лв., което означава ръст от 6.0% на годишна база.

Изплатени са застрахователни обезщетения в размер на 83,950 хил. лв. Нетният размер на възникналите претенции, в т.ч. презастраховане, приходи от регреси и изменение на резерва за предстоящи плащания, възлиза на 76,814 хил. лв. В сравнение с предходната 2015 г., този размер на претенции е по-висок с 5.4%.

ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВАТА В ГРУПАТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Нетните доходи от инвестиции са в размер на 6,577 хил. лв.

Финансовият резултат от дейността на „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД за 2016 г. е печалба в размер на 9,936 хил. лв.

„ДЗИ – Здравно осигуряване“ АД е учредено през 2000 г. с предмет на дейност доброволно здравно осигуряване. През 2003 – 2004 г. Дружеството получава лицензия за доброволно здравно осигуряване за следните здравноосигурителни пакети: подобряване на здравето и предпазване от заболяване, извънболнична медицинска помощ, болнична медицинска помощ, комплексна медицинска помощ и медицински транспорт.

Въз основа на приетите промени и изменения в Закона за здравното осигуряване, през 2012 г. е взето решение от УС на ДЗИ-ЗО АД (Протокол №17 от 2 октомври 2012 г.) за прехвърляне дейността на Дружеството към „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД. С решение №899 – ЗОД от 27 ноември 2013 г. Комисията за финансов надзор разрешава прекратяването на „ДЗИ – Здравно осигуряване“ АД и отнема лицензията за извършване на дейност по доброволно здравно осигуряване.

На 2 януари 2014 г. в Агенция по вписванията е вписана ликвидацията на Дружеството със срок на приключване от една година и ликвидатор Анка Димитрова. През 2014 г. първоначалният срок на ликвидацията (1 януари 2015 г.) е удължен с 8 месеца до 31 август 2015 г., а през 2015 г. е удължен с още 12 месеца - до 1 септември 2016 г. Дружеството е окончателно ликвидирано през 2016 г., с дата на заличаване в търговския регистър 18.11.2016 г.

Финансовият резултат на „ДЗИ – Здравно осигуряване“ АД към датата на заличаване в Търговския регистър е загуба в размер на 11 хил. лв.

ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ НА ГРУПА ДЗИ

Дъщерните дружества са включени в консолидирания отчет по метода на пълната консолидация. Всички съществени вътрешногрупови салда и вътрешногрупови сделки и произтичащите печалби и загуби са елиминирани в резултат на консолидационните процедури.

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа цена с изключение на инвестиционните имоти и онези финансови активи и финансови пасиви, които са оценени по справедлива стойност. Балансовите стойности на признатите активи и пасиви, които представляват хеджирани позиции при хеджиране на справедлива стойност и които при други обстоятелства се отчитат по цена на придобиване, са коригирани, за да отразят промяната на справедливата стойност, която се дължи на хеджирания риск.

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), така както са приети за прилагане в Европейския съюз.

В консолидирания отчет за приходи и разходи на Групата брутните премии по **Общо застраховане** са 173,021 хил. лв. Записаните премии, нетно от презастраховане, и изменението на пренос-премийния резерв са 159,185 хил. лв. Начислените обезщетения и плащания, нетно от презастраховане, приходи от регреси и изменението на резерва за предстоящи плащания са 76,814 хил. лв.

Административните разходи и другите разходи за дейността са на обща стойност 80,615 хил. лв. Те включват административни разходи – 30,123 хил. лв., други разходи за дейността – 43,507 хил. лв. и обезценка на застрахователни вземания – 6,985 хил. лв.

В консолидирания отчет за приходи и разходи на Групата брутните премии по **Животозастраховане** са 26,335 хил. лв. Записаните премии, нетно от презастраховане, и изменението на пренос-премийния резерв са 25,499 хил. лв. Начислените обезщетения и плащания, нетно от презастраховане, и изменението на резерва за предстоящи плащания са 15,784 хил. лв.

Административни разходи и други разходи за дейността са на обща стойност 11,248 хил. лв. Те включват административни разходи – 7,781 хил. лв., други разходи за дейността – 2,995 хил. лв., обезценка на застрахователни вземания – 1,138 хил. лв., увеличение на провизии – 456 хил. лв. и финансови разходи – 16 хил. лв.

Консолидираният финансов резултат на Група ДЗИ за 2016 г. е печалба в размер на 12,929 хил. лв.

Общият размер на активите на Група ДЗИ към 31 декември 2016 г. е 533,154 хил. лв., като се отчита ръст от 5.7% спрямо предходния отчетен период.

ДЕЙНОСТ НА ДРУЖЕСТВАТА В ГРУПАТА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Инвестициите, включващи инвестиционни имоти, депозити във финансови институции, финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, финансови активи, държани до падеж, финансови активи на разположение за продажба и предоставени заеми, са в размер на 435,788 хил. лв. срещу 413,193 хил. лв. за 2015 г. или налице е ръст от 5.5%.

Инвестициите заемат 81.7% от активите на Групата ДЗИ.

Дълготрайните активи за дейността са в размер на 20,329 хил. лв. и имат относителен дял в активите на групата от 3.8%.

Вземанията по застрахователни операции са 41,207 хил. лв. и имат 7.7% относителен дял в активите на групата. Другите активи, показани в консолидирания отчет, са: отсрочени аквизиционни разходи - 4,444 хил. лв., парични средства - 10,314 хил. лв., дял на презастрахователите - 16,534 хил. лв., вземания от данък върху доходите - 628 хил. лв., търговски и други вземания - 2,821 хил. лв. и други активи - 1,089 хил. лв.

Задълженията на Групата ДЗИ към 31 декември 2016 г. са в размер на 381,230 хил. лв. В основната си част - 80.0%, това са задължения по застрахователни договори в размер на 305,168 хил. лв. От тях 86,252 хил. лв. са задължения по животозастраховане, а 218,916 хил. лв. са задължения по общо застраховане. Задълженията по инвестиционни договори са в размер на 11,489 хил. лв. Задълженията по репо сделки съставляват 9.9% от общия размер на пасивите на Групата или 37,811 хил. лв. Задълженията към други застрахователи и застрахователни посредници са на стойност 15,764 хил. лв., задължения към персонала при пенсиониране - 959 хил. лв., търговски и други задължения - 5,662 хил. лв., деривативни финансови инструменти - 1,445 хил. лв., пасив по отсрочени данъци - 150 хил. лв. и провизии - 2,782 хил. лв.

Нетният размер на активите на Група ДЗИ е 151,924 хил. лв. Собственият капитал на Групата ДЗИ се състои от основен капитал в размер на 38,600 хил. лв., преоценъчни, капиталови резерви, неразпределена печалба, запасен фонд и актюерска печалба и загуба - 100,395 хил. лв., както и печалба от текущата година в размер на 12,929 хил. лв. През 2016 г. не е извършвано придобиване или прехвърляне на собствени акции.

Съгласно Кодекса за застраховането като основен показател, характеризиращ финансовата стабилност на застрахователите, се определя наличието на собствени средства, покриващи границата на платежоспособност. За 2016 г., показателите на Групата са следните:

	Общо собствени средства	КИП	МКИ	КИП коефициент	МКИ коефициент
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2016 г.	165,985	73,386	30,358	226%	547%

Горните стойности показват, че Групата разполага с достатъчно собствени средства за покриване изискуемата граница на платежоспособност, съгласно изискванията на Кодекса за застраховането.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Основната цел на рамката за управление на риска и за финансово управление на Групата е да се защитят акционерите от събития, които са пречка за последователното постигане на целите по отношение на финансовите резултати, включително невъзможността да се използват възникнали възможности. Основна цел в провеждането на тази политика е налагането на ясно определени граници за позволените операции на Групата, така че да се ограничи възможността за създаване на събития с негативно влияние върху финансовите резултати на Групата.

Групата е установила процедурите си по управление на риска в съответствие със стандартите и изискванията на Групата „Кей Би Си“. Тези стандарти включват следните елементи:

- Вътрешен комитет за наблюдение на риска - Комитет за контрол и управление на риска и капитала;
- Разработване на процедури и системи за идентифициране на рисковете, измерването им и отчитането на тяхното развитие;
- Разработване на система от лимити и процедури, които определят рисковия толеранс на Групата и ограничават рисковата му експозиция.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Като част от системата за управление на риска и системата за вътрешен контрол в Групата са въведени следните ключови функции:

- Актюерска функция;
- Функция по Управление на риска;
- Функция за Съответствие;
- Функция по Вътрешен одит.

Правилата и процедурите за управление и контрол на риска се приемат от Управителния съвет и се одобряват от Надзорния съвет.

В обхвата на управляваните рискове от отдел „Финансови рискове“ попадат:

- застрахователен риск;
- риск от управление на активите и пасивите, което включва компонентите на финансовия риск:
 - лихвен риск;
 - валутен риск;
 - кредитен риск;
 - ликвиден риск.

В обхвата на управляваните рискове от отдел „Нефинансови рискове“ попадат:

- операционен риск;
- непрекъснатост на бизнеса.

Застрахователен риск в животозастраховането

Основният риск, пред който е изправена Групата, е реалните плащания на претенции и застрахователни суми, свързани с условията на сключените договори, да се различават от очакваните предположения. Целта на Групата е да гарантира, че заделените застрахователни резерви са достатъчни за покриване на поетите задължения.

Групата управлява застрахователния риск, който поема, чрез ограничения на застрахователните лимити, подобряване на процедурите за сключване на договорите, разработване на нови продукти и методи за ценообразуване, централизирано управление на презастраховането и мониторинг на възникващите рискове. Застрахователният риск се оценява поотделно за всеки застрахователен договор на база действащата подписваческа политика на Групата.

Групата използва методи за оценка и контрол на застрахователните рискове, включващи различни анализи и тестове на чувствителността. Теорията на вероятностите се прилага при ценообразуването на портфейла от застрахователни полици и заделянето на застрахователни резерви. Основният риск е свързан с факта, че честотата и размера на щетите и претенциите могат да бъдат по-големи от очакваните стойности.

Презастрахователната стратегия на Групата има за цел постигането на диверсификация на рисковете, за да се осигури балансиран портфейл от сходни рискове, което да намали променливостта на резултата. Ръководството на Групата определя степен на самозадържане, сумите над която се презастраховат. На презастрахователя се отстъпват премии над самозадържането, за които е поета отговорност чрез сключения застрахователен договор, какъвто е случаят със застраховките „Живот“ и „Злополука“.

Застрахователен риск в общото застраховане

Дейността на Групата по общо застраховане е свързана с подписването на застрахователни договори, като по този начин тя поема определени рискове.

Застрахователният риск е свързан с евентуалната невъзможност на застрахователя да погаси задължението си в договорения срок. Застрахователният риск се преценява поотделно за всеки застрахователен договор.

Основният риск, пред който е изправена Групата по застрахователните договори, е рискът, че реалните претенции могат да се различават от очакванията. Това се повлиява от честотата на претенциите и стойността на претенциите. Целта на Групата е да гарантира, че за покриването на тези задължения са на разположение достатъчни резерви.

Посочената по-горе експозиция към риск се смекчава чрез диверсифициране на голяма част от портфейла от застрахователни договори, прилагане на ограничения в подписваческите процедури, подходящи методи за оценка на необходимите премии и за оценка на бъдещите задължения, както и мониторинг на извършените разходи за основна дейност.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Застрахователен риск в общото застраховане (продължение)

Групата сключва договори за презастраховане като част от програмата за намаляване на рисковете. Прехвърляне към презастрахователи се прави на непропорционална база. Непропорционалното презастраховане е основно ексцесно презастраховане, предвидено да смекчи нетната експозиция на Групата към загуби от катастрофични бедствия. Лимитите на задържане за ексцесното презастраховане варират по продуктови линии и територии на възникване на събитието.

Въпреки че Групата има презастрахователни договорености, тя не се освобождава от преките задължения към застрахованите лица и следователно съществува кредитна експозиция по отношение на прехвърлените рискове по застраховки до степента, в която, който и да било презастраховател не е в състояние да посрещне задълженията, поети по тези презастрахователни договорености.

Групата сключва основно следните договори за общо застраховане: автомобилно застраховане, застраховане на домашно имущество, застраховка на обща гражданска отговорност и други. Рисковете по полици за общо застраховане обикновено покриват период от дванадесет месеца.

За договорите за общо застраховане повечето значителни рискове възникват в резултат на пътнотранспортни произшествия, природни бедствия и промени в законодателните практики. За претенциите, предявени по съдебен ред, които отнемат няколко години за уреждане, съществува и инфлационен риск. Този риск се намалява, като се вземат под внимание очакваните наказателни лихви, когато се определят приблизително задълженията по застрахователни договори.

Финансов риск

При оперативната си дейност Групата е изложена на финансов риск, който произтича от финансовите активи и пасиви на Групата, презастрахователни активи и пасиви и технически резерви. Групата е разработила и въвела правила и процедури за управление и контрол на риска с цел постигане на ефективно определяне, управляване и контролиране на степента на финансов риск.

Най-важните компоненти на финансовия риск са: пазарен риск, кредитен риск, ликвиден риск и операционен риск.

Пазарен риск

Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансовия инструмент ще варира поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва три вида риск: на обменните курсове (валутен риск), на пазарните лихвени проценти (лихвен риск) и на пазарните цени (ценови риск).

- Пазарният риск е извън контрола на Групата и като цяло не може да бъде диверсифициран. Основен метод за намаляване на пазарния риск и неговите компоненти е събиране и обработване на информация за макроикономическата среда и на тази база прогнозиране и приспособяване на инвестиционната политика към очакваните промени в средата.
- Съществува политика за пазарен риск на Групата, излагаща оценката и определянето на това какво представлява пазарен риск за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и експозициите и нарушенията се докладват на Комитета за риска на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за потвърждаване на нейната уместност и за отразяване на промените в рисковата среда.
- Съществува структура на определени лимити за разпределение на активите и портфейлите, целяща да осигури, че Групата инвестира в определени активи, които гарантират определени застрахователни задължения и се притежават с цел осигуряване на доходи и печалби за застрахованите лица, които отговарят на техните очаквания.
- Извършва се стриктен контрол върху дейностите, свързани с управление на валутния риск.

Допълнителна информация относно експозицията на Групата към пазарен риск е представена в бележка 38(в) на Консолидирания годишен финансов отчет.

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, че стойността на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти.

Инструментите с плаващ лихвен процент излагат Групата на риск на паричните потоци, докато инструментите с фиксиран лихвен процент излагат Групата на риск на справедливата стойност.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Финансов риск (продължение)

Лихвен риск (продължение)

Политиката на Групата за лихвения риск изисква от него да управлява този риск, като поддържа подходяща комбинация от инструменти с фиксирани и плаващи лихвени проценти. Политиката изисква от него да управлява падежите на лихвоносните активи и лихвоносните пасиви. Всяко несъвпадение между инструментите с фиксирани и плаващи лихвени проценти и техните падежи се управляват ефективно от Групата чрез деривативни финансови инструменти. Лихвите по инструменти с плаващи лихвени проценти се преоценяват на периоди от поне една година. Лихвите по инструменти с фиксирани лихвени проценти се определят в първоначалния момент на придобиване на финансовия инструмент и са фиксирани до падежа му.

През последните пет години са предприети мерки за постепенно увеличаване на падежната структура на портфейлите с цел намаляване на лихвения риск за Групата. Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движенията на лихвените проценти, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователните резерви, се моделират и преглеждат регулярно. Основната цел на тези методи е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движенията на лихвените проценти.

Макар че е по-трудно да се измери чувствителността на застрахователните пасиви към евентуални промени в лихвените нива отколкото тази на свързаните активи, ръководството на Групата счита, че движенията в лихвените проценти ще предизвикат промени в стойността на активите, които значително ще компенсират промените в стойността на пасивите, свързани с основните продукти.

Моделите, които се използват за описание на чувствителността на задълженията по отношение на лихвения процент, се базират на стандартите на Групата Кей Би Си и се преглеждат всяка година.

Валутен риск

Валутният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансовия инструмент ще варира поради промени във валутните курсове.

Основните сделки на Групата се реализират в ЕВРО и лева, и експозицията на валутен риск възниква основно по отношение на долара на САЩ. Към 31 декември 2016 г., финансовите активи и пасиви на Групата, деноминирани в евро, не пораждат валутен риск, тъй като в условията на установения валутен борд в страната, курсът на лева към еврото е фиксиран. Тъй като Групата представя финансовите си отчети в лева, последните могат да бъдат повлияни от движения на валутните курсове между валути различни от еврото и българския лев.

Финансовите активи на Групата са деноминирани основно в същите валути, както задълженията по застрахователните и инвестиционните договори. Следователно, основният валутен риск възниква от признатите активи и пасиви, деноминирани във валути, различни от тези, в които се очаква да бъдат уредени задълженията по застрахователни и инвестиционни договори.

Допълнителна информация относно експозицията на Групата към валутен риск е представена в бележка 38(в) на Консолидирания годишен финансов отчет.

Ценови риск

Рискът за цената на капиталовите инструменти е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще се колебае, поради промени в пазарните цени (различни от възникващите в резултат на лихвения или валутния риск), независимо дали тези промени са причинени от фактори, специфични за индивидуалния финансов инструмент или неговия емитент, или фактори, засягащи всички сходни финансови инструменти, търувани на пазара.

Политиката на Групата за ценовия риск изисква управление на тези рискове, чрез определяне и наблюдаване на целите и ограниченията върху инвестициите, плановете за диверсификация, лимитите по инвестициите във всяка държава, сектор и пазар и планираното използване на деривативни финансови инструменти.

Групата няма съществена концентрация на ценови риск.

Допълнителна информация относно експозицията на Групата към ценови риск е представена в бележка 38(в) на Консолидирания годишен финансов отчет.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Финансов риск (продължение)

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, че една от страните по договора за финансов инструмент ще породи финансова загуба за другата страна по него, като не успее да изпълни дадено задължение.

За смекчаване на експозицията на Групата към кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Групата за кредитен риск, която излага оценката и определянето на това какво представлява кредитен риск за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и нарушенията се докладват пред Комитета за контрол и управление на риска и капитала на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за определяне на нейната уместност и за отразяване на промени в рисковата среда;
- Групата заделя провизии за загуби от обезценка към датата на отчета за финансовото състояние;
- Концентрацията на кредитен риск се разпределя между портфейл от инвестиции от финансови отчетани по справедлива стойност в печалбата и загубата, финансови активи на разположение за продажба, финансови активи държани до падеж, предоставени заеми, търговски и банкови вземания и в по-малка степен краткосрочни и други инвестиции на Групата;
- Ограниченията върху експозициите на контрагентите на Групата се определят в съответствие с кредитните политики на Групата Кей Би Си;
- Нетни лимити на експозиция се определят за всеки контрагент или група контрагенти, географски и индустриален сегмент (т.е. лимити се определят за инвестициите и паричните депозити, експозициите при валутна търговия и минималните кредитни рейтинги за инвестициите, които могат да бъдат притежавани);
- Презастрахователни договори се сключват с контрагенти, които имат добър кредитен рейтинг, а концентрацията на риска се избягва като се спазват насоките за полиците по отношение на лимитите на контрагентите, които се определят всяка година на ниво Група;
- Поради настоящата финансова ситуация броят на контрагентите и матуритета на инвестициите е силно ограничен;
- Кредитният риск, свързан с клиентските салда, възниква от неплащането на премиите или вноските по време на гратисния период, посочен в общите условия на полицата, и съществува до неговото изтичане, след което полицата или се плаща или се прекратява. Комисионата, платима на посредниците, се нетира срещу сумите на вземанията от тях за намаляване на риска от съмнителни вземания;
- Групата издава полици, обвързани с инвестиционни дялове, в своята дейност. В бизнеса, обвързан с инвестиционни дялове във фондове, застрахованото лице носи инвестиционния риск по активите, държани от фондовете, обвързани с инвестиционни дялове, тъй като доходите по полицата са пряко обвързани със стойността на активите във фонда. Следователно, Групата няма съществен кредитен риск по финансови активи, обвързани с инвестиционни дялове.

Допълнителна информация относно експозицията на Групата към кредитен риск е представена в бележка 38(в) на Консолидирания годишен финансов отчет.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Групата може да е изправена пред затруднения при посрещането на задълженията, свързани с финансовите инструменти. По отношение на катастрофичните събития също е налице ликвиден риск, свързан с времевите разлики между brutните парични плащания и очакваните възстановявания от презастраховане.

Въведени са следните политики и процедури за ограничаване на експозицията на Групата към ликвиден риск:

- Групата ежедневно изплаща обезщетения и задължения, които възникват при обичайната дейност;
- Групата ежедневно следи и контролира своите потребности от ликвидни средства чрез управление на входящите и изходящите парични потоци;
- Създадени са набор от правила за разпределение на активите, структури на лимити на портфейлите и профили на падеж на активите, за да се гарантира, че е на разположение достатъчно финансиране за посрещане на задълженията по застрахователни договори;
- Поддържа се достатъчно ниво на парични средства и парични еквиваленти в наличност, за да се финансира дейността и да се смекчат колебанията в паричните потоци.

Операционен риск

Операционният риск се изразява в отклонение от очакваните резултати, произтичащо от неадекватни или недействащи вътрешни процеси, хора и системи или от външни събития.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Операционен риск (продължение)

Към момента са реализирани следните мерки за управление на Операционния риск:

- Ежемесечни заседания на Местния комитет за контрол и управление на риска и капитала, като решенията и протоколите се представят за одобрение от УС;
- Комитет за приемане на Нови Продукти (в т.ч. преглед на действащи продукти, изменения на действащи продукти). Комитетът се състои от представители на Продуктовите дирекции, Дирекция за развитие на търговската мрежа и продажби, Направление брокерски бизнес, Актьори, Финанси, Контролни звена, Информационни технологии и други звена. Комитетът е приел и функции за ревизиране на всички действащи продукти, катоосновен принцип е всеки продукт да се ревизира минимум веднъж на 3 години.
- Въведена е процедура за идентифициране и отчитане на Операционни Грешки/Пропуски/Проблеми;
- Ежемесечни заседания на „Комитет за контрол на търговската мрежа“. Дейността му е свързана със създаване на прозрачен и ефективен процес на мониторинг и контрол над дейността на застрахователните посредници - агенти и брокери (в това число и защита на интересите на Група ДЗИ от измами и нарушения, както и предотвратяване на сериозни инциденти, свързани с посредниците).

Към 31 декември 2016 г., с цел управление на операционния риск в различните звена от структурата на ДЗИ, са приети и въведени за изпълнение процедури и правила, свързани с действащи Кей Би Си Групови Стандарти за:

- Управление на жалби от клиенти;
- Управление на достъпа до ИТ приложения;
- Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма;
- Вътрешни процедури за защита на служителите, които дават информация за злоупотреби и корупция в Групата;
- Управление на Финансовите потоци при Продуктите с инвестиционен характер;
- Счетоводен контрол;
- Класифициране на информацията;
- Управление на подписваческия процес;
- Управление на ликвидационния процес;
- Управление на човешките ресурси.

В съответствие със Стандартите на Кей Би Си за управлението на нефинансови рискове Групата изготви оценка и анализ на изискванията на Груповите ключови контроли за следните процеси:

- Животозастраховане;
- Общо застраховане;
- Управление на Правни рискове;
- Управление на Данъчни Рискове;
- Управление на Непрекъснатост на Бизнеса;
- Управление на Риска и Капитала;
- Счетоводство и Финансова отчетност;
- Управление на Човешките ресурси;
- Корпоративна комуникация;
- Администриране на Клиенти;
- Нови и активни продукти;
- Маркетинг;
- Електронни канали за комуникация с клиентите;
- Управление на посредниците;
- Управление на собствеността;
- Управление на доставките;
- Информационни технологии;
- Управление на информационната сигурност.

Заключенията от направения анализ са представени в изготвен за целта доклад за Вътрешната контролна среда на ДЗИ. За всички идентифицирани ключови контроли, които все още не са напълно въведени, е предложен план за действие.

УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Операционен риск (продължение)

Като част от отговорностите на управлението на Операционния Риск е и осигуряване на непрекъснатостта на бизнеса, с което се цели поддържането на критичните бизнес функции, процеси и услуги, тяхното организиране, управление или възстановяване/възобновяване в рамките на разумни срокове при непредвидено, изцяло или частично бизнес прекъсване. Определен е Кризисен Комитет с председател Главен Изпълнителен Директор.

През 2016 г. Групата предприе и реализира редица инициативи, имащи за цел засилване на контрола в областта на управлението на непрекъснатостта на бизнеса.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Групата не осъществява действия в областта на научно изследователската и развойна дейност.

СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Няма значими събития, настъпили между датата на изготвянето на отчета и датата на одобрението му, които да изискват оповестяване или да повлияят на финансовото състояние на Групата.

СТРАТЕГИЯ НА РАЗВИТИЕТО

През 2016 г. бе преразгледана формулираната през 2013 г. стратегия на Групата ДЗИ озаглавена ДЗИ@70. Групата потвърди като свои основни цели достигането на водещи позиции на пазара по отношение на доверие, прозрачност и фокус към клиента и неговите потребности. ДЗИ се цели към постигането на оперативна ефективност чрез опростяване и автоматизация на своите процеси, продукти и управленска структура. ДЗИ има амбицията да бъде застрахователна група, служеща за пример за финансова стабилност по отношение на инвестиции и застрахователни резерви.

За постигането на тези цели са предприети следните инициативи:

- постоянно подобряване качеството на предлаганите от Групата продукти и услуги - преразглеждане на качеството, бързината и достъпността на процесите и услугите предоставени от момента на аквизиция до ликвидация;
- въвеждане на информационни технологии, спомагащи процесите на дигитализация на услугите, с цел повишаване качеството и бързината им;
- редуциране на застрахователния риск чрез подобряване на подписваческия процес;
- намаляване квотата на разходи – чрез продължаване на централизацията и автоматизация на нетърговските дейности (отчетност, обработването на щети, администриране на договори, плащания);
- консервативна инвестиционна политика с цел постигане на най-високо ниво на финансова стабилност на българския застрахователен пазар;
- привличане и запазване на компетентен и високо мотивиран персонал;
- активна социална ангажираност към обществото с фокус върху природните ресурси и младото поколение.

Групата не притежава клонове в рамките на Република България, както и извън нея.

Членовете на съветите или свързани с тях лица не са сключвали с Групата договори, които излизат извън обичайната ѝ дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Настоящият Доклад е одобрен от Управителния съвет на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД с Протокол от 23 март 2016 г.

Милен Гаушков
Член на УС и
Изпълнителен директор

Коста Чолаков
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ГРУПА ДЗИ

за 2016 година

УВОД

Основните принципи от политиката за корпоративно управление на ГРУПА ДЗИ са уредени в Кодекс за корпоративно управление, одобрен от Управителния съвет на Групата.

Информацията относно Кодекса за корпоративно управление, приет от Група ДЗИ е публично достъпна на официалната интернет страница на застрахователя (www.dzi.bg). Кодексът за корпоративно управление е изготвен в съответствие с действащото законодателство, както и в съответствие с Хартата за корпоративно управление на КБС Груп Н.В. (публикувана на www.kbc.com).

По-подробна информация относно корпоративното управление и спазването на законовата рамка се съдържат в настоящата декларация за корпоративно управление на Група ДЗИ.

Управителния съвет на Група ДЗИ преглежда на регулярна база, дали практиките на корпоративно управление са в съответствие с действащото законодателство и с приетия Кодекс за корпоративно управление.

През 2016 г., няма установени случаи на практики от кодекса, които не са били спазени.

СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ

Група ДЗИ (Групата) има двустепенна система на управление – Надзорен съвет и Управителен съвет. Състава и функциите на управителните и надзорните органи, както и техните комитети са представени по-долу:

Надзорен съвет (НС).

Надзорният съвет на Група ДЗИ се състои от 3 (трима) членове, избрани от Едноличния собственик на капитала. Към края на 2016 г. съставът на НС е следният:

- Люсиен Хейсенс – Председател - белгийски поданик, роден през 1953 г. Притежава магистърска степен по специалност „Право“ от Католическия университет в Льовен, Белгия. Г-н Хейсенс заема длъжността Главен изпълнителен директор на бизнес звено „Международни пазари“ в КБС Груп Н.В.
- Йохан Демен – белгийски поданик, роден през 1956 г. Притежава магистърска степен по специалност „Математика“ и по специалност „Актьорство“ от Католическия университет в Льовен, Белгия. Г-н Демен заема длъжността Старши директор „Застраховане“ в бизнес звено „Международни пазари“ в КБС Груп Н.В.
- Григорий Вазов – независим член – български гражданин, роден през 1951 г. Притежава магистърска степен от катедра „Финанси и кредит“ от ВФСИ „Д. А. Ценов“, Свищов, България. Г-н Вазов заема длъжността ректор и президент на Висшето училище по застраховане и финанси в гр. София.

През 2016 г. не е имало промени в състава на Надзорния съвет.

Надзорният съвет изпълнява контролни функции, без да участва в управлението на Групата.

Надзорният съвет заседава най-малко веднъж на три месеца, но не по-малко от 4 /четири/ пъти годишно.

В заседанията на Надзорния съвет могат да участват без право на глас членовете на Управителния съвет и други лица, след като са получили покана за това.

Председателят на Надзорния съвет свиква заседанията по своя преценка, както и по искане на членовете на съвета или на членове на Управителния съвет.

Заседанието на Надзорния съвет е редовно, ако присъстват повече от половината от членовете на съвета лично или са представлявани от друг член на съвета. Никой присъстващ член не може да представлява повече от един отсъстващ член.

Надзорният съвет може да взема решения и неприсъствено, ако всички членове са заявили писмено съгласието си за решението.

Надзорният съвет може да взема решения посредством директна дистанционна комуникация, като те се изготвят в писмена форма. В такъв случай решението е в сила, ако всички членове са информирани за заседанието и за съдържанието на даденото проекторешение.

По въпросите от своята компетентност Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство.

За всяко заседание на Надзорния съвет се води протокол, който се подписва от всички присъстващи членове на съвета, като се отбелязва как е гласувал всеки от тях.

СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Надзорен съвет (НС) (продължение).

Функции и задачи на Надзорния съвет:

- ✓ Надзорният съвет определя основните насоки в дейността на Групата;
- ✓ Предлага на Едноличния Собственик на Капитала (ЕСК) да вземе решение за увеличаване или намаляване на капитала;
- ✓ Избира членовете на Управителния съвет и сключва с тях договори за възлагане на управлението;
- ✓ Проверява годишния финансов отчет, доклада за дейността на Групата и предложението на Управителния съвет за разпределяне на печалбата на Групата;
Дава съгласие за:
- ✓ Участието или разпореждането с участие в други търговски или граждански дружества;
- ✓ Придобиване или разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях на стойност над 1 000 000 лева;
- ✓ Прехвърляне и придобиване на застрахователен портфейл;
- ✓ Придобиване или разпореждане с предприятия или части от тях;
- ✓ Съществена промяна на дейността и на организационната структура на Групата.

Надзорният съвет може да създава специални комитети, чиито състав и функциониране се определят от него. Комитетите на Надзорния съвет са:

- Комитет по одит, риск и съответствие;
- Комитет по възнаграждения;

Комитет по одит, риск и съответствие

Комитетът е консултативен орган към Надзорния съвет на Група ДЗИ и не може да взема самостоятелни решения. В този смисъл всички негови решения подлежат на потвърждение от Надзорния съвет.

Председател: Йохан Демен
Членове: Люсиен Хейсенс
Снежана Калоянова (независим член)

Членовете на Комитета по одит, риск и съответствие на Група ДЗИ се избират от Надзорния съвет и се одобряват от Едноличния собственик на капитала. Комитетът заседава най-малко четири пъти годишно. Ръководителят на управление „Вътрешен одит“ е със статут на „постоянен гост“ на заседанията на комитета и на всяко от заседанията се отчита за своята дейност. Външните одитори са поканени да вземат участие във всички заседания, като трябва да присъстват поне на две от тях в рамките на една година. Комитетът има и постоянен секретар, назначен от Председателя.

Комитетът по одит, риск и съответствие има следните основни отговорности:

- ✓ проследява дали Управителният съвет е установил и поддържа адекватно ниво на вътрешен контрол върху процесите и системите. Това включва предимно (но не само) осигуряване спазването на действащото законодателство, съблюдаване на изпълнението на вътрешните правила и процедури и наличието на ефективен и ефикасен оперативен процес;
- ✓ следи за целостта и обективността на финансовите отчети и отчетния процес като цяло;
- ✓ следи за качеството на работата на вътрешния одит и осигурява неговите независимост, професионализъм и експертиза;
- ✓ съблюдава дейността на външния одит и в частност неговата независимост и ефективност по отношение на одитния процес.
- ✓ дава насоки по отношение на настоящия и бъдещ рисков апетит, стратегията за управление на риска и рисковия профил;
- ✓ контролира дали стойността на активите и пасивите са в съответствие с бизнес модела и стратегията за управление на риска;
- ✓ съблюдава качеството на системите за управление на риска, съответствието и законосъобразността, като следи за осигуряване на независимостта, професионализма и експертизата на звената, ангажирани в тези области;
- ✓ контролира дали стимулите, предвидени от Комитета за възнагражденията, отчитат влиянието на риска, капитала, ликвидността и времето на получаване на тези възнаграждения.

Председателят на Комитета по одит, риск и съответствие отчита пред Надзорния съвет дейностите, заключенията и препоръките за подобрение след всяко заседание на Комитета. Протоколите от заседанията на Комитета по одит, риск и съответствие задължително се предоставят на членовете на Надзорния съвет.

СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Надзорен съвет (НС) (продължение).

Комитет за възнагражденията:

Комитетът за възнагражденията взема решения по отношение на политиките и практиките за възнагражденията, както и по създадените чрез тях стимули за управление на риска, капитала и ликвидността.

Председател: Люсиен Хейсенс
Членове: Йохан Дамен
Секретар: Лилия Несторова
Гости: Петър Андронов
Коста Чолаков

Комитетът за възнагражденията може да предложи на Надзорния съвет решения за възнагражденията, като отчита влиянието върху риска и неговото управление, дългосрочните интереси на акционерите, инвеститорите и другите заинтересовани лица.

Комитетът за възнагражденията заседава най-малко веднъж годишно, с цел обсъждане и одобрение на политиките за възнагражденията. За провеждане на заседание на Комитета за възнагражденията е необходимо да присъстват най-малко половината от членовете му.

Комитетът за възнагражденията има следните правомощия:

- ✓ дава предложения на НС във връзка с определяне възнагражденията на членовете на УС;
- ✓ ратифицира допълнителните възнаграждения, определени съгласно груповите правила за виспия мениджмънт.

За проведените заседания на Комитета за възнагражденията се води протокол от постоянно назначен секретар, Директор „Човешки ресурси“, който протокол задължително се представя на членовете на Комитета.

Управителен съвет (УС)

Управителният съвет на Група ДЗИ се състои от 3 (трима) членове, избрани от Надзорния съвет. Към края на 2016 г. съставът на УС е следният:

- Коста Чолаков – председател на УС и главен изпълнителен директор – български гражданин, роден през 1972 г. Притежава магистърска степен по специалност „Банково и финансово право“ към университета „Куин Мери“, Лондон, Англия.
- Геерт Де Кегел – член на УС и изпълнителен директор – белгийски поданик, роден през 1962 г. Притежава магистърска степен по специалност „Социология“ към Държавния университет в Гент, Белгия.
- Милен Глушков - член на УС и изпълнителен директор – български гражданин, роден през 1979 г. Притежава магистърска степен по специалност „Счетоводство и контрол“ към Университета за Национално и Световно Стопанство, София, България.

През 2016 г. не са извършвани промени в състава на Управителния съвет.

Групата се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Членовете на Управителния съвет се избират за срок от 4 /четири/ години и могат да бъдат преизбирани без ограничение. Управителният съвет заседава поне веднъж на две седмици. Решенията на Управителния съвет се взимат с обикновено мнозинство, доколкото в закон или в решение на ЕСК не е предвидено друго. Управителният съвет докладва за дейността си пред Надзорния съвет на Групата най-малко веднъж на 3 /три/ месеца, но не по-малко от 4 /четири/ пъти годишно.

Функции и задачи на Управителния съвет:

- ✓ Управителният съвет организира дейността на Групата, определя застрахователната и финансова политика;
- ✓ Одобрява годишните отчети на отговорния актюер на Групата и на ръководителя на служба “Вътрешен одит и контрол”;
- ✓ Определя вида и размера на фондовете на Групата, реда за набиране и разходване на средствата по тях;
- ✓ Приема програма за дейността;
- ✓ Изгражда управленската и организационна структура;
- ✓ Назначава и освобождава лицата изпълняващи ключовите функции;
- ✓ Приема политиките, правилата и общи условия по Кодекса за Застраховане. Избира и упълномощава лица за изпълнителни директори.

СИСТЕМА НА УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Управителен съвет (УС) (продължение).

Управителния съвет може да създава специални комитети, чиито състав и функциониране се определят от него. Комитетите създадени по настоящем към Управителния съвет са:

- Местен комитет за управление на риска и капитала;
- Комитет за нови и активни продукти и процеси /КНАПП/;
- Инвестиционен комитет.

Местен комитет за управление на риска и капитала (МКУРК):

Комитетът е колективен орган, който подпомага Управителния съвет при вземане на решенията относно:

- ✓ Местната стратегия за управление на капитала и риска и апетита за риск;
- ✓ Местния рисков профил и капиталовата адекватност спрямо апетита за риск и разпределението на капитала;
- ✓ Разпределянето на капитала до отделните бизнес звена, в съответствие с бизнес плановете им и в рамките, определени от Групата;
- ✓ Постигането на резултати от дейността, с които да се гарантира постигане на целите и др. под.

Комитетът се състои от членовете на УС, Директорът на дирекция „Управление на риска“.

Председател на МКУРК е изпълнителният директор с ресор Финанси и Риск. Ръководителят на отдел „Нефинансови рискове“ към дирекция „Управление на риска“ изпълнява функциите на секретар на МКУРК, който съставя протокол с решенията на комитета за всяко заседание, подлежащо на последващо одобрение от УС.

В заседанията на Комитета участват задължително и служители, изрично изброени в правилата за дейността на МКУРК, представители на различни звена, които имат отношение към обсъжданите въпроси. Председателят на МКУРК, чрез секретаря на Комитета, може да покани и други участници, които да присъстват на заседанията, ако прецени, че експертното им становище е важно и необходимо за вземането на конкретно решение. Ръководителят на служба „Вътрешен одит“ и директорът на дирекция „Контрол на търговската мрежа, вътрешни инспекции и законосъобразност“ присъстват на заседанията на МКУРК със статут на наблюдатели.

МКУРК заседава месечно – в четвъртата седмица от месеца.

Комитетът може да взема решения, ако присъстват лично най-малко двама от неговите членове – изпълнителни директори, като единият от тях трябва да е Изпълнителен директор "Финанси и Риск". Решенията на МКУРК се вземат с пълно мнозинство (единодушно) от присъстващите на заседанието членове, при явно гласуване. Всеки от членовете има право на един глас. Останалите участници в заседанието имат съвещателен глас.

Комитет за нови и активни продукти и процеси /КНАПП/:

Комитетът е създаден от УС на Група ДЗИ и изпълнява отговорности, които са изрично възложени от него. КНАПП изпълнява едновременно функциите на отговорен комитет за одобряване на продуктите, които застрахователя предлага на пазара и канал за връзка с клоновата мрежа (с изключение на продуктите предлагани през бизнес партньора Сибанк). КНАПП оперира в съответствие с политиката за „Рисков апетит“, корпоративната стратегия и капиталова политика.

В състава на Комитета се включват членове със следните функции – председател, собственик на продукта, спонсор и координатор, които задължително се заемат от различни лица. Председателят на КНАПП е изпълнителен директор с ресор „Операции“. Координатор на комитета е асистента на изпълнителния директор – Председател на КНАПП. Спонсорите на съответните процеси са директори на Дирекции „Продукти Животозастраховане“ и „Корпоративно и специализирано застраховане“, а собствениците на продуктите се определят в зависимост от характера на бизнес предложението.

За заседанията на КНАПП се съставя протокол, който съдържа взетите решения от Комитета и подлежи на последващо одобрение от УС.

Инвестиционен комитет:

Комитетът е създаден от УС на Група ДЗИ и изпълнява функции на консултативен орган. Инвестиционен комитет заседава четири пъти в годината, като се разглеждат следните въпроси:

- ✓ Макроикономическа рамка, вкл. лихвени нива;
- ✓ Падежна структура на портфейла от финансови активи;
- ✓ Инвестиционни цели и стратегия.

В състава на Комитета се включват следните членове – председател на комитета е Изпълнителен Директор „Финанси и Риск“, а останалите членове са Директор „Финанси“, Директор „Риск“, Директор „Продукти Животозастраховане“, Експерт „Управление на инвестициите“, Директор „Управление на инвестициите“ към Сибанк и представител на звено „Управление на инвестициите“ към КВС.

За заседанията на Инвестиционен комитет се съставя протокол.

Всички отговорностите на УС и УС са уредени в Кодекса за корпоративно управление и в Устава на Групата.

СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Система за вътрешен контрол

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД прилага многослоен модел за вътрешен контрол, следвайки изискванията на КВС Груп, като са въведени три линии на защита.

Първа линия на защита са бизнес звената, като от гледна точка на бизнес операции те са изцяло отговорни за всички рискове в своята сфера на дейност и трябва да гарантират, че всички необходими проверки в процесите им се прилагат навременно, ефективно и прозрачно.

Втора линия на защита са звената, които имат независими контролни функции – Управление на Риска, Финанси, Правна и Информационна сигурност. Звената упражняващи независими контролни функции изразят собствено мнение по отношение на рисковете, на които Групата е изложена. Звената имат следните задължения:

- Наблюдават и проверяват нивото на изпълнение на Рамката на КВС за управление на риска в бизнеса и докладва за цялостната рискова среда на ръководството на Групата;
- Контролират дали полето за действие се спазва от бизнеса и ескалират при необходимост;
- Докладват независимо по въпросите на риска пред съответните органи и комитетите за риска в съответствие с институциите, определени в Рамката за управление на риска.

Трета линия на защита е управление „Вътрешен одит“, което докладва пред УС и Комитета по одит, риск и съответствие, като изразява мотивирано становище за функционирането на рамката за вътрешен контрол; оценява функционирането на първа и втора линия на защита; проверява дали рисковете се управляват адекватно чрез процесите в Групата.

Като част от системата за управление на риска и системата за вътрешен контрол, освен ключовата функция „Вътрешен одит“ са въведени и следните други три ключови функции:

- Функция по Управление на Риска;
- Актюерска Функция;
- Функция за Съответствие;

Управление на риска

Основната цел на рамката за управление на риска и за финансово управление на Групата, е да се защитят акционерите от събития, които са пречка за последователното постигане на целите по отношение на финансовите резултати, включително невъзможността от използване на потенциални възможности.

Групата е разработила и въвела правила и процедури за управление и контрол на риска с цел да определи, управлява и контролира степента на финансов и застрахователен риск. Правилата и процедурите за управление и контрол на риска се приемат от Управителния съвет и се одобряват от Надзорния Съвет. Главната цел на рисковата политика е да дефинира ясно определени параметри и правила за операциите на Групата, така че да ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите му резултати.

Актюерската функция има следните задължения:

- Координира оценката на техническите резерви според изискванията на Директивата „Платежоспособност II“ и Кодекса за застраховане;
- Информира Управителния и Надзорния съвет за надеждността и адекватността на изчисленията на техническите резерви;
- Дава становище по отношение на подписваческата политика на Групата;
- Дава становище по отношение на презастрахователните споразумения;
- Участва във валидирането на оценката на техническите резерви по Директива „Платежоспособност II“ на тримесечна база;
- Подготвя годишен доклад до Управителния съвет относно точността на техническите резерви и подписваческите и презастрахователни споразумения;
- Допринася за ефективно управление на риска;
- Докладва за изисквания на регулатора.

СИСТЕМА ЗА ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Функцията по управление на риска има следните задължения:

- Създава и преглежда Общата рамка за управление на риска, изготвена на основата на законовите и регулаторни изисквания, които ясно дефинират отговорностите и задачите на първата и втората защитна линия в Общата рамка за управление на риска;
- Изпълнява редица дейности, свързани с управлението на различни рискове в Групата;
- Подпомага първа линия на защита, при прилагането на Общата рамка за управление на риска:
 - о на регионално ниво чрез разясняване, консултиране, обучение и контрол;
 - о на централно ниво чрез обучения, семинари и др.

Дирекция Съответствие е независима функция в Групата, описана в Харта за съответствие. Нейната основна задача е да предотвратява риска от несъответствие или от реализиране на загуба, поради неспазване на приложимите закони, подзаконови или вътрешни правила, които попадат или са в обхвата във функциите на дирекцията.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ПОГЛЪЩАНЕ

Група ДЗИ не притежава значими преки или косвени участия в дружества, чиито акции са официално регистрирани на фондова борса или борси, намиращи се или функциониращи на територията на една или повече държави-членки. Групата не е издавала ценни книжа със специални права на контрол. Съгласно устава на Група ДЗИ съществува забрана за издаване на привилегировани акции, даващи право на повече от един глас или допълнителен ликвидационен дял.

Няма ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове и не са уредени крайни срокове за упражняване на правата на глас. Внасянето на измененията в учредителния договор на Групата /Устава/ е регламентирано в самия него и се извършва по правилата на Търговския закон. Изборът и смяната на членовете на УС/НС са регламентираны в Устава, както и в Правилата за работа на УС/НС, при спазване изискванията на Кодекса за Застраховане и Търговския Закон. Обратно изкупуване на акциите може да се извършва по решение на едноличния собственик, по реда и при условията, предвидени в действащото законодателство.

ПОЛИТИКА ПО МНОГООБРАЗИЕ

Група ДЗИ прилага политиката за многообразие по отношение на състава на съветите, определена в Хартата за корпоративно управление на Кей Би Си Груп и Кодекса за корпоративно управление.

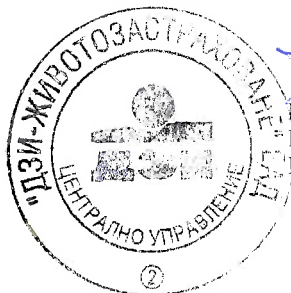
Съгласно изискванията на политиката за многообразие Групата трябва да осигури балансиран състав на съветите, който гарантира, че членовете им притежават необходимия опит, основни умения в управлението и широк социален опит.

През 2016 г. съставът на НС отговаря на изискванията на политиката за многообразие на членовете на съвета. От гледна точка на националност, НС се състои от двама членове, които са белгийски поданици и един член, който е гражданин на Р. България. Възрастовият диапазон на членовете е от 60 г. до 65 г. Един от членовете на НС е юрист, вторият има диплома по актьорство и математика, а третият притежава квалификация по специалност „Финанси“.

През 2016 г. съставът на УС отговаря на изискванията на политиката за многообразие на членовете на съвета. От гледна точка на националност, в състава на УС има един белгийски поданик и двама български граждани. В УС участват членове, които са родени в периода между 1962 г. и 1979 г. Разнообразието в образованието и професионалната квалификация на членовете на УС се осигурява от присъствието на членове, които притежават значителен опит в различни сфери и квалификация в следните специалности – „Право“, „Счетоводство и контрол“ и „Социология“.

Настоящата Декларация е одобрена от Управителния съвет на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД с Протокол от 24 март 2017 г.

Милен Глушков -
Член на УС и
Изпълнителен директор

Коста Чолаков -
Председател на УС и
Главен изпълнителен директор

ГРУПА ДЗИ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

		2016 г.	2015 г. Коригиран*
	Бележки	хил.лв.	хил.лв.
Бруто премии	4(а)	195,283	187,861
Отстъпени премии на презастраховател	4(б)	(10,599)	(9,563)
Нетни премии		184,684	178,298
Приходи от такси и комисиони	5	1,084	819
Приходи от инвестиции	6	11,147	12,835
Реализирани печалби	7	2,759	2,359
(Загуби) от преоценка до справедлива стойност	8	(861)	(1,076)
Други приходи от дейността	9	1,165	1,247
Други приходи		15,294	16,184
Разходи за изплатени доходи и претенции, бруто	10(а)	(101,954)	(89,744)
Претенции, отстъпени на презастраховател	10(б)	5,536	7,477
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв – бруто	10(в)	4,487	(6,756)
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв, отстъпени на презастраховател	10(г)	(667)	(3,102)
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно		(92,598)	(92,125)
Финансови разходи		(16)	(35)
Обезценка на застрахователни вземания	11	(8,123)	(9,482)
Административни разходи	12	(37,904)	(36,672)
Други разходи за дейността	13	(46,502)	(43,058)
Изменение в провизиите	35	(456)	(506)
Други разходи		(93,001)	(89,753)
Общо разходи за изплатени доходи и претенции, и други разходи		(185,599)	(181,878)
Печалба преди данъци		14,379	12,604
Разход за данък върху доходите	15	(1,450)	(1,539)
Печалба за годината		12,929	11,065

Печалба за периода, отнасящи се към:

Притежатели на собствения капитал на компанията-майка

12,929 11,065

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 17 март 2017 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 23 март 2017 г. от:

Коста Чолаков

Главен Изпълнителен директор

Милен Глушков

Изпълнителен директор

Йордан Тенев

Съставител

Росица Ботева

Регистриран одитор

30 -03- 2017

Щефан Вайблен

„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

30 -03- 2017

* В нота 2.4. (ж) са оповестени детайли относно грешката, породила корекция на предходните периоди.

ГРУПА ДЗИ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

		2016 г. ХИЛ.ЛВ.	2015 г. Коригиран* ХИЛ.ЛВ.
Печалба за годината		12,929	11,065
Друг всеобхватен доход			
<i>Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди</i>			
Нетна печалба на финансови активи на разположение за продажба	18	2,900	3,190
Ефект от данък върху доходите	17	(290)	(319)
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		2,610	2,871
<i>Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди</i>			
Преоценка на материални активи	18	51	—
Ефект от данък върху доходите	17	(5)	—
Актьорски печалби/ (загуби) по планове с дефинирани доходи	18	(20)	1
Ефект от данък върху доходите	17	2	—
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		28	1
Друг всеобхватен доход за годината, след данъци	18	2,638	2,872
Общо консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, след данъци		15,567	13,937
Общо консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, отнасящ се към:		15,567	13,937
Притежатели на собствения капитал на компанията-майка			

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 17 март 2017 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 23 март 2017 г. от:

Коста Чолаков
 Главен Изпълнителен директор

Милен Глушков
 Изпълнителен директор

Йордан Тенев
 Съставител

Росица Ботева
 Регистриран одитор

Щефан Вайблен
 „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

30 -03- 2017

30 -03- 2017

* В нота 2.4.(ж) са оповестени детайли относно грешката, породила корекция на предходните периоди.

Пояснителните бележки от стр. 7 до стр. 107 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

ГРУПА ДЗИ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

Отнасящ се за притежателите на собствения капитал на компанията- майка

Бележки	Регистриран капитал хил. лв.	Капиталови резерви хил. лв.	Резерв от актюерски преоценки хил. лв.	Неразпределена печалба хил. лв.	Преоценен резерв на МА хил. лв.	Преоценен резерв от финансови активи на разположение за продажба хил. лв.	Други капиталови резерви хил. лв.	Общо собствен капитал хил. лв.
Отчетено на 31 декември 2014 г.	38,600	38,298	(98)	50,586	1,683	14,571	2,166	145,806
Корекция на грешка от предходни периоди	2.4 (ж)	–	–	(5,682)	–	–	–	(5,682)
Коригиран капитал на 1 януари 2015 г.	38,600	38,298	(98)	44,904	1,683	14,571	2,166	140,124
Печалба за годината	–	–	–	11,065	–	–	–	11,065
Друг всеобхватен доход	17	–	1	–	–	2,871	–	2,872
Общо всеобхватен доход	–	–	1	11,065	–	2,871	–	13,937
Изплатени дивиденди през годината	16, 36(д)	–	–	(9,467)	–	–	–	(9,467)
Прехвърляне на средства в Капиталови резерви	36(в)	–	746	(746)	–	–	–	–
Коригиран капитал на 31 декември 2015 г.	38,600	39,044	(97)	45,756	1,683	17,442	2,166	144,594
Печалба за годината	–	–	–	12,929	–	–	–	12,929
Друг всеобхватен доход	17	–	(18)	–	46	2,610	–	2,638
Общо всеобхватен доход	–	–	(18)	12,929	46	2,610	–	15,567
Изплатени дивиденди през годината	16, 36(д)	–	–	(8,237)	–	–	–	(8,237)
Заделяне на запасен фонд	–	–	–	(2)	–	–	2	–
Прехвърляне на средства в Капиталови резерви	36(в)	–	581	(581)	–	–	–	–
Други движения в собствения капитал	–	(156)	–	156	–	–	–	–
На 31 декември 2016 г.	38,600	39,469	(115)	50,021	1,729	20,052	2,168	151,924

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 17 март 2017 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 23 март 2017 г. от:

Коста Чолаков
 Главен Изпълнителен директор

Милен Глушков
 Изпълнителен директор

Йордан Тенев
 Съставител

Росица Ботева
 Регистриран одитор

Щефан Вайблен
 „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

30 -03- 2017

30 -03- 2017

Пояснителните бележки от стр. 7 до стр. 107 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

ГРУПА ДЗИ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

		2016г.	2015г.	1 януари 2015 г.
	Бележки	хил. лв.	Коригиран* хил. лв.	Коригиран* хил. лв.
Активи				
Нематериални активи	19	4,181	3,470	3,342
Отсрочени аквизиционни разходи	27	4,444	4,351	4,308
Актив по отсрочен данък	25	—	801	1,311
Материални активи	20	16,148	14,690	14,796
Инвестиционни имоти	21	13,299	13,990	14,861
Финансови активи, държани до падеж	23(д)	29,834	30,009	30,155
Предоставени заеми	23	10,785	10,784	10,785
Финансови активи на разположение за продажба**	23(в)	246,295	238,048	217,436
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	23(г)	6,147	724	1,703
Депозити във финансови институции	23(б)	129,428	119,638	128,986
Активи по презастрахователни операции	24	16,534	16,907	19,969
Вземания по застрахователни операции	26	41,207	39,279	36,197
Търговски и други вземания	23(б)	2,821	2,438	3,839
Вземания от данък върху доходите		628	—	267
Разходи за бъдещи периоди и други активи	29	1,089	948	614
Пари и парични еквиваленти	28	10,314	8,497	9,877
Общо активи		533,154	504,574	498,446
Собствен капитал и пасиви				
Собствен капитал				
Регистриран капитал	36(а)	38,600	38,600	38,600
Капиталови резерви	36(в)	39,469	39,044	38,298
Неразпределена печалба		50,021	45,756	44,904
Преоценъчен резерв	36(г)	21,781	19,125	16,254
Други капиталови резерви	36(б)	2,168	2,166	2,166
Резерв от актюерски преоценки		(115)	(97)	(98)
Общо собствен капитал		151,924	144,594	140,124
Пасиви				
Задължения по застрахователни договори	30	305,168	305,622	295,957
Задължения по инвестиционни договори	31	11,489	8,471	1,334
Задължения към персонала при пенсиониране	32	959	861	869
Провизии	35	2,782	6,272	6,089
Пасив по отсрочен данък	25	150	—	—
Деривативни финансови инструменти	22	1,445	1,670	1,253
Краткосрочен заем	23(е)	37,811	19,558	37,770
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	33	15,764	11,809	10,262
Търговски и други задължения	34	5,662	5,504	4,788
Задължения за данък върху доходите		—	213	—
Общо пасиви		381,230	359,980	358,322
Общо собствен капитал и пасиви		533,154	504,574	498,446

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 17 март 2017 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 23 март 2017 г. от:

Коста Чолаков
 Главен Изпълнителен директор

Миле Глушков
 Изпълнителен директор

Йордан Тенев
 Съставител

Росица Ботева
 Регистриран одитор

Щефан Вайблен
 Прайсвотърхаус Купърс Одит ООД

30 -03- 2017

30 -03- 2017

* В нота 2.4.(ж) са оповестени детайли относно грешката, породила корекция на предходните периоди.

** Финансови активи на разположение за продажба включват, блокирани по репо сделки ДЦК, в размер на 37,811 хил. лв. (2015: 19,558 хил. лв.)

Пояснителните бележки от стр. 7 до стр. 107 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

ГРУПА ДЗИ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

		2016 г.	2015 г. Коригиран*
	Бележки	хил. лв.	хил. лв.
Оперативна дейност			
Нетна печалба за периода		12,929	11,065
<i>Корекции за:</i>			
Амортизация на дълготрайни активи		3,044	2,835
Обезценки за несъбираемост на вземания	11	8,123	9,482
Начислени лихви		(10,816)	(12,498)
(Платен) данък върху доходите		(1,633)	(682)
Нереализирана загуба от преоценка на деривативни финансови инструменти и други		69	652
Преоценка на инвестиционните имоти до справедлива стойност		792	424
Нетен ефект от корекции		(421)	213
<i>Изменение в активите, свързани с оперативната дейност</i>			
Намаление на дела на презастрахователите в техническите резерви		374	3,062
(Увеличение) на отсрочените аквизиционни разходи		(93)	(43)
Увеличение на вземания по застрахователни операции		(10,017)	(12,754)
(Увеличение)/намаление на вземания по регреси		(34)	190
Намаление на други активи		1,115	2,057
Нетно изменение в активите, свързани с оперативна дейност		(8,655)	(7,488)
<i>Изменение в задълженията</i>			
(Намаление)/увеличение на резервите по животозастраховане		(1,745)	4,017
Увеличение на резервите по общо застраховане		1,291	5,648
Увеличение/(Намаление) на задълженията за персонала при пенсиониране		80	(7)
Увеличение на търговски и други задължения		772	3,128
Увеличение на задълженията по инвестиционни договори		3,018	7,137
(Намаление) на деривативни финансови инструменти		(402)	(241)
Нетно изменение на задълженията		3,014	19,682
Нетни парични потоци от оперативна дейност		6,867	23,472

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 17 март 2017 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 23 март 2017 г. от:

Коста Чолаков

Главен Изпълнителен директор

Миле Глушков

Изпълнителен директор

Йордан Тенев

Съставител

Росица Ботева

Регистриран одитор

30 -03- 2017

Щефан Вайблен

„ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД

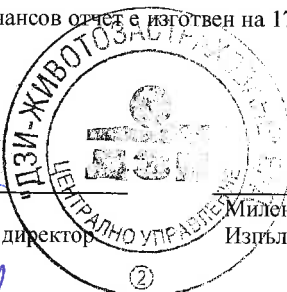
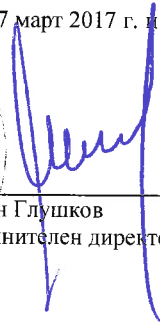
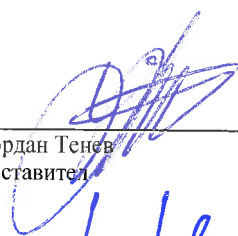
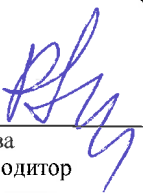
30 -03- 2017

* В нота 2.4.(ж) са оповестени детайли относно грешката, породила корекция на предходните периоди.

ГРУПА ДЗИ
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

		2016 г.	2015 г.
	Бележки	хил. лв.	Коригиран* хил. лв.
Инвестиционна дейност			
Придобиване на дълготрайни активи		(5,213)	(2,857)
(Увеличение) на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата		(5,343)	(283)
Намаление на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата		28	1,268
(Увеличение) на финансовите активи на разположение за продажба		(90,192)	(140,013)
Намаление на финансовите активи на разположение за продажба		84,556	122,367
(Увеличение) на депозитите във финансови институции		(60,647)	(70,494)
Намаление на депозитите във финансови институции		52,882	56,229
(Увеличение)/намаление на инвестиционни имоти		(101)	447
Получени лихви		11,964	14,434
Нетни парични потоци, (използвани в) инвестиционна дейност		(12,066)	(18,902)
Финансова дейност			
Получен/ (изплатен) краткосрочен заем	23(е)	18,253	(18,212)
(Платени) дивиденди на акционерите	16, 36(д)	(8,237)	(9,467)
Нетни парични потоци, от/ (използвани във) финансова дейност		10,016	(27,679)
Нетно (намаление)/ увеличение на паричните средства и паричните еквиваленти		4,817	(23,109)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари		10,497	33,606
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	28	15,314	10,497

Консолидираният финансов отчет е изготвен на 17 март 2017 г. и одобрен от името на Група ДЗИ на 23 март 2017 г. от:

 Коста Чолаков Главен Изпълнителен директор	 ДЗИ-ЖИВОТОСАДИТЕЛНОСТ ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ	 Милен Глушков Изпълнителен директор	 Йордан Тенев Съставител
 Росица Ботева Регистриран одитор 30 -03- 2017	 ОДИТОРСКО ДРУЖЕСТВО София Рег. № 085 ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС ОДИТ ООД	 Стефан Вайбелен „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД 30 -03- 2017	

* В нота 2.4.(ж) са оповестени детайли относно грешката, породила корекция на предходните периоди.

Пояснителните бележки от стр. 7 до стр. 107 са неразделна част от настоящия консолидиран финансов отчет.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

1. Корпоративна информация

„ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД („ДЗИ“, „Дружеството-майка“) е търговско дружество по смисъла на Търговския закон. Регистрирано е в Република България със седалище и адрес на управление в гр. София, община Средец, бул. „Цар Освободител“ 6 и е Дружеството-майка в Група ДЗИ. Към 31 декември 2016 г., едноличен собственик на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД е Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия (виж бел. 36). Крайното дружество-майка е Кей Би Си Груп НВ, Белгия.

Група ДЗИ (наричана по-нататък „Групата“) извършва основно застрахователни и презастрахователни операции по животозастраховане и общо застраховане.

С Решение № 967 – ПД от 26.09.2012 г., КФН отписва „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД от регистъра на публичните дружества и други емитенти на ценни книжа.

Консолидираният финансов отчет на Група ДЗИ за годината, приключваща на 31 декември 2016 г., е одобрен за издаване от името на Група ДЗИ на 23 март 2017 г.

2.1. База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа цена, с изключение на инвестиционните имоти и финансовите активи на разположение за продажба (държавни ценни книжа, еврооблигации, международни облигации, капиталови инвестиции), финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата (еврооблигации, държавни ценни книжа и инвестиционни дялове)), финансовите инструменти, държани за търгуване (деривативни финансови инструменти), както и задължения по инвестиционни договори, които са представени по справедлива стойност.

Консолидираният отчет включва отчета на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД и дъщерните дружества „ДЗИ – Здравно осигуряване“ АД – ликвидирано и „ДЗИ - Общо застраховане“ ЕАД. Въз основа на приетите промени и изменения в Закона за здравното осигуряване, е взето решение от УС на „ДЗИ – Здравно осигуряване“ АД (Протокол №17 от 2 октомври 2012 г.) за прехвърляне дейността на Дружеството към „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД в срок до 30 юни 2013 г. На 1 юли 2013 г., „ДЗИ – Здравно осигуряване“ АД внася искане до Комисията по финансов надзор за влизане в процедура по ликвидация на Дружеството. Дейността по предоставяне на доброволно здравно осигуряване е продължена от мажоритарния акционер, „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД. Всички договори с клиенти, контрагенти, активи и пасиви, са прехвърлени към „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД и по този начин продължават да бъдат съответно реализирани и уреждани в нормалния ход на бизнеса. През 2014 г., първоначалният срок на ликвидацията (1 януари 2015 г.) е удължен с 8 месеца до 31 август 2015 г., а през 2015 г. е удължен с 12 месеца до 1 септември 2016 г. „ДЗИ - Здравно осигуряване“ АД е окончателно ликвидирано през 2016 г., с дата на заличаване в търговския регистър 18.11.2016 г.

В следствие на ликвидацията на „ДЗИ – Здравно осигуряване – в ликвидация“, не са необходими съществени промени в оценката и класификацията на активите и пасивите на Групата.

Изявление за съответствие

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Показателите в консолидирания финансов отчет са представени в лева (лв.) и са закръглени до хиляди лева (хил. лв.), освен ако не е упоменато друго.

Групата представя консолидирано отчет за финансовото си състояние най-общо по степен на ликвидност. Анализ относно възстановяването на активите или уреждането на пасивите в рамките на дванадесет месеца след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние (текущи) и след повече от 12 месеца след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние (нетекущи) е представен в пояснителните бележки.

Финансови активи и финансови пасиви се компенсират и нетната сума се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние, единствено когато съществува законово право за компенсиране на признатите суми и когато е налице намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите. Приходи и разходи не се компенсират в консолидирания отчет за приходи и разходи, освен ако това не е позволено или разрешено от определен счетоводен стандарт или разяснение, както конкретно е оповестено в счетоводната политика на Групата.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.1. База за изготвяне (продължение)

База за консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Групата към 31 декември всяка година. Финансовите отчети на дъщерните дружества се изготвят за същия отчетен период, както този на компанията-майка, като се прилагат последователни счетоводни политики.

Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата на тяхното придобиване, представляваща датата, на която Групата получава контрола, и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол бъде изгубен.

Дъщерни дружества са всички предприятия, върху които Групата има контрол да управлява финансовите и оперативни политики, като обикновено това е изразено в собственост на повече от половината права за гласуване.

Групата също преценява съществуването на контрол, където не притежава повече от 50% от правата за гласуване, но има възможност да управлява финансовите и оперативни политики посредством де-факто контрол. Де-факто контрол може да съществува при обстоятелства, при които размерът на правата на глас на Групата, отнесени към размера и разпределението на собствеността на останалите акционери, дава право на Групата да управлява финансовите и оперативните политики. Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата, на която има прехвърляне на контрол към Групата. Те се деконсолидират от датата, на която контролът се преустанови.

Групови трансакции, баланси, приходи и разходи между компаниите в Групата са елиминирани. Печалбите и загубите от междугрупови трансакции, които са признати в активите, също са елиминирани. Счетоводните политики на дъщерните дружества са променени, където е необходимо, за да осигурят съпоставимост с политиките на Групата.

Консолидираният отчет включва отчетите на „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД и на дъщерните дружества, изброени в таблицата по-долу:

Компания	Държава на учредяване	Основна дейност	% участие в собствения капитал	
			2016 г.	2015 г.
„ДЗИ - Общо-застраховане“ ЕАД	България	Общо застраховане	100	100
„ДЗИ - Здравно-осигуряване“ АД - ликвидирано	България	Здравно осигуряване	-	100

Всячки вътрешногрупови салда, трансакции, приходи, разходи и печалби и загуби, включително дивиденди, възникващи от вътрешногрупови трансакции, са изцяло елиминирани.

2.2. Промени в счетоводната политика и оповестявания

Нови и изменени стандарти и разяснения

Възприетите счетоводни политики са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, с изключение на следните нови и изменени МСФО и Разяснения на Комитета за разяснения по Международните стандарти за финансово отчитане („КРМСФО“), възприети от Групата към 1 януари 2016 г.:

Годишни подобрения на МСФО – Цикъл 2012 г. -2014 г.

Последните годишни подобрения изясняват:

- МСФО 5 – когато даден актив (или група активи за продажба) е класифициран от „държан за продажба“ на „държан за разпространение“ или обратното, това не представлява промяна в плана за продажба или дистрибуция и не трябва да се отчита като промяна.
- МСФО 7 – конкретни насоки за прехвърлени финансови активи, които да помогнат на ръководството да определи дали условията на споразумението за обслужване представляват "продължаващо участие" и, следователно, дали активът отговаря на изискванията за отписване.
- МСС 19 – че при определяне на дисконтовия процент за задълженията по доходите след напускане, е важна валутата, в която са деноминирани пасивите, а не държавата, в която възникват.

2.2. Промени в счетоводната политика и оповестявания (продължение)

Инициатива за оповестяване – Изменения на МСС 1

Измененията на МСС 1 Предоставяне на финансови отчети са направени в контекста на инициативата за оповестяване на СМСС, която разглежда въпроса как оповестяването на финансовите отчети може да се подобри. Измененията предвиждат разяснения по редица въпроси, включително:

- Същественост - Групата не трябва да обединява или да категоризира информация по начин, който прикрива полезна информация. Където елементите са съществени, трябва да се предостави достатъчно информация, за да обясни въздействието върху финансовото състояние или резултати.
- Категоризация и междинни суми – може да се наложи договорените елементи, уточнени в МСС 1, да се разделят, ако допринасят за разбирането на финансовото състояние или резултатите от дейността на Групата. Също така има ново ръководство за използването на междинни суми.
- Бележки / приложения – потвърждение, че бележките няма нужда да се представят в определен ред.
- Друг всеобхватен доход (ДВД), произтичащ от инвестиции, отчетени по метода на собствения капитал - делът на ДВД, произтичащ от отчетени капиталови инвестиции, е групиран въз основа на това дали елементите ще бъдат или няма да бъдат рекласифицирани впоследствие към печалбата или загубата. След това всяка група трябва да бъде представена като отделен ред в консолидирания отчет за друг всеобхватен доход.

Според преходните разпоредби, оповестявания по МСС 8 относно Приемането на нови стандарти и счетоводни политики не са необходими за тези изменения.

2.3 Предстоящи изисквания

Следните стандарти и тълкувания са били издадени, но не са били задължителни за годишните отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2016 г.:

МСФО 9 Финансови инструменти и свързаните с тях изменения в други стандарти

МСФО 9 адресира класификацията, измерването и отписването на финансови активи и пасиви, въвежда нови правила за отчитане на хеджирането и нов модел за обезценка на финансовите активи.

Въздействие

Докато Групата следва да предприеме подробно оценяване на класификацията и измерването на финансовите активи, се оказва, че дълговите инструменти, които понастоящем се класифицират като финансови активи, налични за продажба, отговарят на условията за класифициране по справедлива стойност ДВД и за това не следва да има промяна в отчитането на тези активи.

Другите финансови активи, притежавани от Групата, включват:

- Капиталови инструменти, понастоящем класифицирани като налични за продажба, за които избор по справедлива стойност в ДВД е на разположение.
- Капиталови инвестиции, понастоящем изчислени по справедлива стойност през приходи и разходи, които най-вероятно ще продължават да се изчисляват на същото основание съгласно МСФО 9 и
- Дългови инструменти понастоящем класифицирани като „държани до падеж“ и оценявани по амортизирана стойност, която следва да покрива условията за класифициране по амортизирана стойност съгласно МСФО 9.

Групата не очаква новите насоки да имат значителен ефект на класификацията и измерването на финансовите активи.

Няма да има ефект върху отчитането на финансовите пасиви на Групата, тъй като новите изисквания засягат единствено финансови пасиви, които са определени по справедлива стойност чрез приходи и разходи, а Групата не притежава такива пасиви. Правилата за отписване бяха прехвърлени от МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ и не са променени.

2.3 Предстоящи изисквания (продължение)

МСФО 9 Финансови инструменти и свързаните с тях изменения в други стандарти (продължение)

Новият модел на обезценка изисква признаване на провизиите за обезценка въз основа на по-скоро очакваната кредитна загуба (ОКЗ), отколкото само на понесените кредитни загуби, какъвто е случаят съгласно МСС39. Прилага се за финансови активи, класифицирани на амортизирана стойност, дългови инструменти, оценени по справедлива стойност ДВД, договорни активи съгласно МСФО 15 „Печалба от Договори с клиенти“, лизингови вземания, задължения за изплащане на заеми и определени договори за изплащане на гаранции. Докато Групата все още не е предприела подробно оценяване на това как провизиите му за обезценка ще бъдат засегнати от новия модел, то може да доведе до ранно признаване на кредитните загуби.

Новият стандарт въвежда още разширени изисквания за оповестяване и промени в представянето. Очаква се те да променят същността и степента на оповестяванията на Групата относно финансовите му инструменти особено в годината на приемане на новия стандарт.

МСФО 9 Финансови инструменти и свързаните с тях изменения в други стандарти влиза в сила на 1 януари 2018 г. и е приет от ЕС.

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и свързаните промени в други стандарти.

СМСС издаде нов стандарт за признаване на приходи. Той ще замени МСС 18, който се отнася за договори за стоки и услуги и МСС 11, който обхваща договорите за строителство. Новият стандарт се основава на принципа, че приходите се признават, когато контролът на стока или услуга се прехвърли на клиента - така понятието за контрол заменя съществуващото понятие за рисковете и ползите.

Преди приходът да може да бъде признат трябва да се приложи нов процес от пет стъпки:

- идентифициране на договорите с клиентите;
- идентифициране на отделно задължение за изпълнение;
- определяне цената на транзакцията по договора;
- разпределяне цената на транзакцията за всяко отделно задължение за изпълнение и;
- признаване на приходите след изпълнението на всяко отделно задължение.

Ключови промени в настоящата практика са:

- Всички групирани заедно стоки или услуги трябва да се отчетат отделно и всякакви отстъпки и намаления по цената на договора трябва да се разпределят между отделните елементи.
- Приходите могат да бъдат признати по-рано, отколкото при сегашните стандарти, ако възнаграждението варира по много причини (напр. стимули, отстъпки, такси за изпълнение, авторски и лицензионни възнаграждения, успешен резултат и т.н.) - минимални суми трябва да бъдат признати, ако за тях няма значителен риск от обратно проявление.
- Моментът, в който приходът може да бъде признат, може да се измести: някои приходи, които понастоящем се признават в края на договора, може да се наложи да се признават за целия срок на договора и обратно.
- Има нови специални правила за лицензии, гаранции, невъзстановяеми авансови хонорари, договори за продажба на консигнация и др.
- Както при всеки нов стандарт, оповестяванията също се увеличават.

Тези счетоводни промени могат да породят редица ефекти върху бизнес практиките на предприятието по отношение на системи, процеси и контроли, компенсационни и бонусни планове, договори, данъчно планиране и комуникация с инвеститори.

Дружествата ще имат право на избор между пълно ретроспективно прилагане и перспективно прилагане с допълнителни оповестявания.

Въздействие

На този етап Групата не е в състояние да оцени въздействието на новите правила върху консолидирания му финансов отчет. Групата ще извърши по-подробна оценка на въздействието в следващите дванадесет месеца.

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (издаден на 28 май 2014 г.), включително и измененията към МСФО 15 (издадени на 11 септември 2015 г.) влизат в сила от 1 януари 2018 г. и е приет от ЕС.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.3 Предстоящи изисквания (продължение)

Следните стандарти и разяснения са издадени, но не са задължителни за годишни отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2016 г. и не са все още приети от ЕС.

Признаване на Отсрочени Данъчни Активи за Нереализирани Загуби – Изменения в МСС 12

Измененията, направени в МСС 12 през януари 2016 г., дават разяснения за счетоводното отчитане на отсрочените данъци, когато актив се измерва по справедлива стойност, която е под данъчната основа на актива. По-специално, измененията потвърждават, че:

- Временна разлика съществува, когато балансовата стойност на актива е по-малка от данъчната му основа в края на отчетния период.
- Предприятие може да приеме, че ще възстанови сума, която е по-висока от балансовата стойност на актив, за да оцени бъдещата си облагаема печалба.
- Когато данъчното законодателство ограничава източника на облагаема печалба, срещу който могат да бъдат възстановени определени видове отсрочени данъчни активи, то това може да бъде оценено само в комбинация с други отсрочени данъчни активи от същия вид.
- Данъчните облекчения, произлизащи от възстановяването/обръщането на отсрочени данъчни активи, са изключени от очакваната бъдеща облагаема печалба, която се използва, за да се оцени възстановяването на тези активи.

Признаване на Отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби – Изменението в МСС 12 влиза в сила от 1 януари 2017 г. Очаква се да бъде прието от ЕС през второто тримесечие на 2017 г.

Инициатива за оповестяване – Изменения в МСС 7

За в бъдеще ще се изисква Дружествата да обясняват промените в задълженията си, произлизащи от финансова дейност. Това включва промени, произлизащи от парични потоци (тоест усвоявания и погасявания на заеми) и непарични промени като придобивания, прехвърляния, натрупване на лихви и нереализирани курсови разлики. Промените във финансовите активи трябва да бъдат включени в това оповестяване, ако паричните потоци са били или ще бъдат включени в паричните потоци от финансова дейност. Такъв може да е случаят с активи, които хеджират задължения, произлизащи от финансови пасиви. Предприятията може да включат промени в други елементи като част от това оповестяване, например за предоставяне на равнение на „нетен дълг“.

Въпреки това, в този случай промените в другите елементи трябва да бъдат оповестени отделно от разликите в задълженията, произлизащи от финансова дейност. Информацията може да бъде оповестена в табличен формат като равнение от началните и крайните салда, но не е задължителен специфичен формат.

Инициатива за оповестяване – Изменения в МСС 7 в сила от 1 януари 2017 г. и се очаква да бъде приета от ЕС през второто тримесечие на 2017 г.

Разяснения към МСФО 15 Приходи от договори с клиенти (издаден на 12 април 2016) влиза в сила на 1 януари 2018 г. и се очаква да бъде прието през второто тримесечие на 2017 г.

Изменения към МСФО 2 Класификация и измерване на трансакциите по плащане на базата на акции (издаден на 20 юни 2016) влиза в сила на 1 януари 2018 г. и се очаква да бъде приет през втората половина на 2017 г.

Изменения към МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори (издаден на 12 септември 2016 г.) влиза в сила на 1 януари 2018 г. и се очаква да бъде одобрен през 2017 г.

Годишни подобрения на МСФО - Цикъл 2014 г. -2016 г. (издаден на 8 декември 2016 г.) влиза в сила на 1 януари 2017 г. и 2018 г. и се очаква да бъде одобрен през втората половина на 2017 г.

Изменения на МСС 40: Прехвърляния на инвестиционни имоти (издаден на 8 декември 2016 г.) влиза в сила на 1 януари 2018 г. и се очаква да бъде одобрен през втората половина на 2017 г.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки, предположения и грешки

Изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата налага Ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените приходи, разходи, активи и пасиви и оповестяването на условни задължения към датата на консолидирания отчет. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки, биха могли да доведат до фактически резултати, които налагат съществени корекции в балансовата стойност на съответните активи или пасиви в бъдеще. Тези фактори включват:

Ангажименти по оперативен лизинг

Групата е сключила договори за лизинг на инвестиционните си имоти. В качеството си на лизингодател, въз основа на условията на договорите тя е определила, че запазва всички съществени рискове и ползи от собствеността върху тези имоти и следователно ги отчита счетоводно като оперативни лизинги.

Провизии

Провизиите се признават, когато е вероятно за погасяването на съответното задължение да е необходим поток от ресурси. Съществена преценка е необходимо да бъде направена от страна на ръководството при определяне дали изходът от дадено съдебно производство е вероятно да доведе до необходимост от изходящ поток от ресурси. Тази преценка се прави регулярно, като се вземат под внимание всички обстоятелства, свързани със съдебните дела, както и мнението на експертите-юристи. Допълнителна информация относно провизиите е представена в Бележка 35.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурност в приблизителните оценки към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, и за които съществува значителен риск, че биха могли да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, са посочени по-долу:

(а) Оценка на задължения по застрахователни договори

Оценката на задълженията по застрахователни договори се базира на текущи предположения, или на предположения, установени при стартирането на договора, отразяващи най-добрата приблизителна преценка към този момент. При оценката на задълженията по застрахователни договори, застрахователните дружества в Групата са се съобразили и с изискванията на Комисията за финансов надзор, определени в Наредба 27 и Кодексът за застраховането (КЗ) в сила към 31.12.2016 г., изискващи застрахователите да създават и поддържат застрахователни резерви по ред и методика, определени с Наредба 27 на Комисията за финансов надзор. Съгласно КЗ в сила към 31.12.2016 г., тези резерви са елемент на счетоводните разходи в консолидирания финансов отчет.

Задължения по животозастрахователни договори

Задълженията по застрахователни договори (математически резерв) се базират на предположения, заложи при стартиране на договорите.

Поради възможните отклонения между заложените предположения и действителните резултати, се изчислява и заделя допълнителен резерв за неблагоприятно отклонение от използваните актюерски предположения.

Отразените в консолидирания отчет за финансово състояние задължения са предмет на преглед за адекватност на задълженията, който отразява най-добрите текущи предположения за бъдещите парични потоци, коригирани с добавки за несигурност и риск.

Основните предположения, които се правят, са свързани със смъртност, дисконтови фактори и разходи.

Групата използва таблици на смъртност, базирани на смъртността на населението в България, като в някои случаи е отчетена и смъртността на застрахователната съвкупност.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки, предположения и грешки (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

(а) Оценка на задължения по застрахователни договори (продължение)

Задължения по животозастрахователни договори (продължение)

Нормите на дисконтиране се базират на техническата лихва, използвана при калкулациите на застрахователните премии, която е съобразена с практиката на пазара, нормативните изисквания и дългосрочната инвестиционна стратегия на Групата.

Предположенията за разходи отразяват прогнозни разходи, които са свързани с обслужване на действащите полици и се основават на текущите нива на разходи, коригирани с процент на очаквана инфлация, ако това се счете за необходимо.

Нормите на откупуване не се вземат под внимание при изчисление на задълженията (математическия резерв).

Резервът за предстоящи плащания по застрахователни договори се определя претенция по претенция за всички обявени щети. Изчислява се допълнителна сума за настъпили, но необявени щети по статистически методи, съгласно Наредба 27 „За реда и методиката за образуване на техническите резерви от застрахователите и от презастрахователите, и на здравноосигурителните резерви“, издадена от Комисията за финансов надзор. Определянето на резерва се базира на предположения за очаквания размер на претенциите и поради това може да се различава от действително изплатените суми.

Допълнителна информация относно задълженията по животозастрахователни договори, включително и здравноосигурителни договори, е представена в Бележка 30.

Задължения по договори за общо застраховане

По договорите за общо застраховане, се извършват оценки както по отношение на предявените, но неизплатени претенции, към датата на консолидирания отчет за финансово състояние, така и за възникнали, но непредявени претенции (IBNR). Предявените, но неизплатени претенции представляват по-голямата част от задълженията за договорите по общо застраховане, но има и изключения, при които IBNR претенциите формират по-голямата част от балансовата им стойност.

Крайните разходи по неизплатени претенции се оценяват индивидуално за всяка претенция като очаквания размер на плащанията се определя съгласно приетите Правила за ликвидация по видовете договори. Предявените по съдебен ред претенции се включват в резерва със сумата на заведените частични или пълни искове, като за тях е начислена и дължимата лихва.

Оценката на задълженията във връзка с възникналите, но непредявени претенции към датата на консолидирания отчет за финансово състояние се основава на предположението, че опитът на Групата в развитието на претенции от минали години може да се използва за прогнозиране на бъдещото развитие на претенциите и оттам на крайните задължения по претенциите. Развитието на претенциите се анализира основно по годините на събитие, а за по съществени линии бизнес и по видове претенции. Не се правят изрични предположения относно бъдещите нива на инфлация на претенциите или квотите на щетимост. Използваните предположения са онези, които се извличат от историческите данни за развитие на претенциите, върху които се базират прогнозите.

Допълнителна качествена преценка се използва за оценка на степента, в която миналите тенденции може да не са приложими в бъдеще, (например изключени еднократни събития, промени в съдебни решения и законодателство, както и характеристики на процедурите за обработка на претенциите), за да се достигне до оценка на крайните разходи по претенции, която представя най-вероятния изход от редицата възможни изходи, като се вземат предвид всички свързани несигурности. Допълнителна информация относно задълженията по договори за общо застраховане е представена в Бележка 30.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки, предположения и грешки (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

(б) Оценка на задълженията по инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи

Задълженията, които са свързани с инвестиционни договори, се представят по справедливата стойност на активите, свързани с инвестиционни договори. Оценката на задълженията включва преоценката на дялове на инвестиционния фонд, която се определя от общата стойност на активите. Броят инвестиционни дялове, умножен по текущата стойност на един инвестиционен дял към датата на отчетния период, представлява резерв по инвестиционния договор, който определя размера на задължението. Допълнителна информация относно задълженията по инвестиционни договори е представена в Бележка 31.

(в) Оценка на задълженията към персонала при пенсиониране

Задължението към персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка на база изискванията на МСС 19. Съгласно изискванията на стандарта, оценката е базирана върху предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текущото ниво на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност.

Използваният актюерски модел за целите на изчислението –е Кредитният метод на прогнозните единици, приложени върху данни предоставени от Групата и включва изготвянето на надеждна оценка относно:

- очаквания размер на бъдещите обезщетения, дължими при пенсиониране на всяко лице, съгласно Кодекса на труда;
- частта от тези обезщетения, които са заработени в предходни години и за текущата година, за която се отнасят изчисленията;
- дисконтиране на заработената част от дължимите обезщетения към датата на изчисление, чрез използване на Кредитния метод на прогнозните единици.

Оценката е направена отделно за всяко лице и включва – прогноза за очаквания му трудов стаж в Групата, очакваното обезщетение при пенсиониране, оценка на заработената част от очакваното обезщетение при пенсиониране и дисконтирането чрез използване на най-добрите предположения относно дисконтов лихвен процент, ръст на заплатите, процент на преждевременно отпадане от предприятието и смъртност. Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Бележка 32.

(г) Актив по отсрочени данъци

Актив по отсрочени данъци се признават за данъчни загуби до степеня, в която е вероятно, че ще е на разположение облагаема печалба, срещу която да могат да бъдат използвани загубите. Необходима е преценка за определяне на сумата на активите по отсрочени данъци, която може да бъде призната, въз основа на вероятния момент във времето и нивото на бъдещите облагаеми печалби, наред с бъдещи стратегии за данъчно планиране. Допълнителна информация относно актива по отсрочените данъци е представена в Бележка 25.

(д) Обезценка на финансови активи на разположение за продажба (капиталови инструменти)

Групата обезценява финансовите инвестиции на разположение за продажба в капиталови инструменти при наличие на значителен или продължителен спад на справедливата им стойност под балансовата им стойност и/или когато съществуват обективни доказателства за обезценка. Определянето дали спадът е значителен или продължителен изисква преценка на всички съществени фактори като чувствителност на финансовите активи и други. Допълнителна информация относно финансовите активи на разположение за продажба е представена в Бележка 23.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки, предположения и грешки (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

(е) Вземания по регресни искове

Вземанията по регресни искове от застрахователи и незастрахователи – физически, юридически лица и финансови рискове към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2015 г., са отразени като вземания в актива на консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата и за тях е признат приход от регреси, първоначално до размера, до който се очаква вероятно бъдещи икономически изгоди да бъдат получени от Групата.

Приблизителната оценка на Групата, относно размера на вземанията по регресни искове от незастрахователи - физически, юридически лица и финансови рискове, при първоначалното им признаване, се преразглежда ежегодно на база на преглед на историческа информация и процент на събираемост.

Вземанията по регресни искове от застрахователи подлежат на преглед за обезценка и Групата ги оценява по възстановимата им стойност, като признава загуба от обезценка. Размерът на загубата е разликата между балансовата стойност на вземането и сумата на очакваните бъдещи парични потоци.

Ръководството на Групата счита, че представената по този начин информация в консолидираните финансови отчети ще е полезна за по-точното представяне на финансовото състояние и финансовите резултати на Групата.

Допълнителна информация относно вземанията по регресни искове е представена в Бележка 26.

(ж) Корекция на грешка в отчитането на застрахователни вземания и корекция в класификацията на застрахователни продукти

През м. юни 2016 г. , Групата изготвя подробен възрастов анализ на вземанията от застрахователни операции. В следствие на анализа е установено, че в точно определена съвкупност от обстоятелства системата за администриране на застрахователни продукти по общо застраховане дублира частично начислената премия, която в последствие не се отписва при изтичане периода на полицата. В резултат на тази грешка, вземанията по застрахователни операции по общо застраховане в периода 2002 г. – 2015 г. са били неправилно отчетени.

В следствие на изготвен анализ за качеството на портфолиото от застраховки, е установено, че два от предлаганите живеозастрахователни продукти от страна на Групата не отговарят напълно на изискванията на МСФО 4 „Застрахователни договори“ за класифициране като застрахователни продукти. Установеното несъответствие налага прекласифицирането на продуктите като инвестиционни, а отчитането им следва изискванията на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки, предположения и грешки (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

(ж) Корекция на грешка в отчитането на застрахователни вземания и корекция в класификацията на застрахователни продукти (продължение)

Грешката и класификацията са отразени чрез корекция на консолидираните финансовите отчети за отчетните периоди, както следва:

	31 Декември 2015 г. хил. лв.	Увеличение / намаление хил. лв.	31 Декември 2015 г. (Коригиран) хил. лв.	31 Декември 2014 г. хил. лв.	Увеличение / намаление хил. лв.	1 Януари 2015 г. (Коригиран) хил. лв.
Консолидиран отчет за финансовото състояние						
Вземания от застрахователни операции	40,936	(1,657)	39,279	44,242	(8,045)	36,197
Общо активи	506,231	(1,657)	504,574	506,491	(8,045)	498,446
Задължения по застрахователни договори	314,904	(9,282)	305,622	297,058	(1,101)	295,957
Задължения по инвестиционни договори	418	8,053	8,471	1,111	223	1,334
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	11,883	(74)	11,809	11,747	(1,485)	10,262
Задължения за данък върху доходите	248	(35)	213	-	-	-
Общо пасиви	361,318	(1,338)	359,980	360,685	(2,363)	358,322
Неразпределена печалба	46,075	(319)	45,756	50,586	(5,682)	44,904
Общо собствен капитал и пасиви	506,231	(1,657)	504,574	506,491	(8,045)	498,446

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.4. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки, предположения и грешки (предложения)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

(ж) Корекция на грешка в отчитането на застрахователни вземания и корекция в класификацията на застрахователни продукти (продължение)

	31 Декември 2016 г.	Увеличение/ намаление	31 Декември 2015 г. (Коригиран)
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Консолидиран отчет за печалбата или загубата			
Бруто премии	208,302	(20,441)	187,861
Нетни премии	198,739	(20,441)	178,298
Реализирани печалби	2,136	223	2,359
Други приходи	15,961	223	16,184
Разходи за изплатени доходи и претенции, бруто	(100,127)	10,383	(89,744)
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв - бруто	(14,937)	8,181	(6,756)
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно	(110,689)	18,564	(92,125)
Обезценка на застрахователни вземания	(10,708)	1,226	(9,482)
Други разходи за дейността	(43,132)	74	(43,058)
Други разходи	(91,053)	1,300	(89,753)
Печалба преди данъци	12,958	(354)	12,604
(Разход) за данък върху доходите	(1,574)	35	(1,539)
Печалба за годината	11,384	(319)	11,065
	31 Декември 2016 г.	Увеличение/ намаление	31 Декември 2015 г. (Коригиран)
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Консолидиран отчет за паричните потоци			
Оперативна дейност			
Нетна печалба за периода	11,384	(319)	11,065
Обезценка за несъбираемост на вземания	10,708	(1,226)	9,482
Нетен ефект от корекции:	1,439	(1,226)	213
Увеличение на вземания по застрахователни операции	(14,759)	2,005	(12,754)
Намаление на други активи	2,092	(35)	2,057
Нетно изменение в активите, свързани с оперативна дейност	(9,458)	1,970	(7,488)
(Намаление)/ увеличение на резервите по животозастраховане	12,198	(8,181)	4,017
Увеличение на търговски и други задължения	3,202	(74)	3,128
Увеличение на задълженията по инвестиционни договори	(693)	7,830	7,137
Нетно изменение на задълженията	20,107	(425)	19,682
Нетни парични потоци от оперативна дейност	23,472	-	23,472
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	33,606	-	33,606
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	10,497	-	10,497

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики

(а) Класификация на продуктите

Животозастрахователни договори са договори, при които Групата поема значителен застрахователен риск чрез компенсация на застрахованото лице или на друго ползващо лице (бенефициент), в случай на настъпване на специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице.

Всеки риск, който не е класифициран като застрахователен, е финансов риск.

Инвестиционните договори са договори, свързани с финансов риск. Финансовият риск е рискът, свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихвени проценти, цена на ценни книжки, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие че в случай на нефинансова променлива, променливата не е специфична за страните по договора.

Договор, класифициран като „животозастрахователен“, е такъв до края на периода си на действие, независимо от възможността застрахователният риск да намалее значително. Договор, класифициран като „инвестиционен“ може да бъде рекласифициран в бъдеще като „застрахователен“, ако застрахователният риск стане съществен.

Инвестиционните договори се класифицират допълнително като такива с или без допълнителни негарантирани доходи.

Към 31 декември 2016 г., Групата има сключени инвестиционни договори без допълнителен негарантиран доход и застрахователни договори.

Общозастрахователни договори са такива договори, при които Групата от едната страна поема съществен застрахователен риск на друга страна (застраховани лица) като приема да компенсира притежателите на полици, когато упоменатото несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие) има негативно отражение върху тях. Застрахователните договори могат да прехвърлят и финансов риск. За да класифицира договорите, Групата разглежда характеристиките на договора и определя дали тези характеристики прехвърлят значителен застрахователен риск.

Групата счита за прехвърляне на значителен застрахователен риск, когато настъпването на покрит риск е случайно събитие, както и ако вероятността за настъпването му е значителна или ако застрахователните обезщетения, платени при настъпване на покрития риск представляват значително допълнително обезщетение.

Застрахователните договори се разделят на две основни групи „Застраховки на отговорности“ и „Всички останали застраховки“.

Застрахователните дружества в Група ДЗИ притежават лицензи за застрахователна дейност по всички видове застраховки, регламентирани от нормативната уредба, с изключение на Застраховка за изкупуване на капитал. „ДЗИ – Животозастраховане“ ЕАД и „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД също така притежават и лицензи за презастрахователна дейност по посочените по-горе видове застраховки.

(б) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на нематериалните активи, придобити в бизнес комбинация, е тяхната справедлива стойност на датата на придобиването. След първоначалното придобиване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. С изключение на капитализираните разходи за развойна дейност, вътрешно създадените нематериални активи не се признават като активи, а се отнасят в консолидирания отчет за приходи и разходи за годината, в която са възникнали.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(б) Нематериални активи (продължение)

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот по линейния метод и се подлагат на преглед за обезценка винаги, когато е налице индикация, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и амортизационният метод за нематериален актив с ограничен полезен живот се подлагат на преглед поне в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или в очаквания модел на консумация на икономическите ползи, залежали в актива, се отчитат счетоводно чрез промяна в амортизационния срок или метод, както това е уместно, и се третират като промени в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата.

Нематериалните активи с неограничен полезен живот се подлагат на преглед за обезценка ежегодно, или индивидуално или на ниво обект, генериращ парични потоци. Тези нематериални активи не се амортизират. Срокът на полезен живот на нематериален актив с неограничен полезен живот се подлага на преглед ежегодно, за да се определи дали оценката за неограничен полезен живот все още може да бъде подкрепена. Ако това не е така, промяната в оценката на полезния живот от неограничен в ограничен се извършва проспективно.

Печалбите или загубите, възникващи от отписването на даден нематериален актив, представляват разликата между нетните постъпления при освобождаването и балансовата стойност на актива и се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи, когато активът бъде отписан.

(в) Материални активи

Материалните активи се оценяват по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуба за обезценка, с изключение на придобитите активи преди 31 юли 1997 г., които са отчетени по преоценена стойност в съответствие с оценката, извършена от независими оценители по пазарна стойност към 31 юли 1997 г. Тази стойност се приема от Ръководството на Групата за историческа цена след отчитане на ефекта от свръхинфлацията. Амортизацията се начислява по линейния метод, според предварително установени норми за отписване на стойността на дълготрайните активи през техния предполагаем полезен живот.

Групата е анализираща сроковете на полезен живот на материалните активи по групи и от 1 януари 2009 г., прилага амортизационни норми по групи активи, както следва (които важат и за 2015 г., и за 2016 г.):

	Годишна амортизационна норма	Полезен живот
	%	в години
Земи	-	-
Сгради	3	33
Оборудване	10-20	5-10
Стопански инвентар	10	10
Компютри и комуникационна мрежа	20-33.33	3-5
Транспортни средства	25	4
Програмни продукти	20	5

Материалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния си живот и се подлагат на преглед за обезценка винаги, когато е налице индикация, че стойността им е обезценена.

Печалбите или загубите, възникващи от отписването на даден материален актив, представляват разликата между нетните постъпления при освобождаването и балансовата стойност на актива и се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи, когато активът бъде отписан.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(г) Превръщане на чуждестранна валута

Консолидираният финансов отчет на Група ДЗИ е изготвен в хиляди лева. Това е валутата на основната икономическа среда, в която Групата функционира, следователно е и функционалната валута на Групата.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат в лева по официалния обменен курс на Българската народна банка (БНБ) към датата на сделката. Монетарните активи и пасиви в чуждестранна валута се преоценяват в български лева по заключителния курс на БНБ към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Курсовите разлики от операции и преценка на монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, са включени в консолидирания отчет за приходи и разходи за периода на възникването им.

Важни обменни курсове в началото и края на отчетния период:

	<u>31 декември 2016 г.</u>	<u>31 декември 2015 г.</u>
USD 1 =	1.85545 лева	1.79007 лева
EUR 1 =	1.95583 лева	1.95583 лева

(д) Данъци

Текущ данък върху доходите

Дължимите данъци за 2016 г. и 2015 г. са изчислени в съответствие с българското данъчно законодателство. Данъчната ставка на корпоративния данък за 2016 г. и 2015 г. е 10%.

Данъкът върху печалбата е изчислен на база облагаема печалба, като за целта финансовият резултат е преобразуван, в съответствие с българското данъчно законодателство. Текущите данъчни активи и пасиви за текущи и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или в значителна степен приети към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности за целите на финансовото отчитане.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики,

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на репутация, или от първоначално признаване на актив или пасив, от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката, и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Групата е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби,

- освен ако отсроченият данъчен актив, свързан с намаляемата временна разлика, възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРЕНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(д) Данъци (продължение)

Отсрочен данък върху доходите (продължение)

Текущите и отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в консолидирения отчет за приходи и разходи за текущия период, освен когато тези данъци възникват от сделки или събития, които са признати в същия или предходен период директно в консолидирения отчет за собствения капитал.

Групата компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и когато отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят за едно и също дружество от Групата.

(е) Задължения към персонала при пенсиониране

Задълженията към персонала включват настоящата стойност на задължението на Групата за изплащане на обезщетения на наетия персонал при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, всеки служител има право на обезщетение в размер на две brutни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в същото предприятие, обезщетението е в размер на шест brutни заплати към момента на пенсиониране.

В съответствие с изискванията на МСС 19, потенциалните задължения на Групата към персонала са отразени в консолидирения финансов отчет на база на актюерски изчисления. Преоценката на актюерските загуби и печалби се признават в пълен размер в другия всеобхватен доход.

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Групата получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Бележка 32.

Другите дългосрочни доходи включват годишни компенсируеми отпуски, които Групата не очаква да уреди изцяло в рамките на следващия отчетен период. Те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив, когато служителите положат труда, който води до получаване на право за бъдещи компенсируеми отпуски. Дългосрочните компенсируеми отпуски се оценяват по настоящата стойност на очакваните плащания за уреждане на неизползваните права за отпуск към края на отчетния период, която отразява очаквания времеви период на уреждане, очакваните нива на възнаграждения, доходността по срочни държавни облигации към края на отчетния период.

(ж) Финансови активи, различни от деривативни

Първоначално признаване и последваща оценка

Финансовите активи в обхвата на МСС 39, се класифицират като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, кредити и вземания, инвестиции, държани до падеж, и финансови активи на разположение за продажба. Групата определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване.

Финансовите активи се признават първоначално по справедливата им стойност, плюс, в случай на инвестиции, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката, които се отнасят пряко към придобиването на финансовия актив.

Покупките или продажби на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирала да купи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи зависи от целта, за която са придобити или възникнали. Финансовите активи се класифицират като такива, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, когато инвестиционната стратегия на Групата е да управлява финансовите инвестиции на база справедлива стойност, тъй като свързаните пасиви също се управляват на тази база. Категориите на разположение за продажба и държани до падеж се използват, когато съответния пасив (включително средствата на акционерите) се управлява пасивно и/или се отчита по амортизирана стойност.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(ж) Финансови активи, различни от деривативни (продължение)

Първоначално признаване и последваща оценка (продължение)

Финансовите активи на Групата включват парични средства и краткосрочни депозити, търговски и други вземания, кредити и други вземания, котиран и некотиран на борсите финансови инструменти.

Парични средства и краткосрочни депозити

Паричните средства и краткосрочни депозити (с матуритет до три месеца) са бързо конвентуруеми финансови активи и носят незначителен риск от промяна в стойността. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, а последващото оценяване се извършва по амортизирана стойност.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, и такива, които при първоначалното им признаване са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансови активи, които са определени по справедлива стойност в печалбата или загубата, трябва да удовлетворяват следните критерии:

- определянето им като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата елиминира или значително намалява непоследователното третиране, което в противен случай би възникнало от оценяването на активите или пасивите, или от признаването на печалбите или загубите на различна база; или
- активите и пасивите са част от група финансови активи, финансови пасиви или и двете, които се управляват и резултатите от тяхното представяне се оценяват на база справедлива стойност, в съответствие с документирана стратегия за управление на риска или инвестициите.

Тези инвестиции първоначално се признават по справедлива стойност. Впоследствие, след първоначалното признаване, тези инвестиции се оценяват по справедлива стойност. Корекциите в справедливата стойност и реализираните печалби и загуби се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи.

Депозити във финансови институции, заеми и други вземания

Депозитите, кредитите и другите вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на платеното за придобиването на финансовите активи, възнаграждение. Всички разходи по сделката, които са пряко свързани с придобиването, също се включват в цената на придобиване на финансовите активи. След първоначалната оценка заемите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, като се прилага метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от депозитите и вземанията се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи, когато същите бъдат отписани или обезценени, както и чрез процеса на амортизация.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба представляват недеривативни финансови активи, които се определят като такива на разположение за продажба и не са класифицирани като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата, инвестиции държани до падеж, депозити във финансови институции, търговските и други вземания. Тези инвестиции първоначално се отразяват по справедлива стойност плюс разходи по сделката, които се отнасят пряко към придобиването им. След първоначалното им признаване, финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност. Нереализираните печалби и загуби от справедливата стойност се отчитат в отделен компонент на другия всеобхватен доход, докато финансовите активи не бъдат отписани или не бъдат определени като обезценени. При отписване или обезценка, кумулативните печалби или загуби, признати преди това в другия всеобхватен доход, се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(ж) Финансови активи, различни от деривативни (продължение)

Финансови активи, държани до падеж

Финансовите активи, държани до падеж, представляват недеривативни финансови активи и имат фиксирани или определяеми плащания и фиксирани падежи и които Групата има положително намерение и възможност да задържи до падежа. Тези финансови активи първоначално се признават по цена на придобиване, която представлява справедлива стойност на възнаграждението, изплатено за придобиването на инвестицията. Всички разходи по сделката, които са свързани директно с придобиването, също се включват в цената на придобиване на инвестицията. След първоначалната оценка на финансовите активи, държани до падеж, се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите от финансовите активи, държани до падеж се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата, когато инвестицията бъде отписана или обезценена, както и чрез процеса на амортизация.

(з) Деривативни финансови инструменти

Деривативните финансови инструменти се класифицират в отделна позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние. Всички деривативи се отчитат като активи, когато справедливите стойности са положителни, и като пасиви, когато справедливите стойности са отрицателни.

Внедрените деривативи се третираат като отделни деривативи и се отчитат по справедлива стойност, ако техните икономически характеристики и рискове не са тясно свързани с тези на основния договор и основният договор сам по себе си не се отчита по справедлива стойност в консолидирания отчет за приходи и разходи. Внедрените деривативи, които отговарят на дефиницията за застрахователни договори, се третират и оценяват като такива.

Деривативни финансови инструменти, държани за търгуване, обикновено се сключват с намерение да бъдат уредени в близко бъдеще. Тези инструменти първоначално се отчитат по справедлива стойност. В последствие, те се преоценяват по справедлива стойност. Корекциите в справедливата стойност и реализираните печалби и загуби се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи.

(и) Справедлива стойност

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Групата.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

Групата използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(и) Справедлива стойност (продължение)

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност в консолидирания финансов отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котираны (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено;
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Групата преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

Ръководството на Групата определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност като тези на инвестиционни имоти, финансови активи на разположение за продажба и финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за продажба/разпределение към собствениците.

За оценяването на справедливата стойност на съществените активи като финансови активи на разположение за продажба и финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата се ангажират вътрешни специалисти или се използват директни котировки, а за инвестиционните имоти - външни независими оценители, като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Групата.

Външните оценители се избират на база на техния професионален опит, качества и репутация. След обсъждане със специалистите оценители, ръководството решава кои оценителски методи и входящи данни са най-уместни да бъдат използвани при всеки конкретен случай.

Към всяка отчетна дата, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Групата. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Също така, ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Групата определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

Справедливата стойност на депозитите с плаващ лихвен процент и овърнайт депозитите в кредитни институции, е тяхната балансова стойност. Балансовата стойност представлява стойността на депозита и начислената лихва. Справедливата стойност на депозити с фиксиран лихвен процент е приблизително определена чрез използване на метода на дисконтираните парични потоци. Ако справедливата стойност не може да бъде надеждно определена, тези финансови инструменти се оценяват по цена на придобиване, която представлява справедливата стойност на възнаграждението, платено за придобиването на инвестицията, или първоначално получената сума на финансовия пасив. Всички разходи по сделката, които са пряко свързани с придобиването, се включват в цената на придобиване на инвестицията.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(и) Справедлива стойност (продължение)

Анализ на справедливите стойности на инвестиционните имоти и финансовите инструменти и допълнителна информация за това как са оценени са предоставени в пояснителна Бележка 21 и Бележка 23.

(й) Обезценка на финансови активи

Към всяка дата на консолидирания отчет за финансово състояние Групата прави преценка дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена.

Активи, отчитани по амортизирана стойност

Ако са налице обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка за активи, отчитани по амортизирана стойност, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват очакваните бъдещи загуби, които все още не са възникнали), дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент на финансовия актив. Балансовата стойност на актива се намалява и сумата на загубата се отразява в консолидирания отчет за приходи и разходи.

Групата първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са съществени поотделно, и индивидуално или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако Групата определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка за индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, тя включва актива в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и ги подлага на преглед за обезценка колективно. Активи, които се подлагат на преглед за обезценка индивидуално и за които продължава да бъде призната загуба от обезценка, не се включват в колективната преценка за обезценка. Прегледът за обезценката се извършва към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

Ако в следващ период сумата на загубата от обезценка намалее и спадът може по обективен начин да се свърже със събитие, което възниква, след като обезценката е призната, признатите преди това загуби от обезценка се възстановяват. Възстановяването на загубата от обезценка се признава в консолидирания отчет за приходи и разходи до степента, до която балансовата стойност на финансовия актив не надвишава неговата амортизирана стойност на датата на възстановяването.

Финансови активи на разположение за продажба

В случай на обезценка на финансов актив на разположение за продажба, сумата, представляваща разликата между неговата цена на придобиване (нетно от погасяването на главницата и амортизацията) и неговата текуща справедлива стойност, намалена с каквато и да било загуба от обезценка по този актив, която преди е призната в другия всеобхватен доход, се прехвърля от собствения капитал в консолидирания отчет за приходи и разходи. Загубите от обезценка за капиталови инвестиции не се възстановяват чрез консолидирания отчет за приходи и разходи. Възстановяванията на загуби от обезценка по дългови инструменти, класифицирани като такива на разположение за продажба, се извършват чрез консолидирания отчет за приходи и разходи, ако увеличението в справедливата стойност на инструментите може обективно да се свърже със събитие, възникнало след като загубите от обезценка са били признати в консолидирания отчет за приходи и разходи.

(к) Отписване на финансови активи

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва, когато:

- договорните права върху паричните потоци от актива са изтекли;
- Групата запазва правото за получаване на парични потоци от актива, но е поела договорно задължение за плащане на всички събрани парични потоци, без съществено отлагане, на трета страна по сделка за прехвърляне;
- Групата е прехвърлила своите права за получаване на парични потоци от актива, при което:
 - Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив; или
 - Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, но не е запазила контрола върху него.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРЕНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(к) Отписване на финансови активи (продължение)

Когато Групата е прехвърлила своите права за получаване на парични потоци от актива и нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но е запазила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления финансов актив до степента на продължаващото си участие в него. Степента на продължаващото участие, което е под формата на гаранция за прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната стойност на възнаграждението, което може да се наложи да бъде възстановено от Групата.

Когато продължаващото участие е под формата на издадена и/или закупена опция за прехвърления актив (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или др. под.), степента на продължаващото участие на Групата е равна на стойността на прехвърления актив, за която Групата може да го изкупи обратно. В случаите, обаче, на издадена пут опция (в т. ч. опция, уреждана в парични средства или др. под.) за актив, който се оценява по справедлива стойност, степента на продължаващото участие на Групата е ограничена до по-ниската от справедливата стойност на прехвърления актив и цената на упражняване на опцията.

(л) Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата Групата оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Групата определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи.

Загубите от обезценка от продължаващи дейности се признават в консолидирения отчет за приходи и разходи.

Към всяка отчетна дата, Групата преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, различен от репутация, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Загубата от

обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в преценките, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. В този случай, балансовата стойност на актива се увеличава до неговата възстановима стойност. Тази увеличена стойност не може да превишава балансовата стойност, такава, каквато би била, след приспадане на амортизацията, в случай, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в консолидирения отчет за приходи и разходи.

(м) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти представляват земи и сгради, държани с цел получаване на доход от наем или увеличаване на стойността им. Инвестиционните имоти се признават първоначално по цена на придобиване. Разходите по придобиването се включват при първоначалната оценка. Последващото оценяване е по справедлива стойност. Групата отчита всички изменения на справедливата стойност на инвестиционните си имоти в консолидирения отчет за приходи и разходи.

Прехвърления от или към инвестиционен имот са правят само когато има промяна в използването. Ако имот за собствени нужди, отчитан според изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ бъде прехвърлен към инвестиционен имот, отчитан по справедлива стойност, Групата прилага МСС 16 до датата на промяна в използването му. Всяка разлика между балансовата стойност на имота към датата на прехвърляне и неговата справедлива стойност се отчита като преоценка според изискванията на МСС 16. Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване. Каквито и да е било печалби или загуби при извеждането от експлоатация или освобождаването на инвестиционен имот се признават в консолидирения отчет за приходи и разходи в годината на извеждане от експлоатация или освобождаване.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(н) Презастраховане

Групата прехвърля застрахователния риск в обичайния ход на дейността си за някои видове застраховки. Активите по презастраховане представляват салда, дължими от/на презастрахователни компании. Сумите, подлежащи на възстановяване от презастрахователи, се оценяват по начин, последователен с резерва за неизплатени претенции или уредени претенции, свързани с полици прехвърлени към презастрахователя и които са свързани със съответния презастрахователен договор.

Активите по презастраховане представляват предстоящи за получаване към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние вземания по презастрахователни операции, признати като приход на база дължимите през отчетния период премии, обезщетения, участия в резултата и комисиони по силата на действащите презастрахователни договори. Те се оценяват по стойността им и съответния валутен курс към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Групата ежесечно извършва преоценка на вземанията от презастрахователите като актуализира дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания.

Пасивите по презастраховане представляват предстоящи за плащане към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние задължения по презастрахователни операции, признати като разход на база дължимите през отчетния период премии, обезщетения, участия в резултата и комисиони.

Печалбите или загубите от презастраховането се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи незабавно към датата на покупката и не се амортизират. Прехвърлените презастрахователни договорености не освобождават Групата от задълженията ѝ към застрахованите лица.

Премиите и претенциите се представят брутно както за прехвърлените, така и за поетите презастрахователни ангажименти. Презастрахователните активи или пасиви се отписват, когато договорните права се погасят или изтекат, или когато договорът бъде прехвърлен към друга страна.

Презастрахователни договори, които не прехвърлят съществен застрахователен риск, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние и представляват депозити или финансови пасиви, които се признават на база платеното или полученото възнаграждение, намалено с каквито и да било изрични определени такси, които ще бъдат задържани от презастрахованото лице.

(о) Вземания по застраховки и регресни искове

Общозастрахователни договори

Вземанията по застраховки се признават, когато станат дължими премиите по застрахователни договори. При първоначалното им признаване те се оценяват на база всички дължими и получени премии през отчетния период по застрахователни договори.

След първоначалното им признаване вземанията по застраховки се подлагат на преглед за обезценка, когато събитията или обстоятелствата показват, че балансовата стойност може да не бъде възстановена. Индикации за обезценка съществуват, когато застрахованото лице има просрочени дължими премии към Групата, като за различните продукти броя на просрочените дължими премии е различен. При наличие на загуба от обезценка, тя се отразява в консолидирания отчет за приходи и разходи.

Вземанията по общозастрахователни операции се отписват, когато бъдат удовлетворени критериите за отписване на финансови активи.

Вземания по животозастрахователни договори

Вземанията по животозастрахователни договори се признават първоначално при признаването на прихода от премии. След първоначалното признаване, несъбраните вземания по застраховки се обезценяват на следващия падеж, ако застраховката е нередовна (в просрочие на плащането на дължимата премия за повече от два месеца) или на датата, в която е прекратено действието на договора (смърт, откуп и др.) до тяхната възстановима стойност. Загубата от обезценка се отразява в консолидирания отчет за приходи и разходи.

Вземанията по животозастрахователни операции се отписват, когато бъдат удовлетворени критериите за отписване на финансови активи.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(о) Вземания по застраховки и регресни искиове (продължение)

Вземания по регресни искиове

Правото на регресен иск за възстановяване на изплатено обезщетение и разноските по определянето му срещу лица, по чиято вина е било унищожено или повредено застрахованото имущество, Групата упражнява на основание чл. 433 от Кодекса за застраховането в сила към 31.12.2016 г. Всички лица, към които Групата има ликвидни и изискуеми вземания по регресни искиове са длъжници на Групата. В случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка „Гражданска отговорност“, Групата встъпва в правата на застрахования и предявява вземанията си срещу застрахователя на виновния по застраховка „Гражданска отговорност“ или към виновното лице.

Критериите за признаване на вземането в актива на консолидирания отчет за финансовото състояние са следните:

- платено обезщетение по имуществена застраховка;
- установено лице, което виновно е причинило вредата;
- наличие на доказателства на сключена застраховка „Гражданска отговорност“ при друг застраховател;
- предявена претенция срещу виновното лице или към неговия застраховател.

Групата признава вземания по регресни искиове в размер на тяхната възстановима стойност. Преценката относно размера на възстановимата стойност на вземанията по регресни искиове се преразглежда ежегодно от Ръководството на Групата.

В допълнение на това при индикация за несъбираемост на вече признато вземане, то се оценява по възстановима стойност и се признава загуба от обезценка.

(п) Разходи за бъдещи периоди

Отсрочени аквизиционни разходи (ОАР)

Отсрочените аквизиционни разходи представляват аквизиционни комисиони, отчетени през финансовия период, свързани със сключването на застрахователните договори, които са отсрочени за периоди след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Аквизиционните разходи се отсрочват по актюерски методи до степента, в която последните са възстановими от бъдещите застрахователни премии. След първоначалното си признаване като Отсрочени аквизиционни разходи, те се амортизират върху очаквания срок на поддържане на договора (срок на инкасиране на застрахователните премии) като постоянен процент от премиите. Отсрочените аквизиционни разходи се отписват, когато свързаните с тях договори биват прекратени - поради настъпване на застрахователно събитие, предсрочно прекратяване (откуп) или служебна ликвидация.

Отсрочените аквизиционни разноси представляват активи за покритие на застрахователно-техническите резерви, съгласно Кодекса за застраховането в сила към 31.12.2016 г. Групата извършва преглед за обезценка към всяка отчетна дата или по-често, когато е налице индикация за обезценка. Преглед за обезценка се прави чрез тест за адекватност на застрахователните задължения.

(р) Пари и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти за целите на консолидирания отчет за финансовото състояние включват парични средства в банки и в каса. За целите на консолидирания отчет за паричните потоци, парите и паричните еквиваленти включват също и краткосрочни депозити с оригинален матуритет до три месеца. Групата изготвя консолидирания отчет за паричните потоци по косвения метод.

(с) Задължения по застрахователни договори

Задълженията по договори за общо застраховане се признават, когато бъдат сключени застрахователните договори и премиите бъдат начислени. Те включват резерв за предстоящи плащания, пренос-премиен резерв и резерв за неизтекли рискове.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(с) Задължения по застрахователни договори (продължение)

Резервът за предстоящи плащания представлява задължение за неизплатени претенции, което задължение се базира на оценка на общите разходи по всички възникнали, но неуредени претенции към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, независимо дали са обявени или не, включително и свързаните разходи за обработка на претенциите. При обявяването и уреждането на някои видове претенции може да има забава, следователно общите разходи за тези претенции към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние са предмет на предварителна оценка. Задължението се изчислява към отчетната дата като се използват определен брой стандартни актюерски техники за прогнозиране на претенциите, базираци се на емпирични данни и текущи предположения. Резервът за предявени, но неизплатени претенции се изчислява по метода "претенция по претенция" за очаквания размер на плащанията за всяка предявена, но неизплатена претенция. Предявените по съдебен ред претенции се регистрират по цената на иска без тези, при които размерът им надвишава застрахователната сума или е в неразумно висок размер. Върху размера на съдебните претенции се начислява законна лихва на основание чл. 86 от Закона за задълженията и договорите. Групата образува резерв за възникнали, но непредявени претенции по метода „верижно-стъблов“, като факторите на развитие са средно претеглени за целия период на изчислението. Задължението не се дисконтира за отразяване на стойността на парите във времето. Задълженията се отписват, когато договорът изтече, бъде прекратен или изпълнен.

Пренос-премийният резерв представлява премиите, получени за рискове, които все още не са изтекли. Резервът се изчислява по метода на „точната дата“, който е в съответствие с метода за признаване на приходите от застрахователни премии. Резервът се освобождава за срока на договора и се признава като приход от премии.

Всички договори са предмет на тест за адекватност на задължението, който отразява най-добрата текуща приблизителна преценка на Ръководството за бъдещите парични потоци. Резултатите от анализа на чувствителността на адекватността на задълженията по застрахователни договори са представени в нота 38(a).

Към всяка отчетна дата Групата извършва проверка на необходимостта от образуване на резерв за неизтеклите рискове, за да определи дали е налице общо превишение на очакваните претенции и разходи над пренесените премии.

Задълженията по животозастрахователни договори се признават, когато бъдат сключени договорите и е начислена първоначалната дължима премия. Резервите представляват очакваната стойност на поетите от застрахователя задължения по сключените застрахователни и презастрахователни договори, разходите свързани с изпълнението на тези задължения и възможното неблагоприятно отклонение от направените предположения.

Съгласно Кодекса за застраховане в сила към 31.12.2016 г. Групата образува следните задължения по животозастрахователни договори:

- Математически резерв;
- Капитализирана стойност на пенсиите;
- Пренос-премийен резерв;
- Резерв за предстоящи плащания;
- Резерв за бонуси и отстъпки;
- Резерв за бъдещо участие в дохода;
- Допълнителен резерв за очаквано неблагоприятно отклонение от използваните технически основи;
- Резерви по застраховки „Живот“, свързани с инвестиционен фонд, с елементи от изброените по-горе.

Математически резерв и Капитализирана стойност на пенсиите

Математическият резерв и капитализираната стойност на пенсиите се изчисляват по проспективен нето-премийен метод, който представлява разликата между настоящата стойност на очакваните бъдещи застрахователни плащания и настоящата стойност на очакваните бъдещи нетни премии.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(с) Задължения по застрахователни договори (продължение)

Математически резерв и Капитализирана стойност на пенсиите (продължение)

Към математическия резерв и капитализираната стойност на пенсиите, са включени допълнително разпределения доход по полиците, настоящата стойност на отчетените премии с приспаднати аквизиционни разходи, които се отнасят за периоди след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние и допълнителна сума за административни разходи. Изчислението се основава на същите технически основи, с които са изчислени нето премиите, включително дисконтов (технически) лихвен процент и таблица за смъртност.

За Универсална застраховка „Живот“, застраховки „Капитал“ и Еврогарант, математическият резерв се изчислява по Ретроспективен метод и е равен на натрупания спестовен фонд към датата на изчисление.

Допълнителен резерв за очаквано неблагоприятно отклонение от използваните технически основи

Поради възможните отклонения между застрахователно-техническите планове и действителните резултати, математическият резерв и капитализираната стойност на пенсиите са увеличени с допълнителен резерв за неблагоприятно отклонение от актюерските предположения.

Пренос-премийен резерв

Пренос-премийният резерв се образува по рискови застраховки, медицинска застраховка и допълнителни покрития на спестовни живото-застрахователни договори за покритие на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат след края на отчетния период.

Резерв за предстоящи плащания

Резервът за предстоящи плащания се образува за покритие на обезщетения и дължими суми, както и на свързаните с тях разходи по претенции, възникнали преди края на отчетния период, независимо дали са предявени или не пред Групата, и които не са платени към тази дата.

Резерв за бъдещо участие в дохода

Образува се по договори със спестовен елемент и клауза за допълнителен, негарантиран доход за покриване на бъдещи неблагоприятни отклонения в дохода от инвестиции.

Резерв за бонуси и отстъпки

Включва сумите, предназначени за застрахованите и ползващите се лица по застрахователни договори под формата на бонуси и отстъпки, произтичащи от благоприятното развитие на застрахователния риск.

Преглед за адекватност на задълженията

Прегледът за адекватност на задълженията представлява изчисление на настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци и сравняването им с балансовата стойност на задълженията (математически резерв), нетно от отсрочените аквизиционни разходи. Паричните потоци за даден период включват очакваната стойност на бъдещите премии, очакваните застрахователни плащания (включително откупи), очакваните отчисления за ежегодните административни разходи на Групата и комисионите, както и разпределената допълнителна доходност по полиците. Доходът от инвестиции и изменението на размера на математическия резерв в края на всяка отчетна година не е включено в изчислението. Настоящата стойност на очакваните парични потоци е изчислена с дисконтиращ лихвен процент, отговарящ на доходността на активите, получена от ниско рисковите инвестиции и съобразен с пазарните условия и доходността от държавните ценни книжа в края на финансовата година.

Прегледът за адекватност на задълженията е направен на базата на застрахователни и икономически предположения. Застрахователните предположения се основават на миналия опит на Групата, а икономическите се базират на текущ анализ и консервативни допускания за бъдещи изменения. Полученият резултат, изчислен по методиката на този тест се сравнява със стойността на математическия резерв, отчетен в консолидирания отчет за финансово състояние на Групата увеличен с допълнителния резерв, заделен като добавка за сигурност срещу неблагоприятни отклонения от използваните технически основи и намален с отложените аквизиционни разходи. Задълженията се считат за достатъчни, когато стойността на резерва превишава получения резултат от прегледа.

Получените резултати от прегледа за достатъчност на задълженията показват, че математическият резерв по застраховки „Живот“ и застраховки свързани с вътрешен инвестиционен фонд, са достатъчни към 31 декември 2016 г. и 2015 г.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(т) Задължения по инвестиционни договори без допълнителни негарантирани доходи

Задълженията, които са свързани с инвестиционни договори възникват, когато договорите бъдат сключени и се отчитат в консолидирано отчета за финансовото състояние като депозитен компонент. Първоначално задълженията се представят по справедлива стойност като впоследствие се преоценяват на база текущата цена на дяловете на инвестиционния фонд, която се определя от общата стойност на активите на фонда. Корекциите на справедливата стойност се извършват към всяка отчетна дата. Изменението на депозитния компонент се отразява директно като корекция на задълженията в консолидирания отчет за финансовото състояние. Задължението се отписва, когато договорът изтече, бъде изпълнен или прекратен.

(у) Допълнителни, негарантирани доходи

Допълнителният, негарантиран доход представлява договорно право, което оправомощава притежателите на тези договори да получат като допълнение към гарантираните доходи, допълнителни доходи, които се базират на реализираната доходност на активите, държани в портфейла на договори с такива характеристики. Съгласно условията на договорите, допълнителната доходност трябва да бъде разпределена между застрахованите лица и акционерите на база 90/10 за договори сключени преди октомври 2006 г. Групата, по свое усмотрение, определя сумата и момента на разпределение на допълнителната доходност на притежателите на полици, за договорите, сключени след октомври

2006 г. Всички задължения за допълнителни, негарантирани доходи, включително неразпределените доходи се отчитат в задълженията по застрахователни или по инвестиционни договори, както това е уместно в края на отчетния период.

(ф) Класификация на финансовите инструменти като дълг и собствен капитал

Даден финансов инструмент се класифицира като дълг, ако съществува договорно задължение:

- за предоставяне на парични средства или друг финансов актив на друго предприятие; или
- за размяна на финансови активи или финансови пасиви с друго предприятие при условия, които са потенциално неблагоприятни за Групата.

Ако Групата няма безусловно право, позволяващо ѝ да избегне изплащането на паричните средства или предоставянето на другия финансов актив, за да уреди договорното си задължение, това задължение отговаря на дефиницията за финансово задължение.

Другите финансови пасиви се признават, когато станат дължими, и при първоначалното им признаване се отчитат по справедливата стойност на полученото възнаграждение, намалено с пряко свързаните разходи по сделката. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Споразумения за обратна покупка – Репо сделки

Ценни книжа, продадени по споразумение за обратно изкупуване в процеса на дейността, се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние в категорията активи, държани на разположение за продажба, а съответстващият им пасив - в „Получен краткосрочен заем“. Разликата между покупната и продажната цена на такива сделки се отчита като лихвен доход, респективно разход, и се начислява за срока на сделката на базата на ефективен лихвен процент, когато е приложим.

(х) Отписване на финансови пасиви и застрахователни задължения

Финансовите пасиви и застрахователните задължения се отписват, когато задължението по пасива бъде прекратено, изпълнено или е изтекло.

Замяната на съществуващ финансов пасив с друг дългов инструмент от същия заемодател със съществено различни условия или същественото модифициране на условията на съществуващ финансов пасив, се отчита като отписване на първоначалния финансов пасив и признаване на нов финансов пасив. Разликата между балансовите стойности на първоначалния и новия пасив се признава в консолидирания отчет за приходи и разходи.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(ц) Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Групата има настоящо задължение (правно или конструктивно), възникващо в резултат на минали събития, и е вероятно, че за погасяване на задължението ще е необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи, и стойността на задължението може да бъде надеждно оценена. Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите, свързани с която и да било провизия, се представят в консолидирания отчет за приходи и разходи нетно от каквото и да било възстановяване. Когато ефектът от времените разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се признава като разход по заеми.

(ч) Промени в собствения капитал

Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платените акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви.

Дивиденди по обикновен акционерен капитал

Дивидендите по обикновени акции се признават като задължение и се приспадат от собствения капитал, когато са одобрени от акционерите на Групата.

Дивидендите за годината, които се одобряват след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, се считат за събитие след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

(ш) Признаване на приходи

Бруто премии

Брутните записани премии по договори за общо и здравно застраховане включват общите вземания по премии за целия период на покритие, обхванат от договорите, сключени през отчетния период, и се признават като приход от датата, на която договорът влиза в сила, и е получена премия по него.

След изтичане срока на договора, непостъпилите дължими премии през съответните отчетни периоди са отразени като обезценка на вземания по несъбрани премии.

Брутните премии по животозастрахователни договори, както и застрахователната част от премиите по инвестиционни договори, се признават като приход:

- на датата на влизане в сила на полицата – еднократно дължимата премия;
- на датата на влизане в сила на нов премиен период по полицата – дължимата премия за този период;
- на датата на плащане – предплатената премия.

Пренесените премии са онези части от записаните премии, които са свързани с периоди на застрахователен риск след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Частта, отнасяща се за последващи периоди, се отсрочва като пренос-премиен резерв.

Отстъпени премии на презастраховател

Брутните записани премии по общо презастраховане включват общите дължими премии за цялото покритие, предвидено от сключените през периода договори, и се признават на датата, на която полицата се стартира. Премиите включват каквито и да било корекции, възникващи през отчетния период по отношение на презастрахователни договори с дата на сключване в предишни отчетни периоди.

Брутните презастрахователни премии по животозастрахователни договори се признават като разход, когато станат дължими, или на датата, на която полицата влезе в сила.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(ш) Признаване на приходи (продължение)

Отстъпени премии на презастраховател (продължение)

Пренесените презастрахователни премии са онези части от записаните през годината премии, които са свързани с периоди на презастрахователен риск след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Пренесените презастрахователни премии се разсрочват за срока на основните застрахователни полици сключени със застраховани лица за договори със свързани рискове и за срока на презастрахователния договор.

Приходи от такси и комисиони

На застрахованите лица по застрахователни и инвестиционни договори се начисляват такси за услуги по администриране на полиците, услуги по управление на инвестициите, за откупи и други такси по договорите. Тези такси се признават като приход за периода, в който се предоставят свързаните с тях услуги. Ако таксите са за услуги, предоставяни в бъдещи периоди, те се отсрочват и се признават в тези бъдещи периоди.

Приходи от инвестиции

Приходите от лихви се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи с тяхното начисляване и се изчисляват като се прилага метода на ефективния лихвен процент. Такси и комисиони, които представляват неразделна част от ефективния доход по финансовия актив или пасив, се признават като корекция в ефективния лихвен процент на инструмента.

Приходите от инвестиции включват приходи от наем на инвестиционни имоти и дивиденди, когато бъде установено правото на Групата да получи плащане. За ценни книжа, търгувани на фондови борси, това е датата, на която цената на ценната книга не включва дивидент.

Реализирани печалби и загуби

Реализираните печалби и загуби, отразени в консолидирания отчет за печалбата или загубата, включват печалби и загуби от реализацията на финансови активи, инвестиционни имоти, валутни преоценки и инвестиционни продукти. Печалбите и загубите включват и неефективната част от управлението на валутния риск. Печалбите и загубите от продажбата на инвестиции се изчисляват като разликата между нетните постъпления от продажбата и първоначалната или амортизираната стойност и се отразяват при възникването на сделката по продажбата.

(щ) Признаване като разход на обезщетения и претенции и финансови разходи

Животозастрахователни договори

Брутните платими доходи и претенции по животозастрахователни договори и по инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи, включват разходите за всички претенции, възникващи през годината, включително вътрешните и външните разходи за обработка на претенциите, които са пряко свързани с обработката и уреждането на претенциите, както и промените в брутната оценка на задълженията по застрахователни и инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи. Претенциите в случай на смърт и при откупи се отразяват въз основа на получените уведомления за възникване на претенцията от застрахованите лица. Плащанията по падежираните и анюитетни полици се отразяват, когато станат дължими.

Общозастрахователни договори

Претенциите по общо застраховане включват всички претенции, платени през годината, независимо дали са обявени или не, свързаните вътрешни и външни разходи за обработка на претенциите, които са пряко свързани с обработката и уреждането на претенциите, намаление, отразяващо стойността на спасеното имущество и други възстановявания и каквито и да било корекции в неизплатените претенции от предходни години.

Претенции, отстъпени на презастраховател

Презастрахователните претенции се признават, когато свързаната брутна застрахователна претенция бъде призната съгласно условията на съответния договор.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

2.5. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

(щ) Признаване като разход на обезщетения и претенции и финансови разходи (продължение)

Финансови разходи

Платените лихви се признават в консолидирания отчет за приходи и разходи при тяхното начисляване и се изчисляват като се използва метода на ефективния лихвен процент. Начислените лихви се включват в балансовата стойност на лихвоносните финансови пасиви.

(ю) Събития след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние

Консолидирания финансов отчет се коригира за отразяване на събития, които са възникнали между датата на отчета за финансовото състояние и датата, на която консолидирания финансов отчет е одобрен за публикуване, при условие, че те предоставят доказателства за условия, които са съществували към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние. Събития, които са показателни за условия, които са възникнали след датата на консолидирания отчет за финансово състояние, се оповестяват, но не поражда корекции в самия консолидиран финансов отчет.

3. Информация по сегменти

За целите на управлението, Групата е организирана в бизнес единици, базирани на продуктите и услугите, които те предоставят, и включва два оперативни сегмента, подлежащи на отчитане, както следва:

- Сегментът животнозастраховане предлага богата гама животнозастрахователни услуги, срочно застраховане, пенсионно застраховане, здравно застраховане, инвестиционни продукти, при които доходите на застрахованите лица зависят от стойността на инвестиционния дял, гарантирани пенсии, чисти пенсии с гарантиран размер, който се изплаща при падежиране на полицата или по-ранна смърт както и ипотечни продукти, сумата по които се изплаща при падежиране на полицата или по-ранна смърт.
- Сегментът за общо застраховане предлага продукти в областта на общото застраховане, които включват автомобилно застраховане, застраховки на домашно имущество, застраховки за прекратяване на търговската или стопанската дейност, застраховки срещу злополука и др.

Резултатите на сегментите се оценяват въз основа на печалбата или загубата.

През 2016 г. и 2015 г. са извършвани вътрешносегментни сделки. При вътрешносегментните сделки, трансферните цени между оперативните сегменти се определят на базата на справедливата цена по начин, сходен с използвания в сделки с трети страни. Приходите, разходите и резултатите на оперативните сегменти включват тези трансфери между тях, които се елиминират при консолидацията.

В колона „Корекции и елиминиране“ са представени както междусегментни операции, водещи до елиминации в консолидирания отчет на Групата, така и други корекции, произтичащи от други, несъществени дейности на Групата, несвързани със застрахователната дейност.

За мениджмънт цели някои договори за общо застраховане, които са незначителни като размер, са отчетени в сегмент „животнозастраховане“, тъй като така се представя информация на Ръководството в нормалния ход на дейността.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРЕНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

3. Информация по сегменти (продължение)

Консолидирения отчет за приходи и разходи по сегменти, за годината, приключваща на 31 декември 2016 г.

	Живото- застраховане	Общо застраховане	Корекции и елиминирани	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Бруто премии	26,284	169,381	(382)	195,283
Отстъпени премии на презастраховател	(441)	(10,158)	–	(10,599)
Нетни премии	25,843	159,223	(382)	184,684
Приходи от такси и комисиони	51	1,033	–	1,084
Приходи от инвестиции	13,523	6,577	(8,953)	11,147
Печалби и (загуби) и други приходи от дейността	1,073	1,990	–	3,063
Други приходи	14,647	9,600	(8,953)	15,294
Приходи на сегмента	40,490	168,823	(9,335)	199,978
Разходи за изплатени доходи и претенции – бруто	(18,004)	(83,950)	–	(101,954)
Претенции, отстъпени на презастраховател	44	5,492	–	5,536
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв – бруто	2,107	2,380	–	4,487
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв, отстъпени на презастраховател	69	(736)	–	(667)
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно	(15,784)	(76,814)	–	(92,598)
Финансови разходи	(16)	–	–	(16)
Обезценка на застрахователни вземания	(1,138)	(6,985)	–	(8,123)
Амортизация на материални и нематериални активи	(930)	(2,114)	–	(3,044)
Други административни разходи и разходи за дейността	(10,340)	(71,860)	382	(81,818)
Други разходи	(12,424)	(80,959)	382	(93,001)
Общо разходи за изплатени доходи и претенции и други разходи по сегменти	(28,208)	(157,773)	382	(185,599)
Печалба на сегмента преди данъци	12,282	11,050	(8,953)	14,379

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

3. Информация по сегменти (продължение)

Консолидирания отчет за приходи и разходи по сегменти, за годината, приключваща на 31 декември 2015 г.

	Живото- застраховане хил. лв.	Общо застраховане хил. лв.	Корекции и елиминирани хил. лв.	Общо хил. лв.
Бруто премии	28,557	159,680	(376)	187,861
Отстъпени премии на презастраховател	(150)	(9,416)	3	(9,563)
Нетни премии	28,407	150,264	(373)	178,298
Приходи от такси и комисиони	3	816	–	819
Приходи от инвестиции	11,169	7,909	(6,243)	12,835
Печалби и (загуби) и други приходи от дейността	780	1,750	–	2,530
Други приходи	11,952	10,475	(6,243)	16,184
Приходи на сегмента	40,359	160,739	(6,616)	194,482
Разходи за изплатени доходи и претенции – бруто	(16,182)	(73,693)	131	(89,744)
Претенции, отстъпени на презастраховател	10	7,598	(131)	7,477
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв – бруто	(3,360)	(213)	(183)	(6,756)
Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премийния резерв, отстъпени на презастраховател	–	(3,285)	183	(3,102)
Разходи за изплатени доходи и претенции, нетно	(19,532)	(72,593)	–	(92,125)
Финансови разходи	(16)	(19)	–	(35)
Обезценка на застрахователни вземания	(1,290)	(8,192)	–	(9,482)
Амортизация на материални и нематериални активи	(983)	(1,852)	–	(2,835)
Други административни разходи и разходи за дейността	(10,081)	(67,693)	373	(77,401)
Други разходи	(12,370)	(77,756)	373	(89,753)
Общо разходи за изплатени доходи и претенции и други разходи по сегменти	(31,902)	(150,349)	373	(181,878)
Печалба на сегмента преди данъци	8,457	10,390	(6,243)	12,604

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

3. Информация по сегменти (продължение)

Консолидирания отчет за финансово състояние към 31 декември 2016 г. по сегменти:

	Живото- застраховане	Общо застраховане	Корекции и елиминирани	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	2,267	1,914	—	4,181
Отсрочени аквизиционни разходи	4,444	—	—	4,444
Актив по отсрочен данък	—	—	—	—
Материални активи	6,439	9,709	—	16,148
Инвестиционни имоти	7,780	5,519	—	13,299
Депозити, предоставени заеми, финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, до падеж и на разположение за продажба	175,057	247,432	—	422,489
Активи по презастрахователни операции	263	16,271	—	16,534
Вземания по застрахователни операции	6,517	34,690	—	41,207
Търговски и други вземания	798	2,023	—	2,821
Вземания от данък върху доходите	85	543	—	628
Разходи за бъдещи периоди и други активи	—	1,089	—	1,089
Пари и парични еквиваленти	1,758	8,556	—	10,314
Общо активи	205,408	327,746	—	533,154
Задължения по застрахователни договори	86,447	218,721	—	305,168
Задължения по инвестиционни договори	11,489	—	—	11,489
Задължения към персонала при пенсиониране	185	774	—	959
Провизии	2,782	—	—	2,782
Пасив по отсрочен данък	(346)	496	—	150
Деривативни финансови инструменти	1,445	—	—	1,445
Краткосрочен заем	37,811	—	—	37,811
Задължения за данък върху доходите	—	—	—	—
Други задължения	2,601	18,823	2	21,426
Общо пасиви	142,414	238,814	2	381,230

Активите и пасивите на сегментите не включват активи, класифицирани като държани за продажба от преустановена дейност, както и пасиви, свързани с тях.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

3. Информация по сегменти (продължение)

Консолидирания отчет за финансово състояние към 31 декември 2015 г. по сегменти:

	Живото- застраховане	Общо застраховане	Корекции и елиминирани	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	2,210	1,260	–	3,470
Отсрочени аквизиционни разходи	4,351	–	–	4,351
Актив по отсрочен данък	863	(62)	–	801
Материални активи	7,246	7,444	–	14,690
Инвестиционни имоти	8,366	5,624	–	13,990
Депозити, предоставени заеми, финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, до падеж и на разположение за продажба	167,412	231,791	–	399,203
Активи по презастрахователни операции	132	16,775	–	16,907
Вземания по застрахователни операции	6,467	32,812	–	39,279
Търговски и други вземания	871	1,567	–	2,438
Разходи за бъдещи периоди и други активи	–	948	–	948
Пари и парични еквиваленти	1,647	6,850	–	8,497
Общо активи	199,565	305,009	–	504,574
Задължения по застрахователни договори	88,199	217,423	–	305,622
Задължения по инвестиционни договори	8,471	–	–	8,471
Задължения към персонала при пенсиониране	154	707	–	861
Провизии	6,272	–	–	6,272
Деривативни финансови инструменти	1,670	–	–	1,670
Краткосрочен заем	19,558	–	–	19,558
Задължения за данък върху доходите	(85)	298	–	213
Други задължения	2,537	14,774	2	17,313
Общо пасиви	126,776	233,202	2	359,980

4. Нетни премии

(а) Бруто премии по застрахователни договори

	2016 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.
Животозастраховане, включително здравно застраховане	26,335	28,673
Общо застраховане	173,021	162,077
Изменение на пренос-премийния резерв и резерв за неизтекли рискове	(4,073)	(2,889)
	195,283	187,861

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

4. Нетни премии (продължение)

(б) Отстъпени премии на презастраховател

	Бележки	2016 г.	2015 г.
		хил. лв.	хил. лв.
Животозастраховане, включително здравно застраховане	30(б)	(502)	(282)
Общо застраховане		(10,390)	(9,321)
Изменение на пренос-премийния резерв и резерв за неизтекли рискове		293	40
Общо отстъпени премии на презастраховател		(10,599)	(9,563)
Нетни премии – общо		184,684	178,298

5. Приходи от такси и комисиони

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Администриране на заеми по полици и на инвестиционни договори	3	–
Администриране на полици и управление на инвестиции	347	205
Приходи от комисиони по презастрахователни операции	734	614
Общо приходи от такси и комисиони	1,084	819

6. Приходи от инвестиции

	Бележки	2016 г.	2015 г.
		хил. лв.	хил. лв.
Приходи от отдаване под наем на инвестиционни имоти	21	306	362
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата			
(Разходи) за лихви		(31)	(23)
Финансови активи на разположение за продажба			
Приходи от лихви		7,498	8,233
Финансови активи, държани до падеж			
Приходи от лихви		1,038	1,066
Предоставени заеми			
Приходи от лихви		470	470
Други приходи		2	1
Приходи от лихви от депозити във финансови институции		1,824	2,680
Приходи от лихви по парични средства и парични еквиваленти		17	72
Приход от възстановена обезценка/ (Разход) за обезценка на вземания от наем на инвестиционни имоти		23	(26)
Общо приходи от инвестиции		11,147	12,835

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

7. Реализирани печалби

	<u>Бележки</u>	<u>2016 г.</u> хил. лв.	<u>2015 г.</u> хил. лв.
Печалби и (загуби) от инвестиционни продукти		(32)	223
Печалби от валутна преоценка		244	1,150
Финансови активи на разположение за продажба			
<i>Реализирани печалби</i>			
Облигации		3,020	2,490
Акции		33	–
<i>Реализирани (загуби)</i>			
Облигации		(502)	(1,530)
Акции		–	(6)
Общо реализирани печалби от финансови активи на разположение за продажба	23(ж)	<u>2,550</u>	<u>954</u>
Земи и сгради			
<i>Реализирани печалби</i>		5	32
<i>Реализирани (загуби)</i>		(9)	–
Общо реализирани печалби		<u>2,759</u>	<u>2,359</u>

8. Печалби и (загуби) от преоценка до справедлива стойност

	<u>Бележки</u>	<u>2016 г.</u> хил. лв.	<u>2015 г.</u> хил. лв.
(Загуби) от преоценка до справедлива стойност от инвестиционни имоти	21	(792)	(424)
(Загуби) от преоценка до справедлива стойност от деривативни финансови инструменти		(177)	(658)
Печалби от преоценка до справедлива стойност на финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	23(ж)	108	6
Общо (загуби) от преоценки до справедлива стойност		<u>(861)</u>	<u>(1,076)</u>

9. Други приходи от дейността

	<u>2016 г.</u> хил. лв.	<u>2015 г.</u> хил. лв.
Приходи от абандон	55	103
Възстановени плащания	8	24
Правни приходи	417	322
Други	685	798
Общо други приходи от дейността	<u>1,165</u>	<u>1,247</u>

10. Разходи за изплатени претенции

(а) Разходи за обезщетения – бруто

	<u>Бележки</u>	<u>2016 г.</u> хил. лв.	<u>2015 г.</u> хил. лв.
Договори по животозастраховане		17,996	16,046
Договори по общо застраховане	30(г)	83,958	73,698
Общо изплатени доходи и претенции – бруто		<u>101,954</u>	<u>89,744</u>

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

10. Разходи за изплатени претенции (продължение)

(б) Претенции, отстъпени на презастраховател

	Бележки	2016 г.	2015 г.
		хил. лв.	хил. лв.
Договори по животозастраховане		(44)	(10)
Договори по общо застраховане	30(г)	(5,492)	(7,467)
Общо претенции, отстъпени на презастраховател		(5,536)	(7,477)

(в) Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв – брутна сума:

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Изменение на задълженията по договори за животозастраховане и здравно застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв	2,100	(3,546)
Изменение на задълженията по договори за общо застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв	2,387	(3,210)
Общо изменение на договорните задължения с изключение на пренос-премиен резерв – брутна сума	4,487	(6,756)

(г) Изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв, отстъпени на презастраховател:

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Изменение на задълженията по договори за животозастраховане и здравно застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв	(69)	–
Изменение на задълженията по договори за общо застраховане, с изключение на пренос-премиен резерв	736	3,102
Общо изменение на задълженията по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв, отстъпени на презастраховател	667	3,102
Разходи за изплатени доходи и претенции – нетно	92,598	92,125

11. Обезценка на застрахователни вземания

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Обезценка на вземания по животозастрахователни договори	1,138	1,290
Обезценка на вземания по общозастрахователни договори	6,985	8,192
Общо обезценка на вземания от несъбрани премии	8,123	9,482

12. Административни разходи

	Бележки	2016 г.	2015 г.
		хил. лв.	хил. лв.
Амортизация на нематериални активи	19	760	607
Амортизация на сгради и съоръжения	20	2,284	2,228
Разходи за възнаграждения на персонала	14	20,674	20,786
Разходи за външни услуги		10,672	9,459
Разходи за консумативи и други материали		1,429	1,646
Разходи за одит		672	329
Разходи за данъци и такси		329	316
Други разходи		1,084	1,301
Общо административни разходи		37,904	36,672

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

13. Други разходи за дейността

	Бележки	2016 г.	2015 г.
		ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Аквизиционни разходи		37,871	34,687
Изменение на отсрочените аквизиционни разходи		(93)	(43)
Участие в положителен финансов резултат		295	336
Вноски във фондове		3,153	3,517
Превантивни мероприятия		1,866	1,691
Върнати премии		141	153
Разходи за отписани заеми и вземания		50	24
Разходи за такси и комисиони за дейността		97	99
Разходи, свързани с инвестиционни имоти	21	102	147
Правни разходи		857	775
Стикери по застраховка ГО на МПС		651	846
Други разходи		1,512	826
Общо други разходи за дейността		46,502	43,058

Вноските в гаранционни фондове представляват плащания към специални, контролирани от държавата фондове за задължително застраховане. Всички застрахователи, предлагащи задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" и/или задължителна застраховка "Злополука" на пътниците в Република България, правят вноски в Гаранционен фонд, съгласно чл. 520 от Кодекса за застраховане (КЗ) в сила към 31 декември 2016 г. и вноски в Обезпечителен фонд на основание чл. 563 от Закона за изменение и допълнение на КЗ. Комисията за финансов надзор, по предложение на Съвета на Гаранционния фонд определя ежегодно размера на вноските и срока за извършване. Решението се обнародва в "Държавен вестник". От Гаранционния фонд се изплащат обезщетения, когато при пътнотранспортно произшествие, виновният водач няма сключена задължителна застраховка "Гражданска отговорност".

Разходите за инвестиционни имоти представляват разходи за данъци и такси, дължими от Групата като собственик, и разходи за ремонти, направени с цел възстановяване и поддържане първоначално установено състояние на съответния имот.

14. Разходи за възнаграждения на персонала

	Бележки	2016 г.	2015 г.
		ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Разходи за възнаграждения, вкл. заплати		17,657	17,597
Разходи за социално осигуряване		2,419	2,585
Изменение в провизия за бонуси		497	495
Промяна в задължения при пенсиониране	32	101	109
Общо разходи за възнаграждения на персонала	12	20,674	20,786

15. Разход за данък върху доходите

(а) Разход за данък върху доходите

	2016 г.	2015 г.
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
(Разход за)/ приход от текущ данък върху доходите	(465)	(993)
Разход за отсрочени данъци върху доходите	(985)	(546)
Разход за данък върху доходите - общо	(1,450)	(1,539)

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

15. Разход за данък върху доходите (продължение)

(б) Начислен данък в другия всеобхватен доход (виж бел. 17)

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Текущ данък	(326)	(355)
Отсрочен данък	33	36
Общо начислен данък в другия всеобхватен доход	(293)	(319)

(в) Отсрочен данък във всеобхватен доход

	Бележки	2016 г.	2015 г.
		хил. лв.	хил. лв.
Отсрочен данък, признат в консолидирания отчет за приходи и разходи	15(а)	(985)	(546)
Отсрочен данък, признат в другия всеобхватен доход	15(б)	33	36
Общо начислен данък, признат във консолидирания всеобхватен доход	25	(952)	(510)

(г) Равнение на начисления данък

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Счетоводна печалба преди данък върху доходите	14,379	12,604
Разход от данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10%	(1,438)	(1,260)
Разходи, непризнати за данъчни цели	(32)	(84)
Други данъчни изменения	20	(195)
Общо начислен данък върху доходите за годината	(1,450)	(1,539)

По отношение на дивидентите, платени от Групата на нейните акционери, няма задължения, свързани с данък върху доходите.

16. Платени дивиденди

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Дивиденди, разпределени на акционерите:		
Дивидент за 2015 г.: 2.13 лева (2014 г.: 2.45 лева)	8,237	9,467
Общо платени дивиденди за годината	8,237	9,467

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

17. Данък върху доходите, отнасящ се за елементите на другия всеобхватен доход

	2016 г.			2015 г.		
	Сума преди данъка	Данъчен разход	Нетна сума	Сума преди данъка	Данъчен приход/(разход)	Нетна сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалба или загуба						
Финансови активи на разположение за продажба	2,900	(290)	2,610	3,190	(319)	2,871
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалба или загуба						
Преоценка на материални активи	51	(5)	46	–	–	–
Актьорски печалби/(загуби) по планове с дефинирани доходи	(20)	2	(18)	1	–	1
Общо	2,931	(293)	2,638	3,191	(319)	2,872

18. Компоненти на другия всеобхватен доход

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи на разположение за продажба	2,900	3,190
Преоценка на материални активи	51	–
Актьорски печалби/(загуби) по планове с дефинирани доходи	(20)	1
Данък върху доходите, отнасящ се за компоненти на другия всеобхватен доход	(293)	(319)
Общо друг всеобхватен доход за годината, след данък	2,638	2,872

19. Нематериални активи

Бележки	Фирмени марки	Програмни продукти	Други нематериални активи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност				
1 януари 2015 г.	1,980	4,961	1,286	8,227
Постъпили/Трансфери	–	803	714	1,517
Излезли/Трансфери	–	–	(849)	(849)
31 декември 2015 г.	1,980	5,764	1,151	8,895
Постъпили/Трансфери	–	585	1,612	2,197
Излезли/Трансфери	–	(530)	(733)	(1,263)
31 декември 2016 г.	1,980	5,819	2,030	9,829
Натрупана амортизация и обезценка				
1 януари 2015 г.	–	3,871	1,014	4,885
Начислена	12	532	75	607
Отписана	–	–	(67)	(67)
31 декември 2015 г.	–	4,403	1,022	5,425
Начислена	12	675	85	760
Отписана	–	(530)	(7)	(537)
31 декември 2016 г.	–	4,548	1,100	5,648
Балансова стойност				
31 декември 2015 г.	1,980	1,361	129	3,470
31 декември 2016 г.	1,980	1,271	930	4,181

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

19. Нематериални активи (продължение)

Към 31 декември 2016 г., Групата притежава нематериален актив с неограничен полезен живот - търговска марка ДЗИ. Активът е класифициран като такъв, тъй като ръководството е направило следните допускания: не се очаква активът да спре да носи икономически ползи в обозрим момент от бъдещето; промяна на ръководния екип на групата не би засегнала ефективното му използване; промени в техническата, технологичната и търговска среда не биха довели да морална остарялост на актива; икономическият сектор, в който се използва активът, както и пазарното търсене на застрахователни продукти, не се очаква да претърпят значителни негативни промени; възможни за предвиждане действия от страна на конкуренти или потенциални конкуренти на Групата не биха въздействали негативно върху качеството на актива; изтичането на срока на изключително патентно право върху актива не би повлиял негативно върху неговата стойност.

Към 31 декември 2016 г., търговска марка ДЗИ е подложена на преглед за обезценка. Факторите, които са взети в предвид при прегледа за обезценка, са: спад в пазарната цена, значително повече, от колкото би могло да се очаква като резултат на изминалото време или нормалната употреба; значителна промяна в пазарните лихвени проценти, които да окажат влияние върху дисконтовия фактор при определяне на настояща стойност; значителни промени с обратен ефект върху предприятието в обема или начина на настоящето или бъдещо използване на актива. Въз основа на проведения тест е установено, че не са налични индикации, които да доведат до обезценка стойността на търговската марка ДЗИ.

Отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи, които са в употреба към 31 декември 2016 г. е 4,370 хил. лв. (2015 г.: 3,388 хил. лв.). В края на всеки отчетен период Групата оценява полезния живот на нематериални активи и при необходимост ги коригира. През 2016 г. и 2015 г. няма промяна спрямо определения полезен живот на активите при тяхното придобиване.

20. Материални активи

	Бележки	Земни хил. лв.	Сгради хил. лв.	Съоръжения хил. лв.	Общо хил. лв.
Отчетна стойност					
1 януари 2015 г.		580	17,375	12,133	30,088
Постъпили/Трансфери		—	446	2,288	2,734
Излезли/Трансфери		—	(285)	(3,042)	(3,327)
31 декември 2015 г.		580	17,536	11,379	29,495
Постъпили/Трансфери		—	272	4,003	4,275
Излезли/Трансфери		—	(728)	(638)	(1,366)
31 декември 2016 г.		580	17,080	14,744	32,404
Натрупана амортизация и обезценка					
1 януари 2015 г.		—	7,208	8,084	15,292
Начислена	12	—	649	1,579	2,228
Отписана		—	(152)	(2,563)	(2,715)
31 декември 2015 г.		—	7,705	7,100	14,805
Начислена	12	—	654	1,630	2,284
Отписана		—	(319)	(514)	(833)
31 декември 2016 г.		—	8,040	8,216	16,256
Балансова стойност					
31 декември 2015 г.		580	9,831	4,279	14,690
31 декември 2016 г.		580	9,040	6,528	16,148

Отчетната стойност на напълно амортизираните материални активи, които са в употреба към 31 декември 2016 г., е 5,535 хил. лв. (2015 г.: 5,189 хил. лв.). В края на всеки отчетен период Групата оценява полезния живот на материални активи и при необходимост ги коригира. През 2016 г. и 2015 г. няма промяна в полезен живот на активите, спрямо първоначално определения при тяхното придобиване.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРЕНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

21. Инвестиционни имоти

	Бележки	2016 г.	2015 г.
		хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари		13,990	14,861
Продобити чрез рекласификациране от материални активи		249	—
Продадени		(148)	(576)
Подобрения (капитализирани ремонти)		—	129
Загуба от промяна в справедливата стойност	8	(792)	(424)
На 31 декември		13,299	13,990

Инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност, която се определя въз основа на оценки, извършени от лицензирани оценители. Справедливата стойност е базирана върху пазарни данни и представлява цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката, в съответствие със стандартите, публикувани от Комитета по Международни оценителски стандарти. Оценките се извършват ежегодно и печалбите и загубите от преоценката до справедлива стойност се отразяват в консолидирения отчет за печалбата или загубата.

Отчитането на инвестиционните имоти отговаря също на регулаторните изисквания на Комисията по Финансов Надзор. Справедливата стойност на инвестиционните имоти на Групата към 31 декември 2016 г. е определена на база на оценителски доклади на „Аванс Адрес Експертни Оценки“ ЕООД и „Прайс Консулт“ ООД. Използваните при оценката предположения са разнородни в зависимост от особеностите на имота. Оценките са извършени на база на трите основни подхода, на които се прилагат определени тегла и така се формира справедливата стойност на имотите. Използваните методи са: (i) капитализиране на бъдещите парични приходи, (ii) пазарен подход и (iii) разходен подход.

При метода на пазарния подход (МПП) се извежда индикативна стойност, като се сравнява актива - предмет на оценката, с идентични или сходни активи, за които е налична ценова информация. Ако към датата на оценката, липсват актуални сделки с аналогични имоти, методът се основава на приети допускания. Използваната информация се взема от обяви и информация за подобни обекти от агенции за недвижими имоти и публикации на офerti в специализирани сайтове. Правят се допълнителни корекции за функционалност, големина, местоположение и др. Използват се актуални за периода на оценката пазарни аналози. Допълнително се прави корекция за офертни цени, поради „ограниченото търсене и трудната реализация на подобни сделки“. При определянето на крайната справедлива стойност на имота, се взема осреднена от използваните коригирани аналози единична стойност, която се умножава по общата площ на оценявания имот.

При метода на капитализиране на бъдещите парични приходи (МКБПП), справедливата стойност произтича от естеството и възможността на обекта, които позволяват, сега и в бъдеще, собствениците му да извличат приходи от него, чрез отдаването му под наем, по пазарни цени, актуални към датата на оценката. Месечният наем се прогнозира след направено проучване на пазара на наемните отношения при подобни обекти в съответния район. Необходимите оперативни разходи, разходи за стопанисване, данъци и такси, се определят експертно като процент от brutния приход и са обичайните разходи за поддръжката на сгради на аналогична възраст и сходна големина. Рискът от неотдаване под наем или отпадане на наема също се определя експертно и се основава на направени проучвания на заетостта на подобни обекти. Нормата на капитализация се определя от пазара и е индикатор за степента на развитие и ликвидност на пазара, както и за риска при инвестиция в съответния вид имоти. Тя се определя след задълбочено проучване и анализ на пазарни свидетелства за наеми на подобни имоти, в рамките на един разумен период от време, преди датата на експертната оценка.

Коефициентът на капитализация е в пряка зависимост от възвръщаемостта на инвестицията в подобни имоти, изчислена на базата на капиталните стойности от сравнителни пазарни аналози. При наличие на съпоставима и надеждна информация се правят собствени проучвания за търсената доходност на пазара на съответния вид имоти, чрез съпоставка на офертни пазарни и наемни цени на едни и същи имоти. Справедливата стойност се определя на база нетен годишен приход от отдаване под наем и множител, зависещ от нормата на капитализация и остатъчния експлоатационен срок.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

21. Инвестиционни имоти (продължение)

При разходния подход се извежда индикативна стойност чрез позоваването на икономическия принцип, че купувач не би платил за даден актив повече от разходите за придобиване на актив с равностойна полезност, независимо дали чрез покупка или изграждане. Този подход се основава на принципа, че при отсъствие на неблагоприятни фактори, свързани с време, неудобства, рискове или други обстоятелства, цената, която купувач на пазара би платил за оценявания актив, няма да е по-висока от разходите за закупуване или изграждане на еквивалентен актив. За определяне на новата възстановителна стойност на имотите при този метод са използвани Метод на амортизираната възстановителна стойност – за оценка на сградите, както и Метод на пазарните аналози – за оценка на земята.

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при определянето на справедливата стойност на инвестиционните имоти:

Вид инвестиционни имоти	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглено) в лв. 2016 г.	Интервал (средно претеглено) в лв. 2015 г.
Жилищни имоти	МПП	Оферта (Сделка) цена кв.м.	422 – 1,617 (1,103)	542 – 1,568 (1,082)
		Годишен ръст на пазарните аналози (реални сделки)	0%	0%
	МКБПП	Очакван месечен наем на кв.м.	2,0 – 11,3 (7,3)	2,9 – 7,8 (5,6)
		Годишен ръст на наема	0%	0%
Търговски имоти	МПП	Норма на възвращаемост	8%	6% – 7%
		Оферта (Сделка) цена кв.м.	111 – 1,638 (724)	313 – 2,080 (836)
	МКБПП	Годишен ръст на пазарните аналози (реални сделки)	0%	0%
		Очакван месечен наем на кв.м.	2,2 – 13,8 (6,6)	1,7 – 18,4 (6,5)
		Годишен ръст на наема	0%	0%
		Норма на възвращаемост	7% – 11%	6% – 10%

В таблицата по-долу е представена информация за справедливата стойност в зависимост от предназначението на имота:

Вид инвестиционни имоти	2016 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.
Жилищни	826	871
Търговски	11,860	12,718
Парцели (земи)	613	401
Справедлива стойност към 31 декември	13,299	13,990

Инвестиционните имоти се оповестяват в йерархията по справедлива стойност в Ниво 3. Изменението в значителните ненаблюдавани входящи данни не би довело до значителни отклонения, по-високи или по-ниски, от справедливата стойност на инвестиционните имоти. Ненаблюдаваните входящи данни не са пряко обвързани и не влияят едни на други, за да окажат значителен ефект при определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти.

За всички свои инвестиционни имоти, предоставяни за използване от трети лица, Групата сключва договори за наем. Приходите от наеми, възникващи през годината, възлизат на 306 хил. лв. (2015 г.: 362 хил. лв.). Те са включени в приходите от инвестиции – виж пояснителна бележка 6. Преките оперативни разходи за дейността (включени в другите разходи за дейността), възникващи във връзка с тези имоти през годината, възлизат на 102 хил. лв. (2015 г.: 147 хил. лв.) – виж пояснителна бележка 13.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

22. Деривативни финансови инструменти

Групата придобива деривативни финансови инструменти, за да хеджира отворени валутни позиции в щатски долари.

Представената по-долу таблица показва справедливата стойност на деривативните финансови инструменти, отчетени като активи или пасиви, наред с техните номинални стойности. Номиналната стойност, отчетена брутно, е сумата на базовите активи на дериватива, референтните лихвени проценти или индекс и представлява базата, върху която се оценяват промените в стойността на деривативите. Номиналните стойности показват обема на неприключените в края на годината сделки и не са индикативни нито за пазарен риск, нито за кредитен риск.

	Активи 2016 г.	Пасиви 2016 г.	Номинална стойност 2016 г.	Активи 2015 г.	Пасиви 2015 г.	Номинална стойност 2015 г.
	хил.лв.	хил.лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил. лв.
Деривативи, държани за търгуване:						
Валутно-лихвени суапове	–	(1,445)	4,931	–	(1,670)	6,343
	–	(1,445)	4,931	–	(1,670)	6,343
Общо деривативни инструменти	–	(1,445)	4,931	–	(1,670)	6,343

Към 31 декември 2016 г., Групата има позиции по следните видове деривативи:

Валутно-лихвени суапове

Суаповете са договорни споразумения между две страни за размяна на движения в лихвените проценти или валутните курсове. Обикновено при валутно-лихвените суапове се договаря размяна както на условните главници, които са в различна валута, така и на фиксирани или плаващи съответно за фиксирани или плаващи лихвени плащания, изчислени върху условните главници.

Деривативни финансови инструменти, държани за търгуване

Сключените от Групата договори за хеджиране, които осигуряват икономическо хеджиране, но не отговарят на критериите за счетоводно отчитане на хеджирането, се третира като „Деривативи, държани за търгуване“.

Групата е сключила договори за валутно-лихвен суап EUR/USD, свързани с ЗУНК облигации в щ. долари. Тези деривативни инструменти не отговарят на изискванията на МСС 39 „Финансови инструменти: Признаване и оценяване“ за отчитане на хеджиране и промените в справедливата им стойност са отразени в консолидирания отчет за приходи и разходи.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

23. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти

(а) Финансови инструменти

Финансовите инструменти на Групата, различни от деривативните, са обобщени по категории, както следва:

	Бележки	Активи по справедлива стойност в ДВД хил. лв.	Активи по справедлива стойност в ОПР хил. лв.	Активи по амортизируема стойност хил. лв.	Общо хил. лв.
2016 г.					
Депозити във финансови институции	23 (б)	—	—	129,428	129,428
Търговски и други вземания	23 (б)	—	—	2,821	2,821
Финансови активи на разположение за продажба	23 (в)	246,106	189	—	246,295
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	23 (г)	—	6,147	—	6,147
Финансови активи, държани до падеж	23 (д)	—	—	29,834	29,834
Предоставени заеми	23 (б)	—	—	10,785	10,785
Вземания по застрахователни операции	26	—	—	41,207	41,207
Вземания от данък върху доходите		—	—	628	628
Парични средства и парични еквиваленти	28	—	—	10,314	10,314
		246,106	6,336	225,017	477,459
2015 г.					
Депозити във финансови институции	23 (б)	—	—	119,638	119,638
Търговски и други вземания	23 (б)	—	—	2,438	2,438
Финансови активи на разположение за продажба	23 (в)	237,828	220	—	238,048
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	23 (г)	—	724	—	724
Финансови активи, държани до падеж	23 (д)	—	—	30,009	30,009
Предоставени заеми	23 (б)	—	—	10,784	10,784
Вземания по застрахователни операции	26	—	—	39,279	39,279
Вземания от данък върху доходите	25	—	—	—	—
Парични средства и парични еквиваленти	28	—	—	8,497	8,497
		237,828	944	210,645	449,417

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

23. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (продължение)

(а) Финансови инструменти (продължение)

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Депозити във финансови институции	129,428	119,638
Търговски и други вземания	2,821	2,438
Финансови активи на разположение за продажба	246,295	238,048
Финансови активи, държани до падеж	29,834	30,009
Предоставени заеми	10,785	10,784
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	6,147	724
Общо	425,310	401,641

Представената по-долу таблица прави сравнение между справедливите стойности на финансовите инструменти и техните балансови стойности:

	2016 г.		2015 г.	
	Балансова стойност	Справедлива стойност	Балансова стойност	Справедлива стойност
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Депозити във финансови институции	129,428	130,503	119,638	121,567
Търговски и други вземания	2,821	2,821	2,438	2,438
Финансови активи на разположение за продажба	246,295	246,295	238,048	238,048
Финансови активи, държани до падеж	29,834	34,123	30,009	33,430
Предоставени заеми	10,785	13,070	10,784	10,936
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	6,147	6,147	724	724
Финансови активи, освен деривативните и парични средства - общо	425,310	432,959	401,641	407,143

(б) Предоставени заеми, депозити, търговски и други вземания

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Справедлива стойност		
Предоставени депозити	130,503	121,567
Предоставени заеми	13,070	10,936
Предоставени заеми по застраховки Живот	369	442
Други вземания и аванси	2,452	1,996
Общо предоставени заеми, депозити, търговски и други вземания	146,394	134,941
Амортизирана стойност		
Предоставени депозити	129,428	119,638
Предоставени заеми	10,785	10,784
Предоставени заеми по застраховки Живот	369	442
Други вземания и аванси	2,452	1,996
Общо предоставени заеми, депозити, търговски и други вземания	143,034	132,860

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

23. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (продължение)

(в) Финансови активи на разположение за продажба

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Справедлива стойност		
Облигации	246,106	237,828
Акции	189	220
Общо финансови активи на разположение за продажба	246,295	238,048

Финансови активи на разположение за продажба, заложили като обезпечение

Към 31.12.2016 г., част от финансовите активи, държани за продажба, на стойност 42,488 хил. лв. служат като обезпечение по репо-сделки (2015 г.: 21,423 хил. лв.).

Финансови активи на разположение за продажба, блокирани по репо сделки

Финансовите активи на разположение за продажба включват, блокирани по репо сделки ДЦК, в размер на 37,811 хил.лв. (2015:19,558 хил.лв.)

(г) Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Справедлива стойност		
Привлечени средства по инвестиционни договори/в инвестиционни фондове	3,434	724
Облигации	2,713	–
Общо финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	6,147	724

(д) Финансови активи, държани до падеж

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Амортизирана стойност		
Облигации	29,834	30,009
Общо финансови активи, държани до падеж	29,834	30,009

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Справедлива стойност		
Облигации	34,123	33,430
Общо финансови активи, държани до падеж	34,123	33,430

(е) Финансови пасиви, краткосрочен заем

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Амортизирана стойност		
Краткосрочен заем	37,811	19,558
Общо финансови пасиви	37,811	19,558

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Справедлива стойност		
Краткосрочен заем	37,811	19,558
Общо финансови пасиви	37,811	19,558

Групата има активни репо-сделки към 31 декември 2016 г., които представя в консолидирания отчет за финансовото състояние под формата на получен краткосрочен заем в размер на 37,8 млн. лева. Репосделките са договорени в евро, със срок 1 седмица и са обезпечени с български държавни ценни книжа.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

23. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (продължение)

(ж) Балансова стойност на финансовите инструменти, освен депозитите, заемите, търговските вземания, деривативните инструменти и паричните средства:

	Бележки	Финансови активи на разположение за продажба хил. лв.	Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата хил. лв.	Финансови активи, държани до падеж хил. лв.	Общо хил. лв.
към 1 януари 2015 г.		217,436	1,703	30,155	249,294
Придобити, вкл.					
начислени лихви		95,330	286	–	95,616
Падежирали, вкл.					
начислени лихви		(79,897)	(1,271)	–	(81,168)
Реализирани печалби	7,8	954	6	–	960
Печалби от справедлива стойност, отразени в консолидирания отчет за всеобхватния доход		3,190	–	–	3,190
Амортизационни преизчисления		165	–	(146)	19
Курсови преизчисления		870	–	–	870
към 31 декември 2015 г.		238,048	724	30,009	268,781
Придобити, вкл.					
начислени лихви		81,072	5,513	–	86,585
Падежирали, вкл.					
начислени лихви		(78,277)	(198)	–	(78,475)
Реализирани печалби	7,8	2,550	108	–	2,658
Печалби от справедлива стойност, отразени в консолидирания отчет за всеобхватния доход		2,900	–	–	2,900
Амортизационни преизчисления		(237)	–	(175)	(412)
Курсови преизчисления		239	–	–	239
към 31 декември 2016 г.		246,295	6,147	29,834	282,276

(з) Активи и пасиви, за които справедливата стойност се доближава до балансовата

По-долу са описани методологиите и предположенията, използвани за определяне на справедливите стойности на онези финансови инструменти, които не са отчетени по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет, т.е. депозити във финансови институции, предоставени заеми, търговски и други вземания, финансови инструменти, държани до падеж, и получени краткосрочни заеми.

За финансови активи и финансови пасиви, които имат краткосрочни падежи (по-малко от три месеца), се предполага, че балансовите стойности се доближават до справедливите стойности. Това предположение се прилага и за безсрочните депозити и спестовните сметки без посочен падеж. За други инструменти с плаващ лихвен процент се прави и корекция за отразяване на промяната в изисквания кредитен спред от момента на първоначалното признаване на инструмента.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

23. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (продължение)

(и) Определяне и йерархия на справедливата стойност

Представената по-долу таблица показва анализ на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност и такива, за които справедливата стойност се оповестява, тъй като не е задължително да се доближава до балансовата им стойност по ниво на йерархия на справедливата стойност:

към 31 декември 2016 г.	Бележки	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Обща справедлива стойност хил.лв.
Финансови активи, оценени по справедлива стойност				
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата:				
Привлечени средства по инвестиционни договори/ в инвестиционни фондове		–	3,434	3,434
Облигации		2,713	–	2,713
	23(г)	2,713	3,434	6,147
Финансови активи на разположение за продажба:				
Облигации		246,106	–	246,106
	23(в)	246,106	–	246,106
Финансови активи, за които се оповестява справедлива стойност:				
Предоставени депозити		–	130,503	130,503
Предоставени заеми		–	13,070	13,070
	23(б)	–	143,573	143,573
Финансови активи, държани до падеж:				
Облигации		34,123	–	34,123
	23(д)	34,123	–	34,123
Общо финансови активи		282,942	147,007	429,949
Финансови пасиви				
Задължения по инвестиционни договори	31	–	11,489	11,489
Краткосрочен заем		–	37,811	37,811
Деривативни финансови инструменти:				
Валутно-лихвени суапове	22	–	1,445	1,445
Общо финансови пасиви		–	50,745	50,745

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

23. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (продължение)

(и) Определяне и йерархия на справедливата стойност (продължение)

към 31 декември 2015 г.	Бележки	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Обща справедлива стойност хил.лв.
Финансови активи, оценени по справедлива стойност				
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата:				
Привлечени средства по инвестиционни договори/ в инвестиционни фондове		–	724	724
Облигации		–	–	–
	23(г)	–	724	724
Финансови активи на разположение за продажба:				
Облигации		237,828	–	237,828
	23(в)	237,828	–	237,828
Финансови активи, за които се оповестява справедлива стойност:				
Предоставени депозити		–	121,567	121,567
Предоставени заеми		–	10,936	10,936
	23(б)	–	132,503	132,503
Финансови активи, държани до падеж:				
Облигации		33,430	–	33,430
	23(д)	33,430	–	33,430
Общо финансови активи		271,258	133,227	404,485
Финансови пасиви				
Задължения по инвестиционни договори	31	–	8,471	8,471
Краткосрочен заем		–	19,558	19,558
Деривативни финансови инструменти:				
Валутно-лихвени суапове	22	–	1,670	1,670
Общо финансови пасиви		–	29,699	29,699

Предоставените заеми представляват емитиран от Р. България външен дълг по законодателството на Федерална Република Германия.

В категория „Ниво 1“ са включени финансови активи и пасиви, които се оценяват изцяло или частично чрез справка с публикувани котировки на активен пазар. Финансов инструмент се счита за котиран на активен пазар, ако котираните цени са леснодостъпни и са на разположение редовно от борса, дилър, брокер, индустриална група, агенция за ценови услуги или регулаторна агенция и тези цени представляват реални и редовно извършвани и справедливи пазарни сделки.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

23. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (продължение)

(и) Определяне и йерархия на справедливата стойност (продължение)

В края на 2016 г., Групата класифицира в Ниво 2 на йерархията на справедливата стойност финансови пасиви с балансова стойност 39,256 хил. лв., за които липсват пазарни цени (2015 г.: 21,228 хил. лв.). Групата е оценила тези финансови пасиви чрез използването на оценителска техника, базирана на пазарни данни.

Към 31 декември 2015 г. и към 31 декември 2016 г., Групата оповестява справедлива стойност на Предоставени заеми, депозити и други вземания, на Финансови активи, държани до падеж, и на получени краткосрочни заеми.

Финансовите активи и пасиви от „Ниво 2“, оценявани чрез използването на оценителска техника, базирана на предположения, които се подкрепят от цени на подлежащи на наблюдение текущи пазарни сделки, са активи и пасиви, за които ценообразуването се получава чрез ценови услуги, но за които цените не са определени на активен пазар, финансови активи със справедливи стойности, базирани на котировки на брокери, инвестиции в частни капиталови фондове със справедливи стойности, получени чрез мениджъри на фондове и активи, които са оценени като са използвани собствени модели на Групата, за които голямата част от предположенията могат да бъдат наблюдавани на пазара.

При определянето на справедливите стойности на финансови активи от „Ниво 3“ се използват входящи данни, които не са от пазар, подлежащ на наблюдение. Справедливите стойности се определят изцяло или частично като се използва оценителска техника (модел), базирана на предположения, които нито са подкрепени с цени от текущи наблюдавани пазарни сделки със същия инструмент, нито се базират на налични пазарни данни. Основните класове активи в тази категория са нетъргувани на борсите капиталови инвестиции и дружества с ограничена отговорност. Оценителски техники се използват до степента, в която няма на разположение подлежащи на наблюдение входящи данни, следователно са възможни ситуации, при които е налице малка, ако изобщо има такава, пазарна дейност за актива или пасива към датата на оценката.

Неподлежащите на наблюдение входящи данни отразяват собствените предположения на Групата относно предположенията, които участниците на пазара биха използвали при ценообразуването на актива или пасива (включително предположения за риска). Тези входящи данни се разработват въз основа на най-добрата информация, която е на разположение, което може да включва и собствени данни на Групата. Групата не притежава финансови активи и пасиви, класифицирани в Ниво 3.

Към 31.12.2016 г. в консолидирания финансов отчет Вземанията и аванси, както и Предоставените заеми по застраховка „Живот“, са представени по амортизирана стойност, като тя се равнява до балансовата стойност, и са съответно 2,451 хил. лв. и 369 хил. лв. (2015 г. съответно 1,996 хил. лв. и 442 хил. лв.). Малцинствените участия са представени по цена на придобиване и са в размер на 189 хил. лв. (2015 г.: 220 хил. лв.).

Не са признати печалби от първия ден поради използването на оценителски техники, за които не всички входящи данни могат да бъдат наблюдавани на пазара.

(й) Компенсиране на финансови активи и финансови пасиви

В консолидирания отчет за финансово състояние Групата компенсира финансови активи и финансови пасиви само ако има упражнимо юридическо право да компенсира признатите суми, и има намерението да уреди на нетна база финансовия актив и финансовия пасив.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

23. Финансови инструменти, освен деривативните финансови инструменти, и справедлива стойност на финансови инструменти (продължение)

(й) Компенсирание на финансови активи и финансови пасиви (продължение)

Таблицата по-долу показва финансовите активи и финансовите пасиви, които са компенсирани или подлежат на компенсирание към края на 2016 г. и 2015 г.

	Ефект от компенсирание в баланса		Некомпенсира- ни суми		
	Брутна стойност	Компенси- рана стойност	Нетна стойност предста- вена в баланса	Суми подлежащи на "глобално нетирание"	Нетна сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2016 г.					
Финансови активи					
Финансови активи на разположение за продажба	—	—	246,295	(37,811)	208,484
Деривативни финансови инструменти	3,486	(3,486)	—	—	—
Финансови пасиви					
Краткосрочен заем	—	—	37,811	(37,811)	—
Деривативни финансови инструменти	4,931	(3,486)	1,445	—	—
	Ефект от компенсирание в баланса		Некомпенсира- ни суми		
	Брутна стойност	Компенси- рана стойност	Нетна стойност представ- ена в баланса	Суми подлежащи на "глобално нетирание"	Нетна сума
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2015 г.					
Финансови активи					
Финансови активи на разположение за продажба	—	—	238,048	(19,558)	218,490
Деривативни финансови инструменти	4,698	(4,698)	—	—	—
Финансови пасиви					
Краткосрочен заем	—	—	19,588	(19,588)	—
Деривативни финансови инструменти	6,368	(4,698)	1,670	—	—

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

24. Активи по презастрахователни операции

	Бележки	2016 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.
Презастраховане на общозастрахователни договори	30	16,271	16,775
Презастраховане на животозастрахователни договори	30	263	132
Общо активи по презастрахователни операции		16,534	16,907

Презастраховане на общозастрахователни договори	Бележки	Дял в предстоящите плащания хил. лв.	Дял в пренос премията хил. лв.	Общо активи по презастрахователни операции хил. лв.
на 1 януари 2015 г.		19,421	548	19,969
Изменение през 2015 г.		(3,102)	(92)	(3,194)
на 1 януари 2016 г.	30(г)	16,319	456	16,775
Изменение през 2016 г.		(736)	232	(504)
към 31 декември 2016 г.	30(г)	15,583	688	16,271

Презастраховане на животозастрахователни договори	Дял в предстоящите плащания хил. лв.	Дял в пренос премията хил. лв.	Общо активи по презастрахователни операции хил. лв.
на 1 януари 2015 г.	—	—	—
Изменение през 2015 г.	—	132	132
на 1 януари 2016 г.	—	132	132
Изменение през 2016 г.	70	61	131
към 31 декември 2016 г.	70	193	263

25. Данъци

	Консолидиран отчет за финансовото състояние		Консолидиран отчет за приходи и разходи	
	2016 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.
Пасив по отсрочен данък				
Ускорена амортизация за данъчни цели	(649)	(772)	123	78
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба, отчетена в собствения капитал	(110)	(147)	36	36
Регулаторни изисквания	(593)	(131)	(462)	(131)
	(1,352)	(1,050)		
Актив по отсрочен данък				
Неизползван платен годишен отпуск	18	18	—	(16)
Неизплатени доходи на физически лица	207	280	(73)	58
Пренесени загуби от минали години	603	840	(237)	(552)
Провизия за пенсиониране	83	75	8	(1)
Актюерска печалба	13	11	2	—
Провизия по съдебни дела	278	627	(349)	18
	1,202	1,851		
Актив/ (пасив) по отсрочен данък, нетно	(150)	801		
Общо начислен данък, признат във консолидирания всеобхватен доход			(952)	(510)

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

25. Данъци (продължение)

Сумите, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, са, както следва:

Актив по отсрочен данък, нетно	—	801
Пасив по отсрочен данък, нетно	(150)	—

26. Вземания по застрахователни операции

	2016 г.	2015 г.	1 януари 2015 г. (коригиран)
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Вземания, дължими от притежателите на полици	34,787	32,831	29,559
Обезценка на вземания дължими от притежатели на полици	(73)	—	—
Други вземания от застрахователи	11	—	—
Регресни вземания	6,717	7,293	7,462
Обезценка на регресни вземания	(235)	(845)	(824)
Общо вземания по застрахователни операции	41,207	39,279	36,197

Вземанията от притежатели на полици представляват дължими застрахователни премии от застраховани лица по договори с разсрочени плащания.

Вземанията, представляващи предявени регресни искове, са в брутен размер на 6,717 хил. лв. за 2016 г. (нетен размер след обезценка 6,482 хил. лв.) и за 2015 г. в брутен размер на 7,293 хил. лв. (нетен размер след обезценка: 6,448 хил. лв.). Разходите за обезценка на вземанията по регреси са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата в ред „Разходи за изплатени претенции”. Групата упражнява правата си за признаване на регресен иск на основание чл. 433 от Кодекса за застраховането в сила към 31 декември 2016 г. Правото на регресен иск възниква за възстановяване на изплатено обезщетение и разноските по определянето му срещу лица, по чиято вина е било унищожено или повредено застрахованото имущество.

Промените в обезценката по вземания по регресни искове към застрахователи през 2015 г. и 2016 г. са както следва:

	Обезценка хил. лв.
Състояние към 1 януари 2015 г.	824
Начислени през годината	415
Отписани през годината	(90)
Реинтегрирани през годината	(304)
Състояние към 31 декември 2015 г.	845
Начислени през годината	438
Отписани през годината	(36)
Реинтегрирани през годината	(1013)
Състояние към 31 декември 2016 г.	234

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

27. Отсрочени аквизиционни разходи

	Бележки	Застрахователни договори	Инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
към 1 януари 2015 г.		4,212	96	4,308
Отсрочени разходи		753	—	753
Амортизация		(698)	(12)	(710)
към 31 декември 2015 г.		4,267	84	4,351
Отсрочени разходи		633	—	633
Амортизация		(531)	(9)	(540)
към 31 декември 2016 г.		4,369	75	4,444

28. Парични средства и парични еквиваленти

	2016 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.
Парични средства в банка	10,265	8,424
Парични средства в брой	49	73
Парични средства и парични еквиваленти в консолидирания отчет за финансовото състояние	10,314	8,497
Краткосрочни депозити във финансови институции	5,000	2,000
Парични средства и парични еквиваленти за целите на консолидирания отчет за паричните потоци	15,314	10,497

Балансовите стойности, оповестени по-горе, се доближават в разумна степен до справедливата стойност към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.

29. Разходи за бъдещи периоди и други активи

	2016 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.
Разходи за бъдещи периоди	1,088	947
Материали	1	1
Разходи за бъдещи периоди и други активи - общо	1,089	948

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

30. Задължения по застрахователни договори

	2016 г.			2015 г.			1 януари 2015 г. (коригиран)		
	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презас- тра- ховане на задълже- нията	Нетно	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презас- тра- ховане на задълже- нията	Нетно	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презаст- ра- ховане на задълже- нията	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Договори по животозастра- ховане	86,252	(263)	85,989	87,997	(132)	87,865	83,980	–	83,980
Договори по общо застраховане	218,916	(16,271)	202,645	217,625	(16,775)	200,850	211,977	(19,969)	192,008
Общо задължения по застраховат- елни договори	305,168	(16,534)	288,634	305,622	(16,907)	288,715	295,957	(19,969)	275,988

Брутните задължения по животозастрахователни договори са представени в долупосочената таблица:

	2016 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.
Резерв за бонуси и отстъпки	12	–
Математически резерв	72,134	73,544
Резерв за предстоящи плащания	7,038	7,593
Пренос-премиен резерв	3,310	2,917
Резерв за бъдещо участие в печалбата	2,250	2,211
Допълнителен резерв за очаквано неблагоприятно отклонение от използваните технически основи	1,508	1,732
Общо брутни задължения по животозастрахователни договори	86,252	87,997

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

30. Задължения по застрахователни договори

(а) Задължения по спестовни животозастрахователни договори

Пренос-премийният резерв на допълнителни покрития на спестовни животозастрахователни договори е представен заедно с пренос-премийния резерв по рискови животозастрахователни договори.

2016 г.	Бруто Задължения по спестовни застраховател- ни договори хил. лв.	Презастраховане Задължения по спестовни застрахователни договори хил. лв.	Нетно Задължения по спестовни застрахователни договори хил. лв.
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2015 г.	80,236	—	80,236
Признат премиен приход (записани премии)	16,361	—	16,361
Разходи и комисиони	(4,114)	—	(4,114)
Изплатени задължения за смърт, изтекъл срок, откупи и обезщетения	(13,246)	(70)	(13,316)
Отписани премии	(609)	—	(609)
Възвръщаемост от инвестиции на математическия резерв	1,833	—	1,833
Отклонение от очакваните предположения	(2,312)	—	(2,312)
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2016 г.	78,149	(70)	78,079
2015 г.	Бруто Задължения по спестовни застраховател- ни договори хил. лв.	Презастраховане Задължения по спестовни застрахователни договори хил. лв.	Нетно Задължения по спестовни застрахователни договори хил. лв.
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2014 г.	76,570	—	76,570
Признат премиен приход (записани премии)	21,305	—	21,305
Разходи и комисиони	(3,997)	—	(3,997)
Изплатени задължения за смърт, изтекъл срок, откупи и обезщетения	(12,300)	—	(12,300)
Отписани премии	(850)	—	(850)
Възвръщаемост от инвестиции на математическия резерв	2,206	—	2,206
Отклонение от очакваните предположения	(2,698)	—	(2,698)
Математически резерв и резерв за висящи плащания към 31 декември 2015 г.	80,236	—	80,236

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

30. Задължения по застрахователни договори (продължение)

(б) Задължения по рискови животозастрахователни договори

	2016 г.			2015 г.		
	Задължения по рискови застрахователни договори	Презас-траховане	Нетно	Задължения по рискови застрахователни договори	Презас-траховане	Нетно
	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Резерв за предявени претенции от застр. лица	466	—	466	465	—	465
Резерв за възникнали, но непредявени претенции	555	—	555	436	—	436
Резерв за предстоящи плащания	1,021	—	1,021	901	—	901

(1) Резерв за предстоящи плащания

	2016 г.			2015 г.		
	Задължения по застрахователни договори	Презас-траховане на задължения	Нетно	Задължения по застрахователни договори	Презас-траховане на задължения	Нетно
	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв
към 1 януари	901	—	901	1,001	—	1,001
Претенции възникнали през настоящата застрахователна година	4,785	(15)	4,770	3,672	(9)	3,663
Изплатени през годината претенции	(4,665)	15	(4,650)	(3,772)	9	(3,763)
към 31 декември	1,021	—	1,021	901	—	901

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

30. Задължения по застрахователни договори (продължение)

(б) Задължения по рискови животозастрахователни договори (продължение)

(2) Пренос-премиен резерв по рискови и допълнителни покрития на спестовни животозастрахователни договори

	2016 г.			2015 г.		
	Задължения по рискови застрахователни договори	Презастраховане	Нетно	Задължения по рискови застрахователни договори	Презастраховане	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Към 1 януари	2,917	(132)	2,785	2,469	–	2,469
Записани премии	26,678	(502)	26,176	29,006	(282)	28,724
Спечелени премии	(26,285)	441	(25,844)	(28,558)	150	(28,408)
Към 31 декември	3,310	(193)	3,117	2,917	(132)	2,785

(в) Резерв за предстоящи плащания по инвестиционни договори

В резерва за предстоящи плащания са включени 123 хил. лв. за 2016 г. (162 хил. лв. за 2015 г.) по инвестиционни договори с настъпил падеж, но неизплатени на клиентите.

(г) Задължения по договори за общо застраховане

	2016 г.			2015 г.		
	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане на задължения	Нетно	Задължения по застрахователни договори	Презастраховане на задължения	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Резерв за предявени претенции от застр. лица	91,840	(10,191)	81,649	87,843	(9,828)	78,015
Резерв за възникнали, но непредявени претенции	63,325	(5,392)	57,933	69,709	(6,491)	63,218
Резерв за предстоящи плащания	155,165	(15,583)	139,582	157,552	(16,319)	141,233
Пренос-премиен резерв	63,751	(688)	63,063	60,073	(456)	59,617
Общо задължения по договори за общо застраховане	218,916	(16,271)	202,645	217,625	(16,775)	200,850

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

30. Задължения по застрахователни договори (продължение)

(г) Задължения по договори за общо застраховане (продължение)

(1) Резерв за предстоящи плащания

	2016 г.			2015 г.		
	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презастра- ховане на задължения	Нетно	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презастра- ховане на задължения	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
към 1 януари	157,552	(16,319)	141,233	154,342	(19,421)	134,921
Претенции възникнали през настоящата застрахователна година	95,891	(4,267)	91,624	97,364	(6,496)	90,868
Корекции на претенциите, възникнали в предходни години, дължащи се на промяна в предположенията:						
Изменения в претенциите, възникнали през предходни застрахователни години	(14,320)	(489)	(14,809)	(20,456)	2,131	(18,325)
Изплатени през годината претенции	(83,958)	5,492	(78,466)	(73,698)	7,467	(66,231)
към 31 декември	<u>155,165</u>	<u>(15,583)</u>	<u>139,582</u>	<u>157,552</u>	<u>(16,319)</u>	<u>141,233</u>

(2) Пренос-премисен резерв

	2016 г.			2015 г.		
	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презастра- хованена задължения	Нетно	Задълже- ния по застрахо- вателни договори	Презастра- ховане на задължения	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
към 1 януари	60,073	(456)	59,617	57,635	(551)	57,084
Записани през годината премии	173,059	(10,390)	162,669	162,118	(9,321)	152,797
Събрани през годината премии	(169,381)	10,158	(159,223)	(159,680)	9,416	(150,264)
към 31 декември	<u>63,751</u>	<u>(688)</u>	<u>63,063</u>	<u>60,073</u>	<u>(456)</u>	<u>59,617</u>

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

30. Задължения по застрахователни договори (продължение)

(г) Задължения по договори за общо застраховане (продължение)

Към 31.12.2016 г. Групата е заделила резерв за неизтекъл риск, калкулиран на база коефициент на икономическа възвръщаемост по всички видове застраховки.

Стойността следва групова методология за изчисление, основаваща се на оценка на крайните задължения за щети към последната година на събитие. Бъдещите ефекти не могат да се оценят еднозначно, поради липса на статистически данни за претенциите, които ще бъдат предявени през следващата година, както и поради липса на финансова информация за бъдещи периоди. Допълнителната необходима сума на административните разходи по тези полици се базира на подхода съгласно допълнителния резерв, определен в съответствие с чл. 11а от Наредба № 27.

31. Задължения по инвестиционни договори

	2016 г.			2015 г.			1 януари 2015 г. (коригиран)		
	Задължения по инвестиционни договори	Презас-траховане	Нетно	Задължения по инвестиционни договори	Презас-траховане	Нетно	Задължения по инвестиционни договори	Презас-траховане	Нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по инвестиционни договори без допълнителни, негарантирани доходи	11,489	–	11,489	8,471	–	8,471	1,334	–	1,334

32. Задължения към персонала при пенсиониране

Задълженията към персонала включват настоящата стойност на задължението на Групата за изплащане на обезщетения на наетия персонал при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две brutни заплати при пенсиониране, а ако има трудов стаж над 10 години в същото предприятие, обезщетението е в размер на шест brutни заплати към момента на пенсиониране.

Сумите, признати в консолидирания отчет за приходи и разходи, са както следва:

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за текущ стаж	93	89
Разходи за лихви по задължение за доходи на наети лица	8	20
	101	109

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране са, както следва:

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
на 1 януари	861	869
Разходи за лихви	8	20
Разходи за текущ стаж	94	89
Изплатени доходи на персонала	(24)	(116)
Актьорски (печалби)/загуби	20	(1)
на 31 декември	959	861

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

32. Задължения към персонала при пенсиониране (продължение)

Основните актюерски предположения, използвани при определяне на задължението за изплащане на дефинирани доходи на персонала при пенсиониране, са както следва:

	2016 г. %	2015 г. %
Бъдещи увеличения на заплатите:	1.0	1.0
Процент на отпадания (темп на текучество):	11.0	11.0
Норма на дисконтиране	1.84	2.36

Избраният дисконтираш лихвен процент е определен на база на публикуваната информация от БНБ за доходността на предлаганите на финансовия пазар в България инструменти за дългосрочни инвестиции (държавни ценни книжа, облигации по ЗУНК и др.) в края на 2016 г., съответно на 201 г.

Предположението за ръст на работните заплати се базира на предоставената информация от Ръководството на Групата и е в размер на 1% годишен ръст спрямо предходния отчетен период.

Използвана е таблица за смъртност, базирана на общата смъртност на населението в България: Б 1989-1999 с направени допълнителни модификации.

В таблицата по-долу е представен количествен анализ на чувствителността на задължението за доходи на персонала при пенсиониране спрямо ключовите актюерски допускания:

Допускания	Дисконтов фактор		Ръст на раб. заплата		Смъртност		Текучество	
	Увели- чение с 0.25%	Намале- ние с 0.25%	Увели- чение с 0.25%	Намале- ние с 0.25%	Увели- чение с 0.25%	Намале- ние с 0.25%	Увели- чение с 1%	Нама- ле- ние с 1%
Ниво на чувствителност	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	0.25%	с 1%	1%
31 декември 2016 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Ефект върху пенсионното задължение – увеличение/(намаление)	(6)	6	6	(6)	(7)	7	(27)	27
31 декември 2015 г.								
Ефект върху пенсионното задължение – увеличение/(намаление)	(6)	6	6	(6)	(7)	7	(26)	26

Анализът на чувствителността е направен чрез екстраполиране на ефекта от разумно очаквани промени в ключовите допускания върху салдото на пенсионното задължение в края на отчетния период.

В таблицата по-долу е представена матуритетната структура на задължението за доходи на персонала при пенсиониране на база на очакваните недисконтирани плащания:

	2016 г. хил. лв.	2015 г. хил. лв.
до 1 година	506	459
от 2 до 5 години	682	753
над 5 години	4,265	4,188
Общо очаквани недисконтирани плащания	5,453	5,400

Към края на текущия отчетен период, средната срочност на пенсионното задължение е 19 години (19 години за 2015 г.).

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

33. Задължения към застрахователи, брокери и агенти

	2016 г.	2015 г.	1 януари 2015 г. (коригиран)
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Дължими комисиони към брокери	2,170	1,919	1,756
Дължими комисиони към агенти	1,407	1,479	1,371
Начислени комисиони по неполучени премии към агенти и брокери	7,084	6,589	5,588
Задължения към застраховани лица	285	475	334
Задължения към застрахователи и презастрахователи	4,818	1,347	1,213
Общо задължения към застрахователи и посредници	15,764	11,809	10,262

Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година. Ръководството счита, че балансовата стойност на задълженията към застрахователи, брокери и агенти е близка до справедливата им стойност поради краткосрочния им характер.

34. Търговски и други задължения

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за възнаграждения на персонала	1,564	2,081
Разходи за социални осигуровки и други данъци	1,259	1,105
Задължения към гаранционен и обезпечителен фонд	1,165	1,118
Търговски задължения	542	432
Начислени разходи	852	687
Други	280	81
	5,662	5,504

Всички суми подлежат на изплащане в рамките на една година. Ръководството счита, че балансовата стойност на търговските и други задължения е близка до справедливата им стойност поради краткосрочния им характер.

35. Провизии

През 2016 г. Групата е направила провизия за вероятно задължение по предявени претенции към Групата.

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
към 1 януари	6,272	6,089
Начислена провизия през периода	476	506
Използвана за периода	(3,946)	(323)
Реинтегрирана	(20)	—
към 31 декември	2,782	6,272

През 2013 г. възникват съдебни спорове относно право на собственост върху недвижими имоти, продадени от Групата преди края на 2007 г. Провизирана е сума в размер на 4,919 хил.лв. с цел покритие на загуби при негативно развитие на съдебните дела. През 2014 г. е начислена допълнителна провизия към съществуващите съдебни дела в размер на 1,201 хил.лв., а през 2015 г. доначислената провизия е в размер на 506 хил.лв. През 2015 г. под формата на паричен поток е изразходена провизия в размер на 323 хил.лв. в следствие на негативно развитие по едно от съдебните дела. През 2016 г. е освободена провизия от 20 хил.лв. по едно от съдебните дела, изплатени са 3,946 хил.лв. във връзка с приключил съдебен процес, по който Групата е осъдена да заплати на ищеца претендираната сума и натрупани лихви, и са провизирани лихви в размер на 476 хил.лв. Натрупаната към 31.12.2016 г. провизия в размер на 2,782 хил.лв. касае само един съдебен спор за собственост на недвижим имот.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

36. Собствен капитал и резерви

(а) Регистриран капитал

	<u>2016 г.</u>	<u>2015 г.</u>
	<u>хил. лв.</u>	<u>хил. лв.</u>

Регистриран основен капитал

Обикновени акции по 10 лева всяка

38,600 38,600

Регистрираният капитал се състои от 3,860,000 обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 лева на акция. Всички емитирани акции са изцяло платени.

Акционерното участие в основния капитал се разпределя както следва:

		<u>(%)</u>
към 31 декември 2016 г.	Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия	100.00
		<u>100.00</u>
към 31 декември 2015 г.	Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия	100.00
		<u>100.00</u>

(б) Други капиталови резерви

Запасен фонд се образува за покриване на очаквани неблагоприятни отклонения в плащанията на застрахователните дружества в Групата по предлаганите от тях застраховки и здравни осигуровки.

Този резерв осигурява изравняване на бъдещите колебания в развитието на задълженията. Запасният фонд е разпределен по застрахователните сегменти в групата както следва:

	<u>2016 г.</u>	<u>2015 г.</u>
	<u>хил. лв.</u>	<u>хил. лв.</u>
По животозастраховане	1,408	1,408
По общо застраховане	760	758
	<u>2,168</u>	<u>2,166</u>

(в) Капиталови резерви

Капиталовите резерви са образувани от Групата по чл. 246 ал. 2 т.1 и по чл. 246 ал. 2 т.4 от Търговския закон.

(г) Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв включва следните елементи:

	<u>2016 г.</u>	<u>2015 г.</u>
	<u>хил. лв.</u>	<u>хил. лв.</u>
Преоценъчен резерв на материални активи	1,734	1,683
Преоценъчен резерв на финансови активи на разположение за продажба	20,052	17,442
	<u>21,786</u>	<u>19,125</u>

Преоценъчният резерв на материални активи представлява основно разликата до справедлива стойност на прехвърлени сгради през 2007 г. от сгради за дейността към инвестиционни имоти, в следствие на промяна в начина на ползване.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

36. Собствен капитал и резерви (продължение)

(д) Платени дивиденди

	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
<i>Декларирани и платени през годината</i>		
Дивиденди, разпределени на акционерите:		
Дивидент за 2015 г.: 2.13 лева (2014 г.: 2.45 лева)	8,237	9,467
Общо платени дивиденди за годината	8,237	9,467

37. Правила за управление на риска

(а) Управленска рамка

Основната цел на рамката за управление на риска и за финансово управление на Групата е да се защитят акционерите от събития, които са пречка за последователното постигане на целите по отношение на финансовите резултати, включително невъзможността да се използват възникнали възможности. Групата е разработила и въвела правила и процедури за управление и контрол на риска с цел да определи, управлява и контролира степента на финансов и застрахователен риск. Правилата и процедурите за управление и контрол на риска се приемат от Управителния съвет и се одобряват от Надзорния Съвет. Главната цел на рисковата политика е да наложи ясно определени параметри за операциите на Групата, така че да ограничи максимално потенциалното негативно влияние на рисковете върху финансовите резултати на Групата.

Групата е създава звено за управление на риска с ясни правила на работа, одобрени от Управителния съвет, неговите комитети и свързаните комитети на изпълнителното ръководство. Отделите „Финансови рискове и втора линия актюерска функция“ и „Нефинансови рискове“ са част от дирекция „Риск“, която е на пряко подчинение на Изпълнителния Директор, отговарящ за „Финанси и Риск“.

В обхвата на управляваните рискове от Сектор „Финансови рискове“ попадат:

- Застрахователен риск;
- Риск от управление на активите и пасивите, което включва компонентите на финансовия риск:
 - Лихвен риск;
 - Кредитен риск;
 - Ликвиден риск;
 - Валутен риск.

В обхвата на управляваните рискове от Сектор „Нефинансови рискове“ попадат:

- Операционен Риск;
- Непрекъснатост на Бизнеса.

Като член на Групата Кей Би Си, Групата е в процес на промяна на процедурите си по управление на риска в съответствие със стандартите и изискванията на Групата Кей Би Си. Тези стандарти включват следните елементи:

- Вътрешен комитет за наблюдение на риска - Комитет за контрол и управление на риска и капитала;
- Разработване на процедури и системи за идентифициране на рисковете, измерването им и отчитането на тяхното развитие;
- Разработване на система от лимити и процедури, които определят рисковия толеранс и ограничават рисковата експозиция на Групата.

37. Правила за управление на риска (продължение)

(б) Цели, политики и подход за управление на капитала

Групата е установила следните цели, политики и подход за управление на капитала за управление на рисковете, които се отразяват на капиталовата ѝ позиция:

- за поддържане на необходимото ниво на стабилност на Групата и следователно за осигуряване на определена степен на сигурност за застрахованите лица;
- за разпределяне на капитала ефикасно и в подкрепа на развитието на бизнеса, като се гарантира, че възвръщаемостта върху използвания капитал отговаря на изискванията на лицата, осигуряващи капитала и на акционерите;
- за запазване на финансова гъвкавост чрез поддържане на адекватна ликвидност и достъп до редица капиталови пазари;
- за хармонизиране на профила на активите и пасивите като се вземат под внимание вътрешноприсъщите за бизнеса рискове;
- за поддържане на финансова сила в подкрепа на разрастването на новия бизнес и за удовлетворяване на изискванията на застрахованите лица, регулаторите и акционерите;
- за поддържане на стабилен кредитен рейтинг и добри капиталови съотношения, за да се подкрепят целите на бизнеса на Групата и да се увеличи максимално възвръщаемостта на акционерите.

При отчитането на финансовата стабилност, капиталът и платежоспособността се оценяват като се използват правилата на Групата Кей Би Си. Тези капиталови тестове се базират на изискваните нива на капитал и платежоспособност и редица предпазливи предположения по отношение на видовете поемани застрахователни продукти.

Политиката за управление на капитала на Групата по отношение на застрахователния ѝ бизнес е да поддържа достатъчно капитал за покриване на законовите изисквания, включително каквито и да било допълнителни суми, изисквани от регулатора.

Подход към капиталовото управление

Групата се стреми да оптимизира структурата и източниците на капитал, за да гарантира, че непрекъснато увеличава максимално възвръщаемостта за акционерите и притежателите на полици.

Подходът на Групата към управлението на капитала включва управление на активите, пасивите и рисковете по координиран начин, като регулярно се оценява дефицита между нивото на отчетения и изисквания капитал (за всяко регулирано дружество) и се предприемат подходящи мерки за повлияване на капиталовата позиция на Групата в светлината на промените в икономическите условия и характеристиките на риска. Важен аспект от цялостния процес на управление на капитала на Групата е определянето на целеви норми на възвръщаемост, коригирани за отразяване на риска, които се хармонизират с целите за постигнати резултати и гарантират, че Групата остава фокусирана върху създаването на по-добра възвръщаемост за акционерите.

Основният източник на капитал, използван от Групата, са средства от собствениците на акционерния капитал. Когато е ефикасно да се направи това, в допълнение към по-традиционните източници на финансиране, Групата използва и такива капиталови източници като презастраховане и секюритизация.

Капиталовите изисквания се прогнозируют рутинно и периодически и се оценяват както спрямо прогнозния наличен капитал, така и спрямо очакваната вътрешна възвръщаемост, включително анализи на риска и чувствителността. Накрая процесът е предмет на одобрение от страна на Управителния съвет.

Групата е разработила рамка за Индивидуална оценка на капитала (ИОК) за идентифициране на рисковете и количествено определяне на техния ефект върху икономическия капитал. ИОК прави приблизителна оценка на това колко капитал е необходим за намаляване на риска от неплатежоспособност до малка степен на вероятност. ИОК се разглежда и при оценката на капиталовите изисквания.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

37. Правила за управление на риска (продължение)

(б) Цели, политики и подход за управление на капитала (продължение)

Подход към капиталовото управление (продължение)

През изминалата година има увеличение на капитала. То се дължи основно на увеличение на преоценъчния резерв в размер на 2,661 хил.лв. и на по-високия финансов резултат за 2016 г. спрямо 2015 г.

	Застраховане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Общо акционерни средства според консолидирания финансов отчет	151,929	151,929
Налични капиталови средства към 31 декември 2016 г.	151,929	151,929
	Застраховане	Общо
	хил. лв.	хил. лв.
Общо акционерни средства според консолидирания финансов отчет	144,594	144,594
Налични капиталови средства към 31 декември 2015 г.	144,594	144,594

(в) Регулаторна рамка

Регулаторните органи се интересуват основно от това да защитят правата на застрахованите лица и ги наблюдават строго, за да гарантират, че Групата управлява бизнеса подходящо в полза на застрахованите лица. В същото време регулаторните органи се интересуват и от това да гарантират, че Групата поддържа подходяща платежоспособна позиция, за да посрещне непредвидени задължения, възникващи в резултат на икономически сътресения или природни бедствия.

Бизнес операциите на Групата са предмет и на регулаторни изисквания в юрисдикцията, в която тя функционира. Тези нормативни изисквания не само предвиждат одобрение и наблюдение на дейността, но налагат и определени рестриктивни разпоредби (например, минимален гаранционен капитал) за свеждане до минимум на риска от неизпълнение и неплатежоспособност от страна на застрахователните компании за посрещане на непредвидени задължения при тяхното възникване. Групата е отговаряла на всички тези изисквания през цялата финансова година.

(г) Рамка за управление на активите и пасивите (УАП)

Финансови рискове възникват от откритите позиции по лихвени, валутни и капиталови инструменти, които са изложени на общи и специфични движения на пазара. Групата управлява своите активи и пасиви в обхвата на рамката за УАП, която е разработена за постигане на дългосрочна възвръщаемост върху инвестициите, която надвишава нейните задължения по застрахователните и инвестиционните договори. Основната техника на УАП на Групата е да се съпоставят активите с пасивите, възникващи по застрахователни и инвестиционни договори чрез препратка към типа на доходите и претенциите, дължими на застрахованите лица.

Рамката за УАП на Групата е интегрирана с управлението на финансовите рискове, свързани с другите финансови активи и пасиви на Групата, които не са пряко свързани със застрахователни и инвестиционни задължения, и е неразделна част от политиката за управление на застрахователния риск, за гарантиране във всеки период на достатъчност на паричните потоци, които са на разположение за посрещане на задълженията по застрахователни и инвестиционни договори.

38. Застрахователен и финансов риск

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори

Основният риск, пред който е изправена Групата, е, че реалните плащания на претенции и застрахователни суми, свързани с условията на сключените договори, биха могли да се различават от очакваните предположения.

Целта на Групата е да гарантира, че заделените застрахователни резерви са достатъчни за покриване на поетите задължения. Поетите застрахователни рискове са обект на оценка, на база действащата подписваческа политика на Групата.

Групата има сключени договори за презастраховане с цел предпазване от евентуални събития, които могат да се отразят неблагоприятно на финансовата ѝ устойчивост. Самозадържането на застрахователя е до определен размер, сумите над който автоматично се презастраховат. На презастрахователя се цедират сумите над самозадържането на база сключените презастрахователни договори, какъвто е случаят със застраховките „Живот“.

Животозастрахователни договори

Животозастраховането се отнася до застрахователно покритие за смърт или преживяване на застрахованото лице. Дългосрочните полици обикновено се сключват за срок над 5 години и имат клауза за откупна стойност. Застрахователят няма възможност да променя премиите по полицата и трябва да предоставя покритие на риска при условие, че застрахованото лице внася премиите. Освен това животозастраховането включва и краткосрочни ежегодно подновяващи се рискови застраховки „Живот“ и Медицинска застраховка.

Класификация на договорите

Застрахователни договори са договори, при които Групата поема значителен застрахователен риск чрез компенсация на застрахованото лице или на друго ползващо лице (бенефициент), в случай на настъпване на специфично несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което влияе неблагоприятно на застрахованото лице.

Всеки риск, който не е класифициран като застрахователен, е финансов риск.

Инвестиционните договори са договори, свързани с финансов риск. Финансовият риск е рискът, свързан с евентуална бъдеща промяна в един или няколко от изброените: лихвени проценти, цена на ценни книги, пазарни цени, валутни цени, ценови индекс, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие, че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора.

Инвестиционните договори се класифицират допълнително като такива с или без допълнителни негарантирани доходи.

Договор, класифициран като „застрахователен“, е такъв до края на периода си на действие, независимо от възможността застрахователният риск да намалее значително.

Договор, класифициран като „инвестиционен“, може да бъде рекласифициран в бъдеще като „застрахователен“, ако застрахователният риск стане съществен.

Застрахователните договори се класифицират като застраховки със спестовен елемент и рискови застраховки.

Спрямо описаната по-горе класификация договорите на ДЗИ се разпределят както следва:

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Застрахователни договори със спестовен елемент

Тези договори комбинират плащания при смърт със спестовен елемент. Клаузата за допълнителен, но негарантиран доход (участие в печалбата) се съдържа в застрахователните договори със спестовен елемент. За тях Групата формира и поддържа математически резерв:

- смесени застраховки „Живот”: тази полица предлага изплащане на фиксирана в договора застрахователна сума в случай на смърт или при доживяване на договорения в полицата срок. Групата е формирала портфейл от застрахователни договори със спестовен елемент (смесени застраховки „Живот”) и право на участие в печалбата от целеви инвестиции, свързани с вътрешни инвестиционни фондове;
- детски застраховки: представляват договори с фиксиран падеж, при които ползващото дете получава гарантирано на падеж (при навършени 18 или повече години) застрахователната сума, посочена в договора, независимо дали застрахования е доживял или не края на срока;
- универсална застраховка: продукт, комбиниращ натрупване на спестовен фонд с минимална гарантирана доходност, с допълнително плащане на договорена застрахователна сума при смърт; Капитал: от края на 2008 г. и Еврогарант от 2014 г., 2015 г. и 2016 г.; застраховка „Живот” с натрупване на спестовен фонд, при която е включена клауза за допълнителен, гарантиран доход за фиксиран период. Групата не отделя гарантирания елемент от правото за допълнителен, негарантиран доход и признава задължение за бъдещо разпределение на доходи върху целия договор. Това задължение е представено като част от математическия резерв в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата;
- Групови договори със спестовен елемент, сключвани от работодатели със срок от една година.

Рискови застраховки

Краткосрочни договори, обикновено със срок от една година и с право на ежегодно подновяване. Такъв вид договори се сключват по следните видове застраховки: рискови застраховки Живот, здравни застраховки и застраховки Медицинска застраховка, които осигуряват изплащане на застрахователната сума при смърт (смърт от злополука) или на обезщетения, свързани с нарушаване на телесната цялост. Този тип застрахователни договори не предлагат плащания при доживяване или гарантирани откупни стойности. За тази част от отчетените премии, която се отнася за периода на договорено покритие на риска след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние, се формира пренос-премиен резерв, отразен в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата. Рисковите застраховки, предлагани от Групата са както следва:

- Рискови застраховки „Живот”;
- Медицинска застраховка.

Инвестиционни договори (свързани с финансов риск)

Договори, при които прехвърлянето на застрахователен риск към Групата от застрахованото лице не е съществено. Инвестиционният риск се поема от застрахованото лице.

От 2007 г., Групата предлага договори, които се класифицират като инвестиционни със застрахователен компонент, както следва:

- С допълнителни негарантирани доходи: ДЗИ не предлага такива продукти;
- Без допълнителни негарантирани доходи (предлаганите инвестиционни договори са със застрахователен компонент).

Като премиен приход в консолидирания отчет за приходи и разходи на Групата се отчита само застрахователната премия, т.е. частта от премията, свързана с поетия застрахователен риск. Сумите, събрани по инвестиционните договори, които прехвърлят предимно финансов риск, като дългосрочни спестовни договори със застрахователен компонент, се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата. Сумите, събрани по тях, се кредитират в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата директно като увеличение на депозитния компонент по застраховките.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Основните рискове, на които е изложена Групата, са следните:

Основният риск, пред който е изправена Групата, е рискът, че реалните претенции или времето на тяхното възникване могат да се различават от очакванията. Това се повлиява от честотата и тежестта на претенциите. Целта на Групата е да гарантира, че за покриването на тези задължения са на разположение достатъчни здравноосигурителни резерви.

Смъртност – риск от загуби, дължащи се на факта, че смъртността на застрахованите е по-висока от очакваната.

При изчисляването на застрахователните премии и математическия резерв, Групата използва таблици за смъртност на общо население на България и застрахователна таблица за смъртност. Застрахователната таблица за смъртност е базирана на смъртността на общото население на България, с допълнителни корекции, отразяващи поведението на застрахователната съвкупност, съставена от застрахованите лица в Групата. На годишна база, Групата прави анализ на смъртността на застрахованите лица по индивидуалните договори и съпоставя получените резултати с използваните таблици за смъртност. Допълнително се прави и анализ на смъртността на застрахованите лица по групови застрахователни договори.

Наблюдава се известна несигурност по отношение на влиянието на епидемиите и промените в стила на живот като тютюнопушене, хранителни навици и навиците за физическа дейност, които могат да доведат до влошаване на показателите за смъртност в бъдеще.

Загуба на работоспособност (инвалидност) – риск от загуби, дължащи се на факта, че инвалидността при застрахованите е по-висока от очакваната.

Като задължително или избираемо покритие към застрахователните договори на Групата се предлага трайно загубена или намалена работоспособност от злополука, или трайно загубена или намалена работоспособност от злополука и заболяване. Рисковите премии по този вид застрахователни договори се определят на базата на миналия опит на Групата. На годишна база се прави анализ на настъпилите събития, свързани с този риск за застрахованите лица по индивидуални договори, и се съпоставят получените резултати с използваните рискови премии. Допълнително се прави и анализ на загубата на работоспособността на застрахованите лица по групови договори.

Заболеваемост – риск от загуби, дължащи се на факта, че заболяемостта на застрахованите е по-висока от очакваната.

Групата предлага допълнителен пакет „Особено тежки заболявания“, който се сключва към основното покритие на спестовни застраховки „Живот“.

Откупи и отпадания

Процентът на откупите и отпаданията е фактор, който влияе върху портфейла на Групата. Ежегодно се извършва анализ на броя на откупите и отпаданията, както и на изплатените суми. Анализът се извършва отделно за всеки портфейл от договори.

Разходи – риск от загуби, дължащи се на факта, че действителните разходи на Групата, свързани с обслужване на портфейла на застрахованите лица, са по-високи от очакваните.

При определяне на застрахователните премии, Групата отчита очакваните административни разходи за бъдещи периоди. На годишна база се съпоставят очакваните и действителните административни разходи на Групата. През последните 10 години, вследствие на хиперинфлацията през 1996-1997 година в България и обезценяването на застрахователния портфейл по животозастраховане на ДЗИ, се наблюдава значително превишение на действителните разходи спрямо очакваните разходи, калкулирани в застрахователните премии.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Основните рискове, на които е изложена Групата, са следните (продължение):

Подписваческата стратегия на Групата е разработена така, че да гарантира, че рисковете, които се приемат за застраховане, са оценени надеждно по отношение на вида риск и нивото на застрахователна сума или обезщетение.

Подписваческите правила осигуряват подходящите критерии за подбор и оценка на рисковете. Това се постига чрез използването на здравни декларации, медицински прегледи и изследвания, които да гарантират, на база на текущото здравословно състояние и семейната медицинска история, направените предположения при ценообразуването. Групата има право да утежни или откаже определени рискове.

В допълнение, политиката за строг преглед на претенциите за оценка на всички нови и текущи претенции, редовен подробен преглед на процедурите за обработка на претенциите и често разследване на възможни измамни претенции са всички политики и процедури, които са въведени в практиката за намаляване на експозицията на риск на Групата. Групата също така налага политика за активно управление и своевременно разследване на претенциите, за да намали експозицията си към непредвидими бъдещи развития, които биха могли да окажат негативно влияние върху дейността.

При рисковите застраховки „Живот“ и Медицинска застраховка рискът се диверсифицира в зависимост от професията (рисковия клас), в който попада застрахованото лице или лица в Групата (при груповите договори).

В допълнение, Групата презастрахова определени рискове с цел предпазване от събития, които могат да окажат неблагоприятно влияние върху финансовата ѝ устойчивост.

От друга страна, Групата прилага политика на активно управление и контрол върху предявените претенции, която да намали или да изключи възможността от неблагоприятно развитие на риска.

При застрахователните договори с клауза за допълнителен, негарантиран доход част от застрахователния риск се споделя със застрахованите лица.

Застрахователният риск, описан по-горе, се влияе от правото на застрахованото лице да не плаща бъдещите премии или да прекрати преждевременно застрахователния договор.

Таблиците по-долу показват концентрацията на задължения по животозастрахователните договори:

31 декември 2016 г.	Спестовни застраховки	Рискови застраховки	Общо задължения по животозастрахователни договори
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутно			
София Град	19,756	3,915	23,671
Северна България	25,954	-	25,954
Източна България	21,739	-	21,739
Северна България	7,656	-	7,656
Западна България	7,232	-	7,232
Презастраховане	-	(263)	(263)
Нетно	82,337	3,652	85,989

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Основните рискове, на които е изложена Групата, са следните (продължение):

Към 31 декември 2016 г., в резерва за предстоящи плащания са включени 123 хил.лв. по инвестиционни договори с настъпил падеж, но неизплатени на клиентите.

31 декември 2015 г.	Спестовни застраховки	Рискови застраховки	Общо задължения по животозастрахователни договори
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутно			
София Град	18,432	3,414	21,846
Северна България	27,173	-	27,173
Източна България	22,840	-	22,840
Северна България	8,305	-	8,305
Западна България	7,833	-	7,833
Презастраховане	-	(132)	(132)
Нетно	84,583	3,282	87,865

Към 31 декември 2015 г., в резерва за предстоящи плащания са включени 162 хил.лв. по инвестиционни договори с настъпил падеж, но неизплатени на клиентите.

Методи и предположения за изчисление на математическия резерв

Математическият резерв при класическите спестовни продукти се изчислява чрез използване на нето-премиен проспективен метод.

Математическият резерв е разликата между настоящата стойност на очакваните бъдещи застрахователни плащания и настоящата стойност на очакваните бъдещи нето премии без използване на цилмерова поправка (квота).

За Универсална застраховка „Живот“, застраховки „Капитал“ и Еврогарант, математическият резерв се изчислява по Ретроспективен метод и е равен на натрупания спестовен фонд към датата на изчисление.

Към брутния математически резерв, включително капитализираната стойност на пенсиите, са включени допълнително разпределената доходност по полиците и допълнителна сума за административни разходи.

Математическият резерв и капитализираната стойност на пенсиите се изчисляват по проспективен метод от информационната система на Групата, по методика, определена от отговорния актюер. Изчислението се основава на същите технически основи, с които са изчислени нето премиите, включително технически лихвен процент и таблицата за смъртност. Изчислението на математическия резерв и капитализираната стойност на пенсиите съответства на базата, на която се отчита премийният приход в годишния консолидиран отчет на Групата.

Математическият резерв е изчислен като сума на математическите резерви на всяка полица, изчислени индивидуално от автоматизираната система за всяка действаща застраховка.

Основни предположения

Математическият резерв по смесени застраховки „Живот“, детски застраховки, застраховки с право на участие в печалбата от целеви инвестиции, свързани с вътрешни инвестиционни фондове на Групата и Универсална застраховка, е изчислен при същите актюерски предположения, които са били използвани за изчисляване на нето премиите (включително технически лихвен процент и таблицата за смъртност) и са включени в одобрения застрахователно технически план:

- Техническа лихва - 4%; 3%, 2.5%, 1.8%, 1.75%, 1.3%, 1.1% и 0.8% (за продукти в сила след октомври 2006 г.); 2.5% за Универсална и смесени застраховки „Живот“; 1.8% за дългосрочна рискова застраховка „Живот“;

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Основните рискове, на които е изложена Групата, са следните (продължение):

Основни предположения (продължение)

- Национални таблици за смъртност Б-1952/1968 (застрахователна), Б-1989/1991 (общо население), Б-1989/1999 (модифицирана застрахователна), Б-1989/2003 (общо население), Б-2011/2013 (общо население).

Поради възможните отклонения между застрахователно-техническите планове и действителните резултати, математическият резерв и капитализираната стойност на пенсиите са увеличени с допълнителен резерв за неблагоприятно отклонение от актюерските предположения - за продукти в система Лайф.

Таблици за смъртност

Използваните таблици за смъртност са базирани на смъртността на общото население в България, като в някои случаи, по преценка на актюерите, се отчита и смъртността на застрахователната съвкупност (опитът на Групата).

Норма на дисконтиране

Базира се на техническата лихва, използвана при калкулациите на премиите, която е съобразена с практиката на пазара, нормативните изисквания и дългосрочната инвестиционна стратегия на Групата.

Административни разходи

Предположенията за разходи отразяват прогнозни разходи, изчислени при разумни предположения, които са свързани с поддържането и обслужването на действащите полици. Предположенията се основават на текущите нива на разходи, коригирани с процент на очаквана инфлация.

Норми на откупуване

Откупените застраховки са свързани с упражняване на клаузата за доброволно прекратяване на полиците от страна на застрахованите лица. Групата регулярно извършва наблюдение и анализи на прекратените полици.

Нормите на откупуване не се вземат под внимание при изчисление на задълженията (математическия резерв).

Чувствителност

Анализът на чувствителността на резервите се базира на направени симулации, като последователно са променени основните фактори и предположения.

Основните фактори, които влияят на размера на математическия резерв, са възвръщаемост на инвестицията, смъртност, разходи, откупи и норма на дисконтиране. Групата е направила симулация за изчисление на ефекта от промяна в тези фактори.

В таблиците по-долу са описани влиянията на различните фактори и предположения върху размера на резервите по застрахователни договори:

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(а) Застрахователен риск по животозастрахователни договори (продължение)

Чувствителност (продължение)

Договори по животозастраховане

31 декември 2016 г.

	Промяна в предположенията	Ефект върху brutните задължения хил. лв.	Ефект върху нетните задължения хил. лв.
Смъртност	+ 10%	93	93
Възвръщаемост на инвестицията	+ 1%	2,580	2,580
Разходи	+ 10%	1,294	1,294
Норма на откупуване	+ 10%	136	136
Норма на дисконтиране	+ 1%	(4,525)	(4,525)
Фактори за недостиг/излишен на резервите	+ 10%	173	173

31 декември 2015 г.

	Промяна в предположенията	Ефект върху brutните задължения хил. лв.	Ефект върху нетните задължения хил. лв.
Смъртност	+ 10%	124	124
Възвръщаемост на инвестицията	+ 1%	1,468	1,468
Разходи	+ 10%	1,585	1,585
Норма на откупуване	+ 10%	147	147
Норма на дисконтиране	+ 1%	(4,974)	(4,974)
Фактори за недостиг/излишен на резервите	+ 10%	148	148

Договори по общо застраховане

31 декември 2016 г.

	Стойност в хил. лв.	Достатъчност на резервите
Текуща най-добра оценка на резервите	131,216	12%
Увеличение на квотата на щетимост с (+10%)	131,941	11%
Намаление събираемостта по регресни искове (-10%)	132,278	11%

31 декември 2015 г.

	Стойност в хил. лв.	Достатъчност на резервите
Текуща най-добра оценка на резервите	129,468	14%
Увеличение на квотата на щетимост с (+10%)	129,612	14%
Намаление събираемостта по регресни искове (-10%)	130,263	14%

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори

Основният риск, пред който е изправена Групата по общозастрахователните договори, е рискът, че реалните претенции могат да се различават от очакванията. Това се повлиява от честотата на претенциите и тежестта на претенциите. Целта на Групата е да гарантира, че за покриването на тези задължения са на разположение достатъчни резерви.

Посочената по-горе експозиция към риск се смекчава чрез диверсифициране на голям портфейл застрахователни договори, прилагане на ограничения в подписваческите си процедури, подходящи методи за оценка на необходимите премии и за оценка на бъдещите задължения, както и мониторинг на извършените разходи за основна дейност.

Групата сключва договори за презастраховане като част от програмата за намаляване на рисковете. Прехвърляне към презастрахователи се прави на непропорционална база. Непропорционалното презастраховане е основно експесно презастраховане, предвидено да смекчи нетната експозиция на Групата към загуби от катастрофични бедствия. Лимитите на задържане за експесното презастраховане варират по продуктови линии и територии на възникване на събитието.

Въпреки че Групата има презастрахователни договорености, тя не се освобождава от преките задължения към застрахованите лица и следователно съществува кредитна експозиция по отношение на прехвърлените рискове по застраховки до степента, в която който и да било презастраховател не е в състояние да посрещне задълженията, поети по тези презастрахователни договорености.

Групата сключва основно следните договори за общо застраховане: автомобилно застраховане, застраховане на домашно имущество, застраховка на обща гражданска отговорност и други. Рисковете по полици за общо застраховане обикновено покриват период от дванадесет месеца.

За договорите за общо застраховане повечето значителни рискове възникват в резултат на пътно-транспортни произшествия, природни бедствия и законодателни практики. За претенциите, предявени по съдебен ред, които отнемат няколко години за уреждане, съществува и инфлационен риск. Този риск се намалява, като се вземат под внимание очакваните нива на инфлация, когато се определят приблизително задълженията по застрахователни договори.

Групата също така е ограничила експозицията си чрез налагане на максимални суми на претенция за определени договори, както и използването на презастрахователни договорености, за да се ограничи експозицията по отношение на катастрофични събития (например, урагани, земетресения и щети от наводнения).

Целта на тези подписвачески и презастрахователни стратегии е да се ограничи експозицията на природни бедствия, въз основа на възможността на Групата за поемане на риск, като това се решава от Ръководството. Общата цел понастоящем е да се ограничи въздействието от едно катастрофално събитие.

Оценката на експозицията към природни бедствия е базирана на структурата на портфейла на Групата. В края на всяка година се одобрява един от моделите на избрани международни презастрахователни брокери като най-добра оценка за катастрофичния риск. Минималния презастрахователен лимит трябва да покрива възможната загуба от събитие с вероятност 1 на 100 години. Винаги съществува риск, обаче, предположенията и техниките, използвани в тези модели, да са ненадеждни или претенциите, възникващи от дадено немоделирано събитие да бъдат по-големи от възникващите от дадено моделирано събитие.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори (продължение)

Таблицата по-долу представя концентрацията на задълженията по договори за общо застраховане по видове бизнес:

	31 декември 2016 г.			31 декември 2015 г.		
	Брутни задължения	Презастраховане на задълженията	Нетни задължения	Брутни задължения	Презастраховане на задълженията	Нетни задължения
	хил.лв	хил.лв	хил.лв	хил.лв	хил.лв	хил.лв
Автомобилно застраховане	175,713	(10,427)	165,286	174,089	(13,750)	160,339
Пожар и други опасности и Щети на имуществото	23,965	(4,791)	19,174	24,779	(2,225)	22,554
Морско, Авиационно и Транспортно застраховане	4,972	(457)	4,515	3,826	(364)	3,462
Здравни застраховки; Помощ при пътуване	3,660	(2)	3,658	3,775	(4)	3,771
Общо Гражданска отговорност	9,095	(594)	8,501	9,714	(431)	9,283
Финансови рискове	1,511	—	1,511	1,441	—	1,441
Общо	218,916	(16,271)	202,645	217,624	(16,774)	200,850

Основни предположения

Основното предположение, залегнало в оценките на задължението, е, че развитието на бъдещите претенции към Групата ще следва модел, сходен с опита от развитието на миналите претенции. Това включва предположения по отношение на размера на всяка претенция, фактори за инфлиране на претенциите и честота на претенции за всяка година на инциденти. Допълнителни качествени преценки се правят за оценка на степента, в която миналите тенденции може да не са приложими в бъдеще, например комбинация от сегментни портфейли, условия по полици и процедури за обработка на претенции. Преценка се използва и за оценка на степента, в която външни фактори, като например съдебни решения и държавно законодателство, оказват влияние върху приблизителните оценки.

През 2016 г. промените в предположенията имат следния ефект върху задълженията по застрахователни договори:

Предположения	Увеличение/ (намаление) на балансовата стойност на резервите по общо застраховане
Увеличение в първоначалния резерв по застраховка "Автокаска" с 5%	75
Завеждане на втора претенция за 30% от отказаните щети по застраховка "Автокаска"	175

През 2015 г. няма промяна в основните предположения, използвани за оценка на задълженията по застрахователни договори.

Таблица за развитие на претенциите

Представените по-долу таблици показват оценка на поетите кумулативни обявени претенции към всяка дата на консолидирания отчет за финансовото състояние, заедно с кумулативните плащания до момента. Кумулативните оценки за претенциите не включват дължимите лихви по съдебните претенции и преките и непреки разходи за уреждането им. Оценката на претенциите не отразява размера на възникналите, но непредявени към датата на консолидираните отчети за финансовото състояние претенции. Кумулативните плащания не са намалени с приходите от възстановеното имущество, както и с преките разходи във връзка с тези претенции.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори (продължение)

Застрахователна година	Преди 2008	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Общо
В края на застрахователната година	356,084	82,320	94,795	85,633	67,826	76,353	53,858	77,131	66,567	74,005	
1 година по-късно	427,250	102,744	115,015	98,435	80,448	85,340	62,938	88,003	77,321		
2 години по-късно	451,056	108,017	121,782	102,547	84,119	86,880	65,035	90,433			
3 години по-късно	459,605	110,131	123,282	103,611	84,269	86,505	65,906				
4 години по-късно	466,838	113,689	123,545	104,302	84,343	86,722					
5 години по-късно	472,896	115,011	124,053	104,808	84,481						
6 години по-късно	476,948	115,976	123,705	104,459							
7 години по-късно	477,361	116,296	124,658								
8 години по-късно	478,299	118,285									
9 години по-късно	478,010										
Настояща преценка на възникналите претенции, с натрупване	478,010	118,285	124,658	104,459	84,481	86,722	65,906	90,433	77,321	74,005	1,304,280
В края на застрахователната година	(235,114)	(55,785)	(66,331)	(60,800)	(45,405)	(54,739)	(39,820)	(47,941)	(40,557)	(48,959)	
1 година по-късно	(359,132)	(87,973)	(98,440)	(86,030)	(67,275)	(75,492)	(54,431)	(74,379)	(61,608)		
2 години по-късно	(396,212)	(95,043)	(108,904)	(93,163)	(73,183)	(78,458)	(57,737)	(79,937)			
3 години по-късно	(419,456)	(100,397)	(115,447)	(97,381)	(76,913)	(79,995)	(59,729)				
4 години по-късно	(436,969)	(108,297)	(118,811)	(99,255)	(78,827)	(81,811)					
5 години по-късно	(454,554)	(111,491)	(120,974)	(100,270)	(81,147)						
6 години по-късно	(464,987)	(113,510)	(121,580)	(101,594)							
7 години по-късно	(469,150)	(114,308)	(122,703)								
8 години по-късно	(472,134)	(117,553)									
9 години по-късно	(474,587)										
Плащания към 31 декември 2016 г.	(474,587)	(117,553)	(122,703)	(101,594)	(81,147)	(81,811)	(59,729)	(79,937)	(61,608)	(48,959)	(1,229,628)

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(б) Застрахователен риск по общозастрахователни договори (продължение)

Брутни задължения по договори за общо застраховане към 31 декември 2016 г.	3,423	732	1,955	2,865	3,334	4,911	6,177	10,496	15,713	25,046	74,652
Настояща преценка за излишъка по предявени, но неуредени щети	3,934	538	251	1,233	1,088	1,557	1,842	2,598	2,458	1,494	16,993
Настояща преценка за IBNR	742	607	2,710	2,392	2,884	4,321	5,348	7,105	12,214	25,002	63,325
Общо брутни задължения по договори за общо застраховане към 31 декември 2016 г.	8,099	1,877	4,916	6,490	7,306	10,789	13,367	20,199	30,385	51,542	154,970

(в) Финансови рискове

(1) Кредитен риск

Кредитният риск е рискът, че едната от страните по финансовия инструмент ще породи финансова загуба за другата страна по него, като не успее да изпълни дадено задължение.

За смекчаване на експозицията на Групата към кредитен риск са въведени следните политики и процедури:

- Политика на Групата за кредитен риск, която дефинира оценката и определянето на това какво представлява кредитен риск за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и нарушенията се докладват пред Комитет за контрол и управление на риска и капитала на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за определяне на нейната уместност и за отразяване на промени в рисковата среда.
- Групата заделя провизии за загуби от обезценка към датата на консолидирания отчет за финансовото състояние.
- Концентрацията на кредитен риск се разпределя между портфейл от инвестиции, финансови активи на разположение за продажба, финансови активи държани до падеж, предоставени заеми, търговските и банковите вземания и в по-малка степен, краткосрочни и други инвестиции на Групата. Групата разполага и с одобрени лимити за отделните контрагенти по отношение на инвестиции в облигации и депозити в банки.
- Ограниченията върху експозициите на контрагентите на Групата се определят в съответствие с кредитните политики на Групата Кей Би Си. Нетни лимити на експозиция се определят на ниво контрагент или група контрагенти.
- Нетни лимити на експозиция се определят за всеки контрагент или група контрагенти, географски и индустриален сегмент (т.е. лимити се определят за инвестициите и паричните депозити, експозициите при валутна търговия и минималните кредитни рейтинги за инвестициите, които могат да бъдат притежавани);

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(1) Кредитен риск (продължение)

- Презастрахователни договори се сключват с контрагенти, които имат добър кредитен рейтинг, а концентрацията на риска се избягва като се спазват насоките за полиците по отношение на лимитите на контрагентите, които се определят всяка година на ниво Кей Би Си Група.
- Поради настоящата финансова ситуация броят на контрагентите и матуритета на инвестициите е силно ограничен.
- Кредитният риск, свързан с клиентските салда, възниква от неплащането на премиите или вноските, по време на гратисния период, посочен в общите условия на полицата, и съществува до неговото изтичане, след което полицата или се плаща, или се прекратява. Комисионата, платима на посредниците, се нетира срещу сумите на вземанията от тях, за намаляване на риска от съмнителни вземания.

Експозиция към кредитен риск

Таблицата по-долу показва максималната експозиция към кредитен риск за компонентите от консолидирания отчет за финансовото състояние. Активите, свързани с инвестиционни договори, са включени в представена по-долу таблица в отделна колона, тъй като кредитният риск при този тип активи се носи от застрахованото лице.

31 декември 2016 г.	Застраховки, свързани с инвестиционен		Общо
	Други хил. лв.	фонд хил. лв.	
Финансови и застрахователни активи			
Депозити във финансови институции	129,428	—	129,428
Търговски и други вземания	2,821	—	2,821
Вземания от данък върху доходите	628	—	628
<i>Финансови активи на разположение за продажба:</i>			
Облигации	246,106	—	246,106
<i>Финансови активи, държани до падеж:</i>			
Облигации	29,834	—	29,834
Предоставени заеми	10,785	—	10,785
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата:</i>			
Привлечени средства по инвестиционни договори	—	3,434	3,434
Облигации	2,713	—	2,713
Активи по презастрахователни операции	16,534	—	16,534
Вземания по застрахователни операции	41,207	—	41,207
Парични средства в банки	10,265	—	10,265
Обща експозиция към кредитен риск	490,321	3,434	493,755

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(1) Кредитен риск (продължение)

Експозиция към кредитен риск (продължение)

	Други	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Общо
31 декември 2015 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи			
Депозити във финансови институции	119,638	—	119,638
Търговски и други вземания	2,438	—	2,438
Вземания от данък върху доходите	—	—	—
<i>Финансови активи на разположение за продажба:</i>			
Облигации	237,828	—	237,828
<i>Финансови активи, държани до падеж:</i>			
Облигации	30,009	—	30,009
Предоставени заеми	10,784	—	10,784
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата:</i>			
Привлечени средства по инвестиционни договори	—	724	724
Облигации	—	—	—
Активи по презастрахователни операции	16,907	—	16,907
Вземания по застрахователни операции	39,279	—	39,279
Парични средства в банки	8,423	—	8,423
Обща експозиция към кредитен риск	465,306	724	466,030

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг

Таблицата по-долу представя информация относно експозицията на Групата на кредитен риск чрез класифициране на активите според кредитния рейтинг на контрагентите ѝ. Групата класифицира като инвестиционен клас финансови активи, при които за контрагента е налице външен рейтинг. В неинвестиционен клас, задоволителен са посочени тези финансови активи, за които не е налице рейтинг от рейтингова агенция или имат кредитен рейтинг по-нисък от BBB, но Групата няма индикации и не очаква влошаване на кредитното качество на контрагента. Неинвестиционен клас, незадоволителен биха били финансови активи, за които Групата очаква влошаване на кредитното качество на контрагента. Активите, свързани с инвестиционни договори са включени в представена по-долу таблица в отделна колона, тъй като кредитният риск при този тип активи се носи от застрахованото лице.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(1) Кредитен риск (продължение)

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг (продължение)

31 декември 2016 г.	Нито просрочени, нито обезценени					
	Инвести- ционен клас	Неинвестици- онен клас: задоволителен	Неинвестици- онен клас: незадово- лителен	Застраховки, свързани с инвести- ционен фонд	Обез- ценени	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.
Финансови и застрахователни активи						
Депозити във финансови институции	—	129,428	—	—	—	129,428
Търговски и други вземания	—	2,821	—	—	—	2,821
<i>Финансови активи на разположение за продажба:</i>						
Облигации	19,583	226,523	—	—	—	246,106
<i>Финансови активи, държани до падеж</i>						
Облигации	—	29,833	—	—	1	29,834
Предоставени заеми	—	10,785	—	—	—	10,785
<i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата:</i>						
Дялове в инвестиционни фондове	—	—	—	3,434	—	3,434
Облигации	—	—	—	2,713	—	2,713
Активи по презастрахователни операции	13,202	—	3,332	—	—	16,534
Вземания по застрахователни операции	—	41,207	—	—	—	41,207
Пари и парични еквиваленти в банки	867	9,398	—	—	—	10,265
Общо	33,652	449,995	3,332	6,147	1	493,127

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(1) Кредитен риск (продължение)

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг (продължение)

31 декември 2015 г.	Нито просрочени, нито обезценени					
	Инвести- ционен клас	Неинвестици- онен клас: задоволителен	Неинвестици- онен клас: незадово- лителен	Застраховки, свързани с инвести- ционен фонд	Обез- ценени	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи						
Депозити във финансови институции	4,081	115,557	—	—	—	119,638
Търговски и други вземания	—	2,438	—	—	—	2,438
Финансови активи на разположение за продажба:						
Облигации	11,195	226,633	—	—	—	237,828
Финансови активи, държани до падеж						
Облигации	—	30,009	—	—	—	30,009
Предоставени заеми	—	10,784	—	—	—	10,784
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата:						
Дялове в инвестиционни фондове	—	—	—	724	—	724
Облигации	—	—	—	—	—	—
Активи по презастрахователни операции	15,089	1,818	—	—	—	16,907
Вземания по застрахователни операции	—	39,279	—	—	—	39,279
Пари и парични еквиваленти в банки	984	7,439	—	—	—	8,423
Общо	31,349	433,957	—	724	—	466,030

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(1) Кредитен риск (продължение)

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг (продължение)

Представената по-долу таблица предоставя информация относно експозицията към кредитен риск на Групата към 31 декември 2016 г. като класифицира активите съгласно кредитния рейтинг на контрагентите на Кредитната агенция Standard&Poors. AAA е най-високият възможен рейтинг. Активи, които попадат извън обхвата на рейтинг AAA до BBB, се класифицират като такива със спекулативен рейтинг.

Политика на Групата е да поддържа точни и последователни рейтинги за риск. Това дава възможност на Ръководството да се фокусира върху приложимите рискове и сравнението на експозициите. Рейтинговата система се поддържа от редица финансови анализи, комбинирани с обработена пазарна информация, за да се осигурят основните входящи данни за оценката на риска на контрагента.

31 декември 2016 г.						Некласифицирани	Общо
	AAA	AA	A	BBB	BB	хил. лв.	хил. лв.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи							
Депозити във финансови институции	—	—	—	4,152	125,276	—	129,428
Търговски и други вземания	—	—	—	—	—	2,821	2,821
Финансови активи на разположение за продажба:							
Облигации	—	—	—	19,583	226,523	—	246,106
Финансови активи, държани до падеж:							
Облигации	—	—	—	—	29,834	—	29,834
Предоставени заеми	—	—	—	—	10,785	—	10,785
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата:							
Облигации	—	—	—	—	2,713	—	2,713
Активи по презастрахователни операции	—	7,567	5,635	—	—	3,332	16,534
Вземания по застрахователни операции	—	—	—	—	—	41,207	41,207
Пари и парични еквиваленти в банки	—	—	863	4	9,398	—	10,265
Общо	—	7,567	6,498	23,739	404,529	47,360	489,693

Към 31 декември 2016 г., 60% от депозитите във финансови институции на Групата са към един контрагент (свързано лице) (2015 г.: 27%).

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(1) Кредитен риск (продължение)

Кредитна експозиция според кредитния рейтинг (продължение)

31 декември 2015 г.	AAA	AA	A	BBB	BB	Некласифицирани	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи							
Депозити във финансови институции	—	—	—	4,081	115,557	—	119,638
Търговски и други вземания	—	—	—	—	—	2,438	2,438
Финансови активи на разположение за продажба:							
Облигации	—	—	—	11,195	226,633	—	237,828
Финансови активи, държани до падеж:							
Облигации	—	—	—	—	30,009	—	30,009
Предоставени заеми	—	—	—	—	10,784	—	10,784
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата:							
Облигации	—	—	—	—	—	—	—
Активи по презастрахователни операции	—	7,804	6,644	641	—	1,818	16,907
Вземания по застрахователни операции	—	—	—	—	—	39,279	39,279
Пари и парични еквиваленти в банки	—	—	831	153	7,439	—	8,423
Общо	—	7,804	7,475	16,070	390,422	43,755	465,526

Представената по-долу таблица, предоставя информация относно експозицията на Групата в държавни ценни книжа, класифицирани на разположение за продажба, държани до падеж и отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата, по държави, според техния падеж към 31 декември 2016 г.

Държава	Падеж	Стойност към 31 декември 2016 г. хил. лв.
БЪЛГАРИЯ	до 1 год.	2,554
БЪЛГАРИЯ	над 1 год. до 3 год.	21,702
БЪЛГАРИЯ	над 3 год. до 5 год.	53,122
БЪЛГАРИЯ	над 5 год. до 15 год.	181,691
РУМЪНИЯ	над 3 год. до 5 год.	3,673
РУМЪНИЯ	над 5 год. до 15 год.	15,911
Общо държавни ценни книжа		278,653

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(1) Кредитен риск (продължение)

Вземания от застрахователни операции

Кредитното качество на вземанията от застрахователни операции, които нито са просрочени, нито са обезценени, се оценява на база на информация за събираемостта след датата на баланса.

Обезценка на финансови активи

Индивидуални обезценки

Групата приема, че са налице доказателства за обезценка, ако някой от следните признаци е налице:

- значителни финансови затруднения на длъжника;
- вероятност длъжника да изпадне в несъстоятелност;
- просрочие след датата на падеж от 30 или повече дни.

Провизията за индивидуална обезценка е представена в следните групи:

	<u>2016 г.</u>	<u>2015 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания и аванси	161	172
Финансови активи на разположение за продажба	21	21

Възрастовия анализ на търговските вземания и аванси, които са обезценени, е представен в следната таблица:

	<u>2016 г.</u>	<u>2015 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
от 30 дни до 60 дни	1	2
от 60 дни до 90 дни	—	6
над 90 дни	160	164

Съвкупна обезценка на активи

Съвкупна обезценка за регресните и застрахователни вземания се изчислява на база на исторически данни за събираемост. Провизията за съвкупна обезценка е представена в следните групи:

	<u>2016 г.</u>	<u>2015 г.</u>
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи, държани до падеж	1	—
Регресни вземания	11,285	12,921
Застрахователни вземания	73	—

(2) Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Групата може да е изправена пред затруднения при посрещането на задълженията, свързани с финансовите инструменти. По отношение на катастрофичните събития също е налице ликвиден риск, свързан с времевите разлики между brutните парични плащания и очакваните възстановявания от презастраховане.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(2) Ликвиден риск (продължение)

Въведени са следните политики и процедури за ограничаване на експозицията на Групата към ликвиден риск:

- Групата ежедневно изплаща обезщетения и задължения, които възникват при обичайната дейност. Групата ежедневно следи и контролира своите потребности от ликвидни средства чрез управление на входящите и изходящите парични потоци.
- създадени са набор от правила за разпределение на активите, структури на лимити на портфейлите и профили на падеж на активите, за да се гарантира, че е на разположение достатъчно финансиране за посрещане на задълженията по застрахователни и инвестиционни договори.
- поддържа се достатъчно ниво на парични средства и парични еквиваленти в наличност, за да се финансира дейността и да се смекчат колебанията в паричните потоци.

Групата е обект на регулация от Комисията за Финансов Надзор, направление Застрахователен надзор. От началото на 2016 г., Групата трябва да изпълнява изискванията за капиталова адекватност, наложени от Директива 2009/138/ЕО на Европейския Парламент (Платежоспособност II). През 2016 г. КФН организира преглед на балансите на застрахователите към 30.06.2016 г. с участието на независими външни лица и институции с висока професионална репутация. Целта на проверката бе да се установят задълженията по застрахователни договори и да се оцени адекватността на техническите резерви по Платежоспособност II, както и да се преизчислят пруденциалните показатели – МКИ и КИП. Резултатите от проведената проверка са представени в таблицата по-долу:

	Общо собствени средства	КИП	МКИ	КИП коефициент	МКИ коефициент
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
30 юни 2016 г.	145,077	75,255	30,565	193%	473%

Комисията за Финансов Надзор е назначила преглед на балансите на застрахователния пазар, с данни към края на 2016 г. Групата е направила изчисление на основните показатели по Платежоспособност II, които са посочени в таблицата по-долу:

	Общо собствени средства	КИП	МКИ	КИП коефициент	МКИ коефициент
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2016 г.	165,985	73,386	30,358	226%	547%

Прегледът на балансите от независими външни лица с данни към 31.12.2016 г. трябва да приключи до края на м. май 2017 г.

Структура на падежите

Таблицата по-долу обобщава структурата на падежите на финансови и застрахователни активи и финансови пасиви на Групата въз основа на оставащите недисконтирани договорни задължения, включително вземанията и задълженията по лихви.

Анализ на падежите

За задължения по застрахователни договори и презастрахователни активи профилите на падеж се определят на база очаквания момент на възникване на нетните парични изходящи потоци по признатите застрахователни задължения. Пренесените премии в следващ отчетен период и дялът на презастрахователите в пренесените премии в следващ отчетен период се изключват от анализа, тъй като те не са договорни задължения. Погашенията, които са предмет на уведомление, се третират така, сякаш уведомлението подлежи на незабавно връчване.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(2) Ликвиден риск (продължение)

Анализ на падежите (продължение)

Групата поддържа портфейл от лесно търгуеми и разнородни активи, които лесно могат да бъдат ликвидирани в случай на непредвидено намаление на паричните потоци. Тя разполага и с одобрени кредитни лимити за отделни контрагенти (за облигации и депозити в кредитни институции). По отношение на презастраховането, Групата прилага лимити определени на групово ниво. Презастрахователните активи са представени на същата база, както застрахователните задължения. Заемите и вземанията включват вземанията по договорната лихва.

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтирани парични потоци на активите на Групата:

31 декември 2016 г.	Балансова стойност	до 1 год.	между 1- 3 год.	между 3- 5 год.	между 5- 15 год.	над 15 год.	Без дата на падеж	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи								
Депозити във финансови институции	129,428	61,284	69,383	—	—	—	—	130,667
Търговски и други вземания	2,821	2,452	—	—	369	—	—	2,821
в т.ч. финансови гаранции	1,934	1,934	—	—	—	—	—	1,934
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	2,713	65	129	129	2,640	—	—	2,963
Финансови активи на разположение за продажба	246,295	12,748	32,951	60,443	166,246	—	189	272,577
Финансови активи, държани до падеж	29,834	1,212	2,424	2,424	30,948	—	—	37,008
Предоставени заеми	10,785	470	941	941	13,047	—	—	15,399
Активи по презастрахователни операции	16,534	7,245	2,952	5,125	1,202	10	—	16,534
Вземания по застрахователни операции	41,207	41,207	—	—	—	—	—	41,207
Пари и парични еквиваленти	10,314	10,314	—	—	—	—	—	10,314
Общо активи	489,931	136,997	108,780	69,062	214,452	10	189	529,490

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(2) Ликвиден риск (продължение)

Анализ на надежните (продължение)

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтирани парични потоци на пасивите на Групата.

31 декември 2016 г.	Балансова стойност	до 1 год.	между 1-3 год.	между 3-5 год.	между 5- 15 год.	над 15 год.	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застраховател-ни пасиви							
<i>Задължения по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв</i>							
По Живото- застраховане	82,942	12,784	18,992	20,148	26,867	4,151	82,942
По Общо застраховане	155,165	81,635	47,855	18,462	7,213	—	155,165
Задължения по инвестиционни договори	11,489	8,440	—	—	3,049	—	11,489
Деривативни финансови инструменти	1,445	494	772	—	—	—	1,266
Краткосрочен заем	37,811	37,811	—	—	—	—	37,811
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	15,764	15,764	—	—	—	—	15,764
Търговски и други задължения	5,662	5,662	—	—	—	—	5,662
Общо пасиви	310,278	162,590	67,619	38,610	37,129	4,151	310,099

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(2) Ликвиден риск (продължение)

Анализ на падежите (продължение)

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтирани парични потоци на активите на Групата.

31 декември 2015 г.	Балансова стойност	до 1 год.	между 1- 3 год.	между 3- 5 год.	между 5- 15 год.	над 15 год.	Без дата на падеж	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Финансови и застрахователни активи								
Депозити във финансови институции	119,638	57,722	64,126	—	—	—	—	121,848
Търговски и други вземания <i>в т.ч. финансови гаранции</i>	2,438	1,996	—	—	442	—	—	2,438
Финансови активи, отчитани по српаведлива	—	—	—	—	—	—	—	—
Финансови активи на разположение за продажба	238,048	17,175	22,306	43,048	190,800	—	220	273,549
Финансови активи, държани до падеж	30,009	1,212	2,424	2,424	32,159	—	—	38,219
Предоставени заеми	10,784	470	941	941	13,518	—	—	15,870
Активи по презастрахователни операции	16,451	7,938	4,541	2,317	1,618	37	—	16,451
Вземания по застрахователни операции	39,279	39,279	—	—	—	—	—	39,279
Пари и парични еквиваленти	8,497	8,497	—	—	—	—	—	8,497
Общо активи	465,144	133,289	94,338	48,730	238,537	37	220	516,151

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(2) Ликвиден риск (продължение)

В таблицата по-долу е представен анализ на договорените недисконтирани парични потоци на пасивите на Групата.

31 декември 2015 г.	Балансова стойност	до 1 год.	между 1-3 год.	между 3-5 год.	между 5-15 год. над 15 год.	Общо	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил.лв.	хил.лв.	
Финансови и застрахователни пасиви							
<i>Задължения по застрахователни договори, с изключение на пренос-премиен резерв</i>							
По Живото- застраховане	94,362	20,592	19,290	24,151	27,499	2,830	94,362
По Общо застраховане	157,552	75,468	43,782	22,342	15,601	359	157,552
Задължения по инвестиционни договори	8,471	8,471	—	—	—	—	8,471
Деривативни финансови инструменти	1,670	425	835	410	—	—	1,670
Краткосрочен заем	19,558	19,558	—	—	—	—	19,558
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	13,368	13,368	—	—	—	—	13,368
Търговски и други задължения	5,504	5,504	—	—	—	—	5,504
Общо пасиви	300,485	143,386	63,907	46,903	43,100	3,189	300,485

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(2) Ликвиден риск (продължение)

Представената по-долу таблица обобщава очакваното използване или уреждане на активите и пасивите:

Анализ на падежите по очаквани падежи

31 декември 2016 г.

	Текущи	Нетекущи	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	—	4,181	—	4,181
Материални активи	—	16,148	—	16,148
Отсрочени аквизиционни разходи	9	4,435	—	4,444
Активи по отсрочен данък	—	—	—	—
Инвестиционни имоти	—	13,299	—	13,299
Депозити във финансови институции	51,318	68,671	9,439	129,428
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	—	2,713	3,434	6,147
Финансови активи на разположение за продажба	6,247	240,048	—	246,295
Финансови активи, държани до падеж	514	29,320	—	29,834
Предоставени заеми	27	10,758	—	10,785
Търговски и други вземания	2,452	369	—	2,821
в т.ч. финансови гаранции	1,904	—	—	1,904
Активи по презастрахователни операции	7,245	9,289	—	16,534
Вземания от данък върху доходите	628	—	—	628
Вземания по застрахователни операции	41,207	—	—	41,207
Парични средства и парични еквиваленти	10,314	—	—	10,314
Разходи за бъдещи периоди и други активи	1,089	—	—	1,089
Общо активи	121,050	399,231	12,873	533,154

31 декември 2016 г.

	Текущи	Нетекущи	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	86,731	218,437	—	305,168
Задължения по инвестиционни договори	—	—	11,489	11,489
Задължения към персонала при пенсиониране	459	500	—	959
Деривативни финансови инструменти	28	1,417	—	1,445
Краткосрочен заем	37,811	—	—	37,811
Пасив по отсрочен данък	—	150	—	150
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	15,764	—	—	15,764
Търговски и други задължения и провизии	5,662	2,782	—	8,444
Общо пасиви	146,455	223,286	11,489	381,230

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(2) Ликвиден риск (продължение)

Представената по-долу таблица обобщава очакваното използване или уреждане на активите и пасивите:

31 декември 2015 г.

	Текущи	Нетекущи	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	—	3,470	—	3,470
Материални активи	—	14,690	—	14,690
Отсрочени аквизиционни разходи	1,140	3,211	—	4,351
Активи по отсрочен данък	—	801	—	801
Инвестиционни имоти	—	13,990	—	13,990
Депозити във финансови институции	49,663	69,975	—	119,638
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	—	—	724	724
Финансови активи на разположение за продажба	12,907	225,141	—	238,048
Финансови активи, държани до падеж	512	29,497	—	30,009
Предоставени заеми	27	10,757	—	10,784
Търговски и други вземания	1,996	442	—	2,438
<i>в т.ч. финансови гаранции</i>				
Активи по презастрахователни операции	8,394	8,513	—	16,907
Вземания от данък върху доходите	39,279	—	—	39,279
Вземания по застрахователни операции	39,279	—	—	39,279
Парични средства и парични еквиваленти	8,497	—	—	8,497
Разходи за бъдещи периоди и други активи	948	—	—	948
Общо активи	123,363	380,487	724	504,574

31 декември 2015 г.

	Текущи	Нетекущи	Застраховки, свързани с инвестиционен фонд	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	149,767	155,855	—	305,622
Задължения по инвестиционни договори	—	—	8,471	8,471
Задължения към персонала при пенсиониране	450	411	—	861
Деривативни финансови инструменти	417	1,253	—	1,670
Краткосрочен заем	19,558	—	—	19,558
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	11,809	—	—	11,809
Задължения за данък върху доходите	213	—	—	213
Търговски и други задължения и провизии	5,504	6,272	—	11,776
Общо пасиви	187,718	163,791	8,471	359,980

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(3) Пазарен риск

Пазарният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансовия инструмент, ще варира поради промените в пазарните цени. Пазарният риск включва три вида риск: на обменните курсове (валутен риск), на пазарните лихвени проценти (лихвен риск) и на пазарните цени (ценови риск).

- Пазарният риск е извън контрола на Групата и като цяло не може да бъде диверсифициран. Основен метод за намаляване на пазарния риск и неговите компоненти е събиране и обработване на информация за макроикономическата среда и на тази база – прогнозиране и приспособяване на инвестиционната политика към очакваните промени в средата;
- Съществува политика за пазарен риск на Групата, излагаща оценката и определянето на това какво представлява пазарен риск за Групата. Спазването на политиката се наблюдава и експозициите и нарушенията се докладват на Комитета за риска на Групата. Политиката се подлага регулярно на преглед за потвърждаване на нейната уместност и за отразяване на промените в рисковата среда;
- Съществува структура на определени лимити за разпределение на активите и портфейлите, целяща гарантиране, че Групата инвестира в определени активи, които гарантират определени застрахователни задължения и се притежават с цел осигуряване на доходи и печалби за застрахованите лица, които отговарят на техните очаквания;
- Извършва се стриктен контрол върху дейностите, свързани с управление на валутния риск.

Групата издава инвестиционни полици, обвързани с дялове. За бизнес, обвързан с инвестиционни дялове, застрахованото лице носи инвестиционния риск от активите, държани във фондовете, тъй като ползите по полицата са пряко свързани със стойността на активите във фонда. Експозицията на Групата на пазарен риск в този бизнес е ограничена до степента, в която приходите, възникващи от начисления за управление на активите, се базират на стойността на активите във фонда.

(3а) Валутен риск

Валутният риск е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по финансовия инструмент ще варира поради промени във валутните курсове.

Основните сделки на Групата се реализират в евро и лева, и експозицията на валутен риск възниква основно по отношение на американския долар. Към 31 декември 2015 г., финансовите активи и пасиви на Групата, деноминирани в евро, не пораждаат валутен риск, тъй като в условията на установения валутен борд в страната, курсът на лева към еврото е фиксиран. Тъй като Групата представя финансовите си отчети в лева, последните могат да бъдат повлияни от движения на валутните курсове между валути различни от еврото и българския лев.

Финансовите активи на Групата са деноминирани основно в същите валути както задълженията по застрахователните и инвестиционните договори, което смекчава валутния риск за Групата. Следователно основният валутен риск възниква от признатите активи и пасиви, деноминирани във валути, различни от тези, в които се очаква да бъдат уредени задълженията по застрахователни и инвестиционни договори.

Валутният риск се управлява ефективно от Групата чрез деривативни финансови инструменти. Сключват се форуърдни валутни договори за елиминиране на валутната експозиция на индивидуалните сделки във валута. Валутните форуърдни договори трябва да са в същата валута и при същите условия както хеджираната позиция, за да се увеличи максимално ефективността от управлението на валутния риск. Групата не сключва такива форуърдни договори, докато не е налице неотменим ангажимент.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(3) Пазарен риск (продължение)

(3а) Валутен риск (продължение)

Представената по-долу таблица обобщава активите и пасивите на Групата по основни валути.

31 декември 2016 г.	Лева и Евро	Щатски долар	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	4,181	—	4,181
Материални активи	16,148	—	16,148
Отсрочени аквизиционни разходи	4,434	10	4,444
Инвестиционни имоти	13,299	—	13,299
Депозити във финансови институции	129,428	—	129,428
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	6,147	—	6,147
Финансови активи на разположение за продажба	239,493	6,802	246,295
Финансови активи, държани до падеж	29,834	—	29,834
Предоставени заеми	10,785	—	10,785
Търговски и други вземания	2,821	—	2,821
Активи по презастрахователни операции	16,125	409	16,534
Вземания по застрахователни операции	41,207	—	41,207
Парични средства и парични еквиваленти	10,199	115	10,314
Вземания от данък върху доходите	628	—	628
Разходи за бъдещи периоди и други активи	1,089	—	1,089
Общо активи	525,818	7,336	533,154

31 декември 2016 г.	Лева и Евро	Щатски долар	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	303,079	1,891	198	305,168
Задължения по инвестиционни договори	10,535	954	—	11,489
Задължения към персонала при пенсиониране	959	—	—	959
Деривативни финансови инструменти	1,445	—	—	1,445
Краткосрочен заем	37,811	—	—	37,811
Пасив по отсрочен данък	150	—	—	150
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	15,764	—	—	15,764
Търговски и други задължения и провизии	8,444	—	—	8,444
Общо пасиви	378,187	2,845	198	381,230

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(3) Пазарен риск (продължение)

(3а) Валутен риск (продължение)

31 декември 2015 г.	Лева и Евро	Щатски долар	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нематериални активи	3,470	—	3,470
Материални активи	14,690	—	14,690
Отсрочени аквизиционни разходи	4,338	13	4,351
Активи по отсрочен данък	801	—	801
Инвестиционни имоти	13,990	—	13,990
Депозити във финансови институции	119,638	—	119,638
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата и загубата	724	—	724
Финансови активи на разположение за продажба	229,360	8,688	238,048
Финансови активи, държани до падеж	30,009	—	30,009
Предоставени заеми	10,784	—	10,784
Търговски и други вземания	2,438	—	2,438
Активи по презастрахователни операции	16,542	365	16,907
Вземания по застрахователни операции	39,279	—	39,279
Парични средства и парични еквиваленти	8,290	207	8,497
Разходи за бъдещи периоди и други активи	948	—	948
Общо активи	495,301	9,273	504,574

31 декември 2015 г.	Лева и Евро	Щатски долар	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по застрахователни договори	304,040	1,532	50	305,622
Задължения по инвестиционни договори	7,401	1,070	—	8,471
Задължения към персонала при пенсиониране	861	—	—	861
Деривативни финансови инструменти	1,670	—	—	1,670
Краткосрочен заем	19,558	—	—	19,558
Задължения към застрахователи, брокери и агенти	11,809	—	—	11,809
Търговски и други задължения и провизии	11,989	—	—	11,989
Общо пасиви	357,328	2,602	50	359,980

Групата няма значителна концентрация на валутен риск.

Представеният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи като всички други променливи остават непроменени, като е показан ефектът върху печалбата преди данъци и собствения капитал, които се дължат на промените в справедливата стойност на монетарните активи и пасиви, чувствителни към валутните промени, включително задължения по претенции по застрахователни договори. Корелацията на променливите оказва съществен ефект върху определянето на крайния ефект върху пазарния риск, но за демонстриране на ефекта, който се дължи на промените в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че движенията в тези променливи са нелинейни.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(3) Пазарен риск (продължение)

(3а) Валутен риск (продължение)

Валута	31 декември 2016 г.			31 декември 2015 г.	
	Промяна в променливите	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Американски долари	+10%	18	—	30	—
Американски долари	-10%	(18)	—	(30)	—

Използваният метод за извличане на информация за чувствителността и същественият променлив не са променени спрямо предходния период.

(3б) Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, че стойността на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще варира поради промени в пазарните лихвени проценти.

Инструментите с плаващ лихвен процент излагат Групата на риск на паричните потоци, докато инструментите с фиксиран лихвен процент излагат Групата на риск на справедливата стойност.

Политиката на Групата за лихвения риск, изисква от нея да управлява този риск, като поддържа подходяща комбинация от инструменти с фиксирани и плаващи лихвени проценти. Политиката изисква от нея да управлява падежите на лихвоносните активи и лихвоносните пасиви. Всяко несъвпадение между инструментите с фиксирани и плаващи лихвени проценти, и техните падежи се управляват ефективно от Групата чрез деривативни финансови инструменти. Лихвите по инструменти с плаващи лихвени проценти се преоценяват на периоди от поне една година. Лихвите по инструменти с фиксирани лихвени проценти се определят в началото на финансовия инструмент и са фиксирани до падежа му.

През последните пет години са предприети мерки за постепенно увеличаване на падежната структура на портфейлите с цел намаляване на лихвения риск за Групата. Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движенията на лихвените проценти, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователните резерви, се моделират и преглеждат регулярно. Основната цел на тези методи е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движенията на лихвените проценти.

Макар че е по-трудно да се измери чувствителността на застрахователните пасиви към евентуални промени в лихвените нива отколкото тази на свързаните активи, Ръководството на Групата счита, че движенията в лихвените проценти ще предизвикат промени в стойността на активите, които значително ще компенсират промени в стойността на пасивите, свързани с основните продукти.

Моделите, които се използват за описание на чувствителността на задълженията по отношение на лихвения процент, се базират на стандартите на Групата Кей Би Си и се преглеждат всяка година.

Стойността на активите на Групата зависи от динамиката на пазарните лихвени проценти. Групата е изложена на риск от колебание в лихвените проценти, тъй като доходността на лихвоносните активи се променя в резултат от промените в пазарните лихвени проценти. По отношение на плаващите лихвени проценти, Групата е изложена на риск в зависимост от лихвения индекс, към който е привързан съответният финансов инструмент. За оценка на очаквания матуритет на задълженията са използвани вътрешни модели, което позволява по прецизно разпределение на пасивите според тяхната продължителност. В резултат на направените през 2010-2016 г. дългосрочни инвестиции, намаляват късите позиции на активите относно задълженията, което води до намаляването на лихвения риск.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 Г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(3) Пазарен риск (продължение)

(3б) Лихвен риск (продължение)

Представеният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи като всички други променливи остават непроменени, като се показва ефекта върху печалбата преди данъци (дължащ се на промените в справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви с плаващ лихвен процент) и собствения капитал (което отразява корекциите в печалбата преди данъци и преоценката на финансови активи на разположение за продажба с фиксиран лихвен процент). Корелацията на променливите ще има съществен ефект при определянето на крайното влияние върху лихвения риск, но за демонстриране на ефекта, който се дължи на промени в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че промените в променливите не са линейни.

Ефектът на промяна в лихвените равнища, изследван в представените по-долу таблици, би се отразил на справедливите стойности на лихвоносните финансови активи на разположение за продажба и съответно в собствения капитал на Групата. Лихвоносните депозити, отчитани по амортизирана стойност, се олихвяват с фиксирани лихвени проценти.

31 декември 2016 г.	Промяна в променливите	Ефект върху печалбата преди данъци	до 1 год.	между 1-3 год.	между 3-5 год.	над 5 год.	Общо
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
	+ 100						
Лева	базиснипункта	—	(17)	(423)	(2,240)	(3,277)	(5,957)
	+ 100						
Евро	базиснипункта	—	(22)	(309)	(403)	(9,925)	(10,659)
	+ 100						
Долар	базиснипункта	—	(3)	—	—	—	(3)
	- 100						
Лева	базиснипункта	—	17	439	2,371	3,582	6,409
	- 100						
Евро	базиснипункта	—	22	320	425	11,064	11,831
	- 100						
Долар	базиснипункта	—	3	—	—	—	3

31 декември 2015 г.	Промяна в променливите	Ефект върху печалбата преди данъци	до 1 год.	между 1-3 год.	между 3-5 год.	над 5 год.	Общо
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
	+ 100						
Лева	базиснипункта	—	(18)	(227)	(1,084)	(5,218)	(6,547)
	+ 100						
Евро	базиснипункта	—	(22)	(163)	(575)	(8,136)	(8,896)
	+ 100						
Долар	базиснипункта	—	(1)	—	—	—	(1)
	- 100						
Лева	базиснипункта	—	18	235	1,145	5,684	7,082
	- 100						
Евро	базиснипункта	—	22	168	607	9,125	9,922
	- 100						
Долар	базиснипункта	—	1	—	—	—	1

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(3) Пазарен риск (продължение)

(3б) Лихвен риск (продължение)

Използваният метод за извличане на информация за чувствителността и за съществените променливи не е променен спрямо предходния период.

Средният ефективен лихвен процент на лихвоносните финансови активи на Групата към 31 декември 2016 г. е 2.86% (2015 г.: 3.05%).

(3в) Ценови риск

Рискът за цената на капиталовите инструменти е рискът, че справедливата стойност на бъдещите парични потоци по даден финансов инструмент ще се колебае, поради промени в пазарните цени (различни от възникващите в резултат на лихвения или валутния риск) независимо дали тези промени са причинени от фактори, специфични за индивидуалния финансов инструмент или неговия емитент, или фактори, засягащи всички сходни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Експозицията на Групата на риск от цената на капиталовите инструменти е свързана с финансовите активи и финансовите пасиви, чиито стойности варират в резултат на промените в пазарните цени, основно ценни книжа, които не се закупени за застраховки, обвързани с инвестиционни дялове.

Политиката на Групата за ценови риск изисква от нея да управлява тези рискове, като определя и наблюдава целите и ограниченията върху инвестициите, плановите за диверсификация, лимитите по инвестициите във всяка държава, сектор и пазар и планираното използване на деривативни финансови инструменти.

Групата няма съществена концентрация на ценови риск.

Показаният по-долу анализ се извършва за разумно възможни промени в основните променливи, като всички други променливи остават непроменени. Показва се ефектът върху печалбата преди данъци (което се дължи на промените в справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, чиито справедливи стойности се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата), тъй като тези финансови активи на Групата са изложени на ценови риск от промяна в пазарни индекси. Корелацията на променливите ще окаже съществено влияние при определянето на крайния ефект върху ценови риск, но за да се демонстрира ефектът, дължащ се на промените в променливите, те трябва да бъдат променени на индивидуална база. Трябва да се отбележи, че промените в тези променливи не са линейни.

		31 декември 2016 г.		31 декември 2015 г.	
		Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала
Пазарни индекси	Промяна в променливите	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
EMU	+ 15%	—	—	—	—
EMU	- 15 %	—	—	—	—

Анализ на чувствителността на финансовите активи към ценови риск

Като част от инвестиционната стратегия на Групата за намаляване както на застрахователния, така и на финансовия риск, Групата съпоставя инвестициите си със задълженията, възникващи по застрахователни и инвестиционни договори, като прави препратка към видовете доходи, които подлежат на плащане на притежателите на договори.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(3) Пазарен риск (продължение)

(3в) Ценови риск (продължение)

Анализ на чувствителността на финансовите активи към ценови риск (продължение)

Промяна в променливите	31 декември 2016 г.		31 декември 2015 г.	
	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала	Ефект върху печалбата преди данъци	Ефект върху капитала
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Валутен курс	+ 10 %	38	—	—
Фондова борса	+ 10 %	—	—	—
Валутен курс	- 10 %	(38)	—	—
Фондова борса	- 10 %	—	—	—

(4) Операционен риск

Операционният риск се изразява в отклонение от очакваните резултати, произтичащо от неадекватни или не действащи вътрешни процеси, хора и системи, или от външни събития.

За Управление на Операционния риск и при прилагане и разработване на методи, политики и процедури, Групата използва и въвежда действащата методика и стандарти на Кей Би Си Груп. Главни инструменти за управлението на операционния риск са:

- база данни за операционни събития, довели до реализирана загуба;
- въвеждане на стандарти на Кей Би Си Груп за Управление на Операционния Риск;
- оценки и анализи на случили се операционни събития във финансовия сектор;
- организиране на работни групи за извършване на самооценка на операционния риск;
- откриване и анализиране на ключови рискови индикатори в ежедневната оперативна дейност.

От месец април 2016 г. управлението на Операционния риск е обособено в дирекция „Риск“, отдел „Нефинансови рискове“ като обхвата на дейността е в подчинение на ресора на Изпълнителния директор „Финанси и риск“.

За целите на управлението на Операционния риск функционира Местен комитет за контрол и управление на риска и капитала с председател Изпълнителен директор „Финанси и риск“ и членове Главен изпълнителен директор, Главен търговски директор, Изпълнителен директор, Директор „Управление на продукти Общо застраховане“, Директор „Продукти и медицинско животозастраховане“, Директор „Законосъобразност“, Директор „Финанси“, както и други представители.

Като подкомитет на Местния комитет за контрол и управление на риска и капитала функционира и Комитет за контрол на търговската мрежа. Той има за цел идентифициране и управление на рискове в търговската мрежа, като по-съществените от тях се докладват на Местния комитет за контрол и управление на риска и капитала.

Процесите по мониторинг и контрол на изложеността към операционен риск се осъществяват със съвместното участие

на първа и втора линия на контрол, като функцията на първа линия на контрол при управлението на операционния риск се изпълнява от бизнеса, а именно - управители на главни агенции и регионален експерт или главен специалист и специалист „Операции и контрол“ на местно ниво по страната, а на централно ниво – от Отговорниците по операционния риск, които са определени в следните дирекции и направления в Централно управление: Животозастраховане, Корпоративно застраховане, Финанси, Общофункционални дейности, Информационни Технологии, Информационна сигурност, Правна рамка, Управление на продукти общо застраховане, Управление на щети общо застраховане, Развитие на търговската мрежа и продажби, Брокерски бизнес. Функцията на Втора линия на контрол се изпълнява от Дирекция „Риск“ и Комитета за контрол на търговската мрежа. Работата на Дирекция „Риск“ и отговорниците по Операционен риск е в тясно сътрудничество с всички съответни контролни звена на дружествата от Групата на ДЗИ и консултанти от направление „Управление на риска“ на ниво Кей Би Си Груп.

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(4) Операционен риск (продължение)

Към момента са реализирани следните мерки за управление на Операционния риск:

- Ежемесечни заседания на Местния комитет за контрол и управление на риска и капитала, като решенията и протоколите се представят за одобрение от УС;
- Комитет за приемане на Нови Продукти (в т.ч. преглед на действащи продукти, изменения на действащи продукти). Комитетът се състои от представители на Продуктовите дирекции, Дирекция за развитие на търговската мрежа и продажби, Направление брокерски бизнес, Актюери, Финанси, Контролни звена, Информационни технологии и други звена. Комитетът е приел и функции за ревизиране на всички действащи продукти, като основен принцип е всеки продукт да се ревизира минимум веднъж на 3 години.
- Въведена е процедура за идентифициране и отчитане на Операционни Грешки/Пропуски/Проблеми;
- Ежемесечни заседания на Комитета за контрол на търговската мрежа. Дейността му е свързана със създаване на прозрачен и ефективен процес на мониторинг и контрол над дейността на застрахователните посредници - агенти и брокери (в това число и защита на интересите на Група ДЗИ от измами и нарушения, както и предотвратяване на сериозни инциденти, свързани с посредниците).
- Развита е мрежата от Отговорни по Операционен Риск, които извършват контролни функции в бизнес звената.

Към 31 декември 2016 г., с цел управление на операционния риск в различните звена от структурата на ДЗИ са приети и въведени за изпълнение процедури и правила свързани с действащи Кей Би Си Групови Стандарти за:

- Управление на жалби от клиенти;
- Управление на достъпа до ИТ приложения;
- Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма;
- Вътрешни процедури за защита на служителите, които дават информация за злоупотреби и корупция в Групата;
- Управление на Финансовите потоци при Продуктите с инвестиционен характер;
- Счетоводен контрол;
- Класифициране на информацията;
- Управление на подписваческия процес;
- Управление на ликвидационния процес;
- Управление на човешките ресурси.

В съответствие със Стандартите на Кей Би Си за управлението на нефинансови рискове Групата ДЗИ изготви оценка и анализ на изискванията на Груповите ключови контроли за следните процеси:

- Животозастраховане;
- Общо застраховане;
- Управление на Правни рискове;
- Управление на Данъчни Рискове;
- Управление на Непрекъснатост на Бизнеса;
- Управление на Риска и Капитала;
- Счетоводство и Финансова отчетност;
- Управление на Човешките ресурси;
- Корпоративна комуникация;
- Администриране на Клиенти;

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

38. Застрахователен и финансов риск (продължение)

(в) Финансови рискове (продължение)

(4) Операционен риск (продължение)

- Нови и активни продукти;
- Маркетинг;
- Електронни канали за комуникация с клиентите;
- Управление на посредниците;
- Управление на собствеността;
- Управление на доставките;
- Информационни технологии;
- Управление на информационната сигурност.

Заклученията от направения анализ са представени в изготвен за целта доклад за Вътрешната контролна среда на ДЗИ. За всички идентифицирани ключови контроли, които все още не са напълно въведени, е предложен план за действие.

Като част от отговорностите на управлението на Операционния Риск, е и осигуряване на непрекъснатостта на бизнеса, с което се цели поддържането на критичните бизнес функции, процеси и услуги, тяхното организиране, управление или възстановяване/възобновяване в рамките на разумни срокове при непредвидено, изцяло или частично бизнес прекъсване. Приета е работна рамка на стандарт на Кей Би Си Групата за „Непрекъснатост на Бизнеса“. Определен е Кризисен Комитет с председател Главен Изпълнителен Директор.

През 2016 г. Група ДЗИ предприе и реализира редица инициативи, имащи за цел засилване на контрола в областта на управлението на непрекъснатостта на бизнеса.

39. Условни задължения и неотменими ангажименти

Правен иск

Ищец е завел съдебно дело срещу Групата във връзка със спорове по инвестиционна дейност. Поради спецификата на заведения иск, сумата на потенциалното задължение може да варира в широки граници, но към настоящия момент не се очаква тя да надвиши 6,138 хил. лв. Оценката на външната адвокатска кантора, представляваща Групата, е, че е малко вероятно делото да бъде спечелено от ищеца, съответно в приложения консолидиран финансов отчет, не е заделена провизия за евентуално задължение.

Условни задължения

Групата няма други условни задължения към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2015 г.

40. Оповестяване на свързани лица

Групата реализира сделки със свързани лица и с ключовия ръководен персонал в обичайния ход на дейността. Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по обичайни пазарни цени.

(а) Сделки със свързани лица

Към 31 декември 2016 г. и 2015 г., Групата има следните свързани лица:

- Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия - компанията-майка;
 - KBC Internationale Financieringsmij N.V.
 - KBC Group Re SA (Assurisk SA)
- Кей Би Си Груп НВ, Белгия – крайна компания-майка;
- Дъщерни дружества на Кей Би Си Груп НВ;
- KBC Securities Custody;
- СИБАНК ЕАД.

По-долу е предоставена информация за съществените сделки, реализирани със свързани лица през годината.

Платени дивиденди	2016 г.	2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Кей Би Си Иншурънс НВ, Белгия - компанията-майка	8,237	9,467

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

40. Оповестяване на свързани лица (продължение)

(а) Сделки със свързани лица(продължение)

	Обем на сделките през 2016 г.	Салда към 31 декември 2016г.	Обем на сделките през 2015 г.	Салда към 31 декември 2015 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Сделки със СИБАНК ЕАД – дъщерно дружество на Кей Би Си Груп НВ				
Предоставени депозити, нетно, вкл. натрупани лихви (лихвен процент: 0.01% - 8.05%; средно: 1.27%)	43,416	77,264	(22,631)	33,848
Парични средства, държани по текущи сметки	2,032	8,946	1,846	7,056
Приходи от лихви (лихвен процент по сметки в лева: 0.1%; в евро: 0.08%, в щатски долари: 0.3%)	1,109	—	1,241	—
Краткосрочен заем (привлечени средства по репо сделки; лихвен процент: 0.12%)	(18,253)	37,811	18,212	19,558
Обезпечение по репо сделки	21,065	42,488	(17,376)	21,423
Разходи за лихви	(40)	—	(44)	—
Получени премии	862	—	955	—
Платени комисиони	(1,234)	—	(979)	—
Платени банкови такси	(232)	—	(256)	—
Предоставени гаранции по договор	—	200	—	200
Учреден залог	—	1,500	—	1,500
Други	35	—	41	—
Сделки с KBC IF NV – дъщерно дружество на Кей Би Си Груп НВ				
Приходи от лихви	—	—	1,181	—
Сделки с Кей Би Си Груп НВ				
Разходи за такси	(638)	—	(548)	—
Сделки със Assurisk SA - дъщерно дружество на Кей Би Си Груп НВ				
Премии по пасивно презастраховане	(3,156)	—	(2,233)	—
Възстановени обезщетения по пасивно презастраховане	867	—	817	—
Активи по презастрахователни операции	909	1,704	(431)	795
Комисиони и участие в резултата от презастраховане	289	—	179	—
Сделки със KBC Bank NV - дъщерно дружество на Кей Би Си Груп НВ				
Деривативи	225	(1,445)	(417)	(1,670)
Разплащателна сметка, нетно (вкл. натрупани лихви)	32	863	(171)	831

ГРУПА ДЗИ
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
31 ДЕКЕМВРИ 2016 г.

40. Оповестяване на свързани лица (продължение)

(а) Сделки със свързани лица(продължение)

Възнагражденията на членовете на управляващите органи са, както следва:

	2016 г.	2015 г.
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Надзорен съвет	(12)	(28)
Управителен съвет	(36)	(36)
Изпълнителни директори	(747)	(772)
Общо възнаграждения на основния ръководен персонал	(795)	(836)

41. Събития след датата на консолидирания отчет за финансовото състояние

Няма значими събития, настъпили между датата на консолидирания отчет и датата на одобрението му, които да изискват оповестяване или да променят финансовото състояние на Групата.